

GRUPA BIK

Rynek kredytów dla mikroprzedsiębiorców w Polsce. Podsumowanie 2023 r. i prognozy na 2024 r.

dr hab. **Waldemar Rogowski**

Główny analityk Grupy BIK

Sławomir Nosal

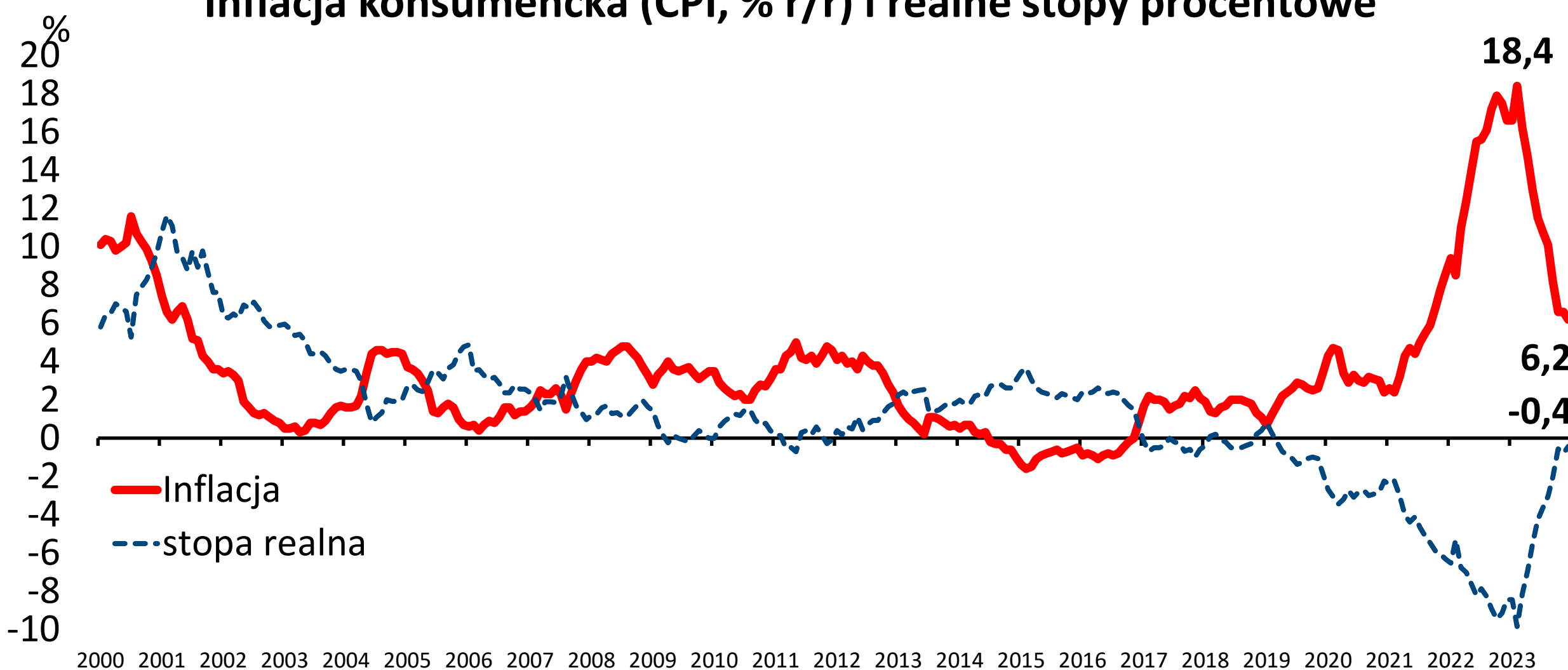
Lider Zespołu Analiz BI

6 lutego 2024 r.

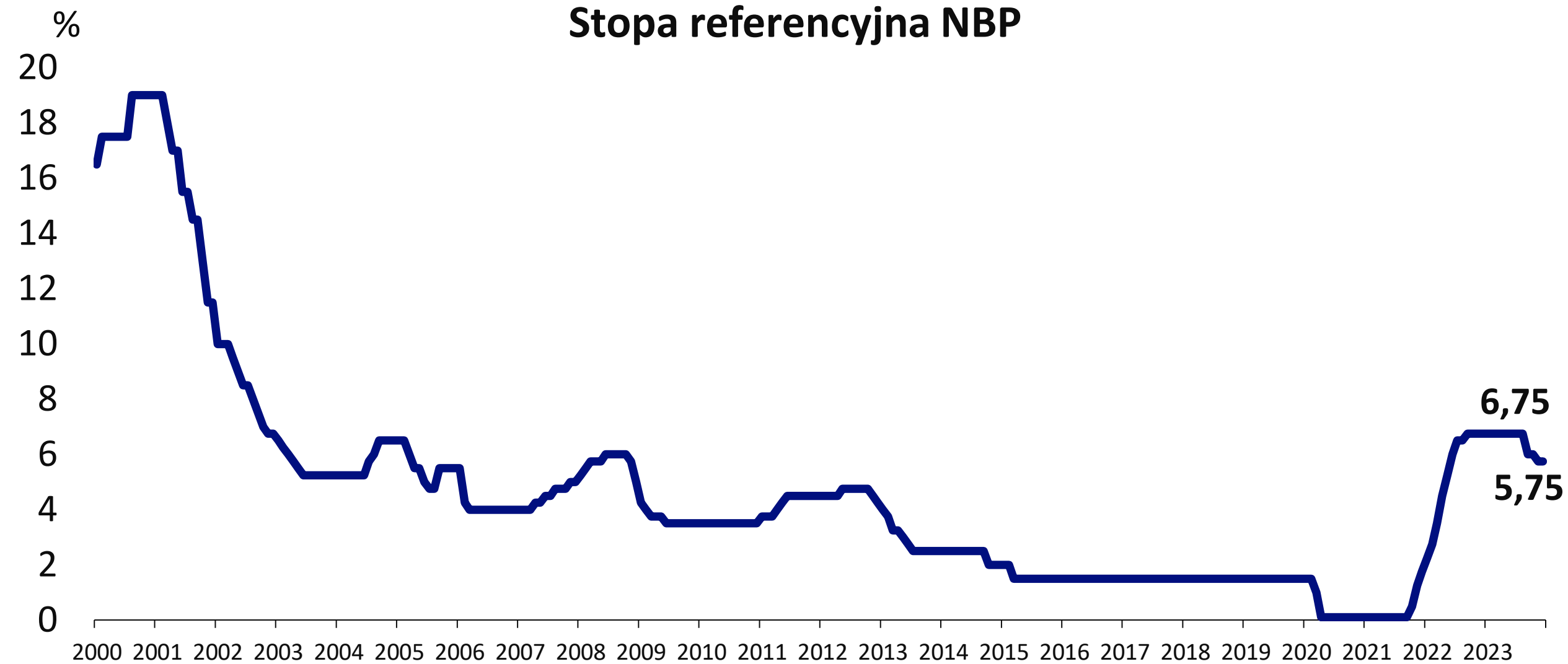
Spadek dynamiki inflacji, wzrost wynagrodzeń, niski i stabilny poziom bezrobocia

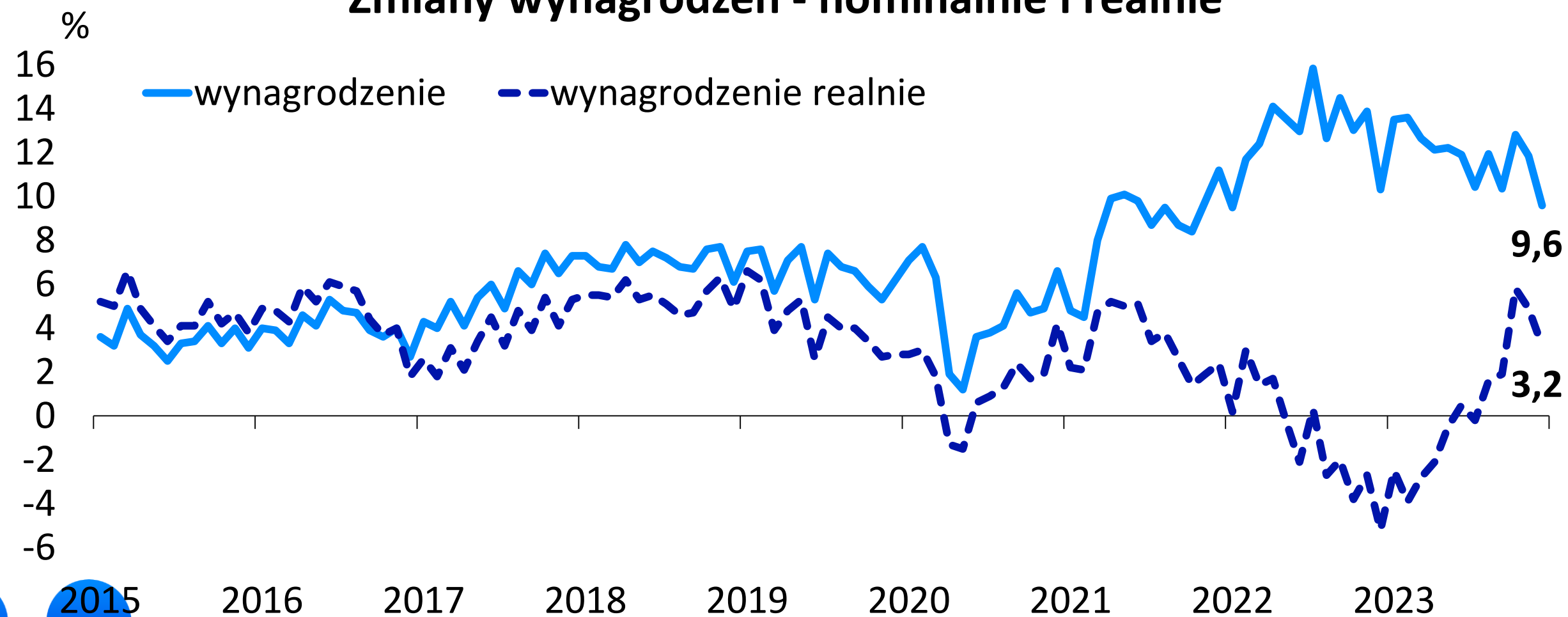
Inflacja konsumencka (CPI, % r/r) i realne stopy procentowe

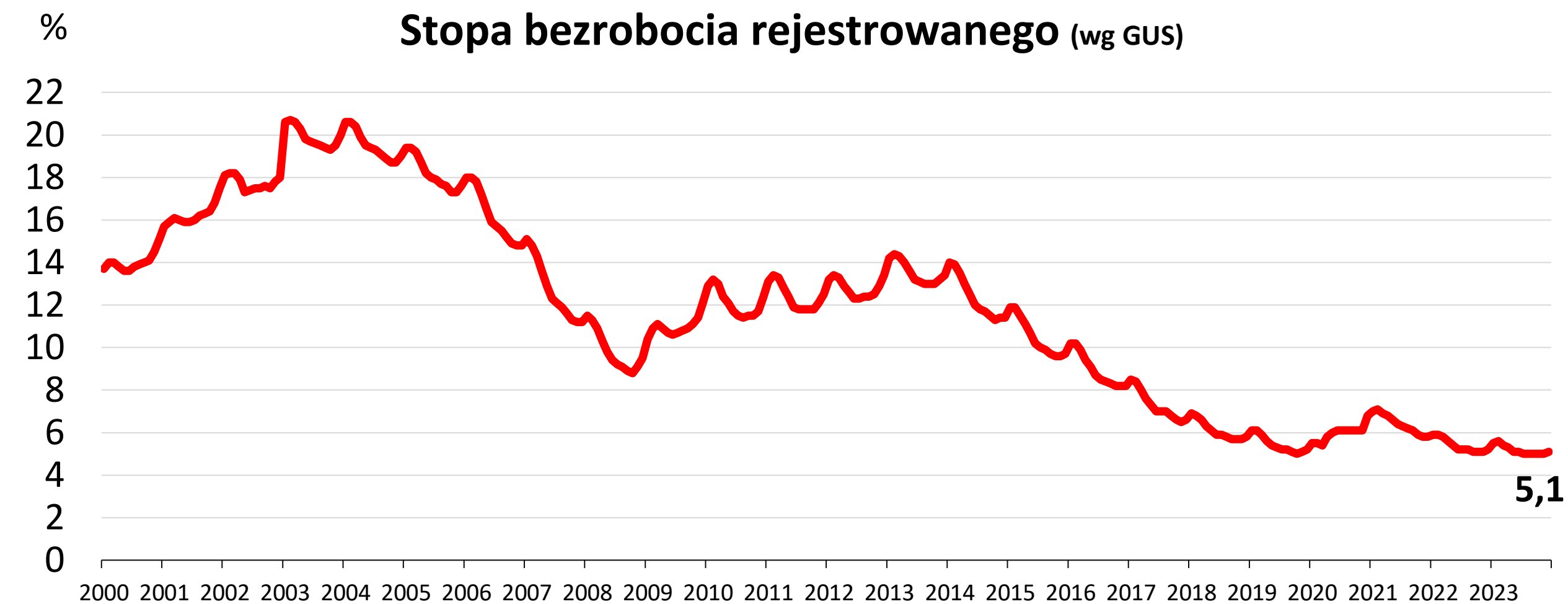
Stopa referencyjna NBP

Zmiany wynagrodzeń - nominalnie i realnie

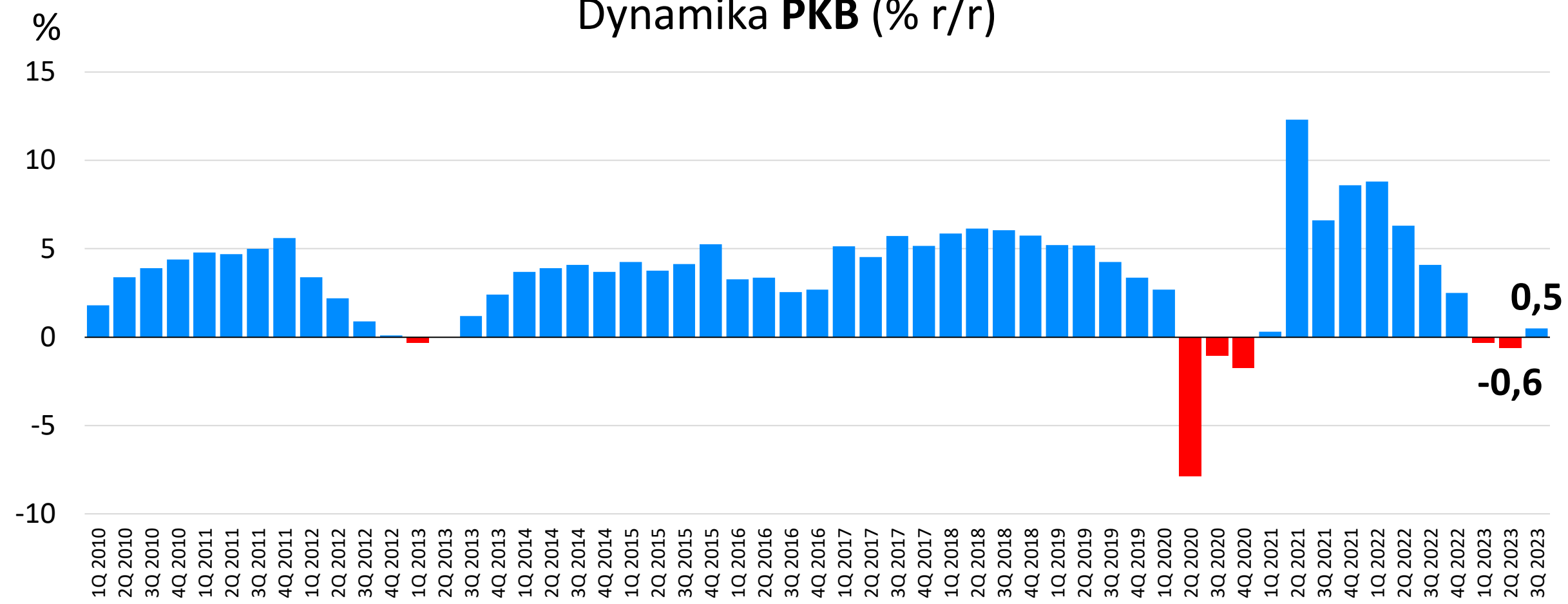
Stopa bezrobocia rejestrowanego (wg GUS)

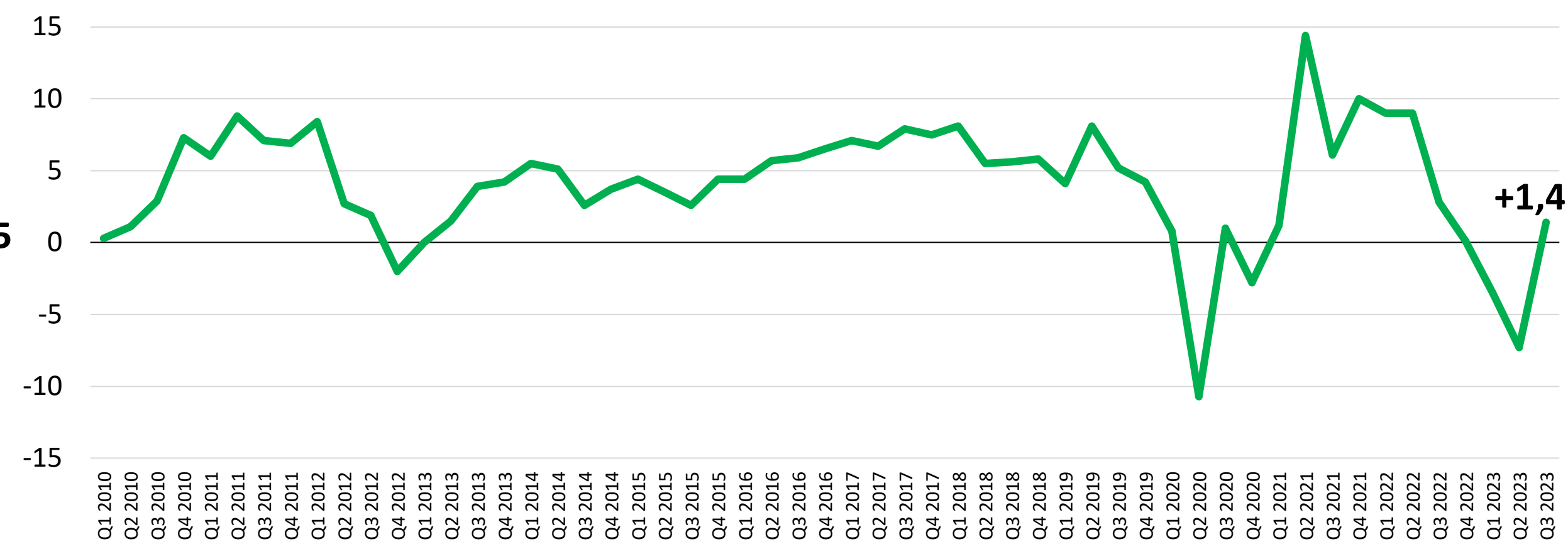
Sytuacja makroekonomiczna – powrót do wzrostu gospodarczego w II połowie 2023 r. za sprawą sprzedaży detalicznej i inwestycji

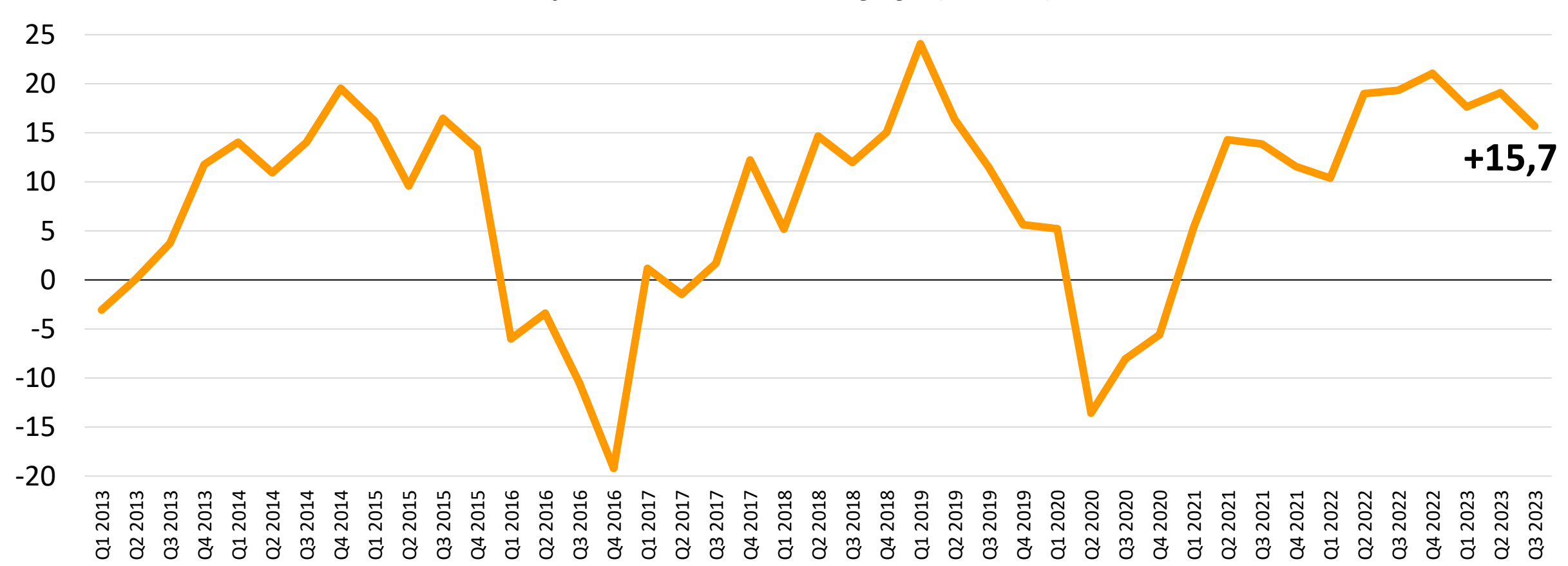
Dynamika PKB (% r/r)

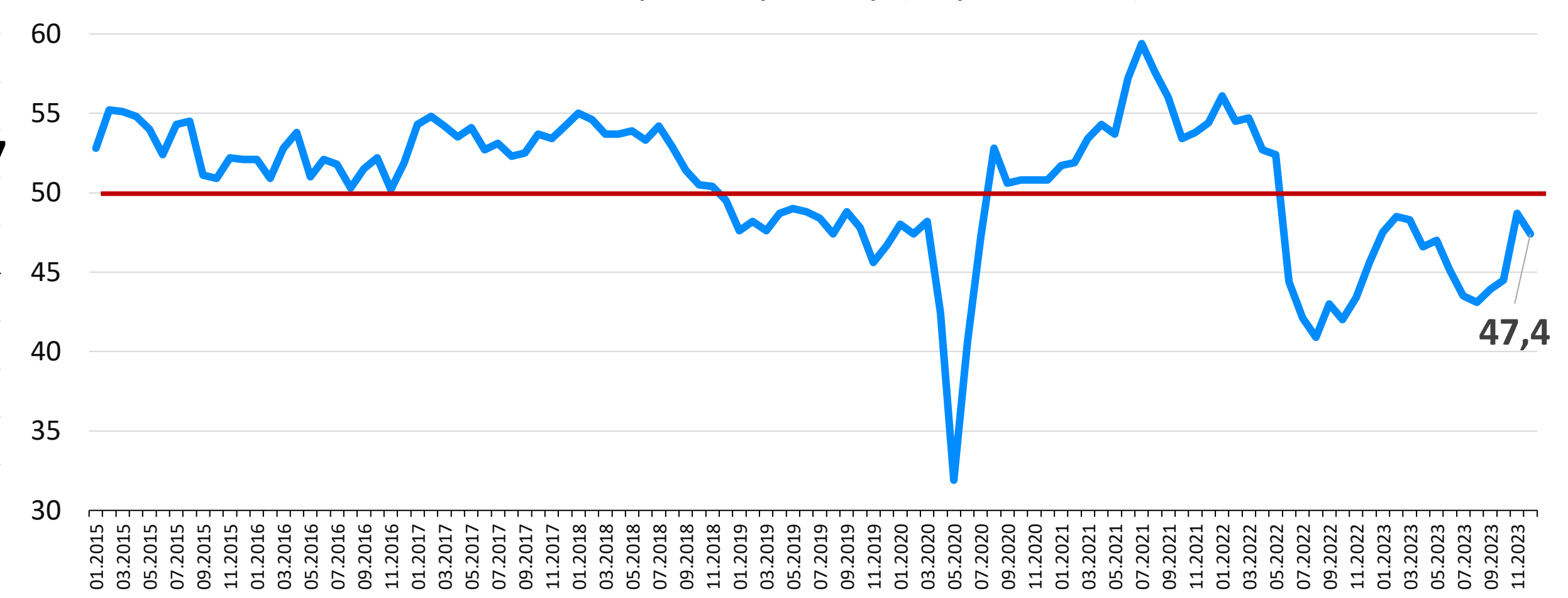
Dynamika sprzedaży detalicznej (% r/r)

Dynamika inwestycji (% r/r)

Polski PMI przemysłowy (w punktach)

Źródło: GUS

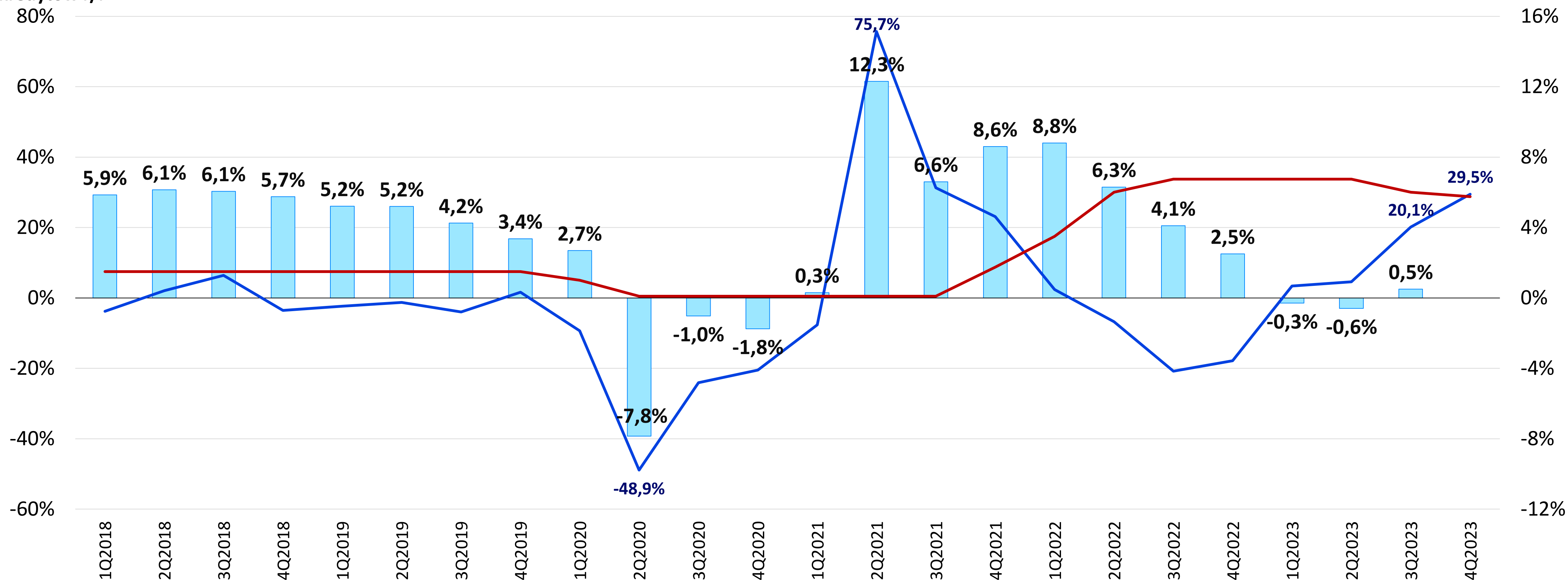
Korelacja zmian PKB oraz wysokości stóp procentowych z dynamiką sprzedaży kredytów dla mikroprzedsiębiorców

Dynamika sprzedaży kredytów r/r

Zmiana PKB i dynamika sprzedaży kredytów dla mikroprzedsiębiorców (r/r)

Zmiana PKB r/r

zmiana PKB (r/r) - prawa oś

Mikroprzedsiębiorcy - dynamika sprzedaży kredytów (r/r) - lewa oś

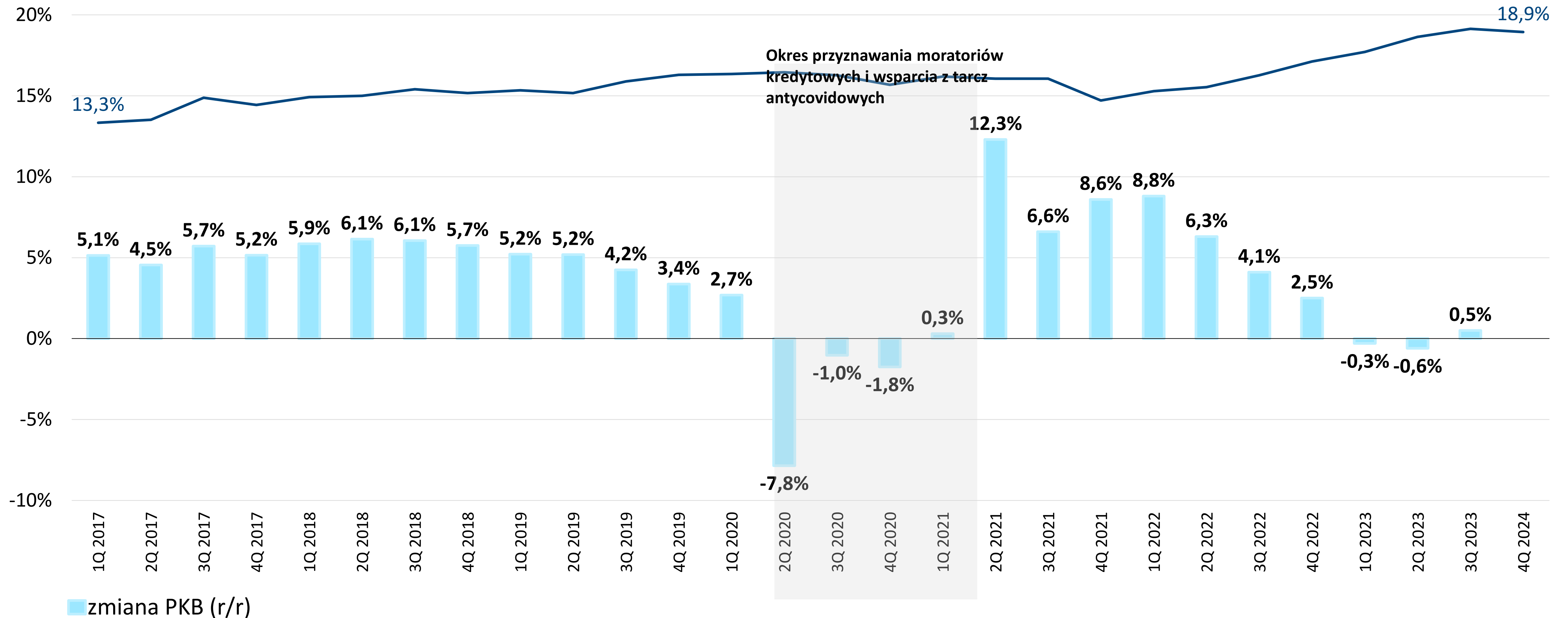
Stopa referencyjna NBP (prawa oś)

Źródło: BIK, GUS, NBP

Spowolnienie gospodarcze przyczyniło się do pogorszenia jakości kredytów inwestycyjnych

Zmiana PKB i jakość kredytów

■ zmiana PKB (r/r)

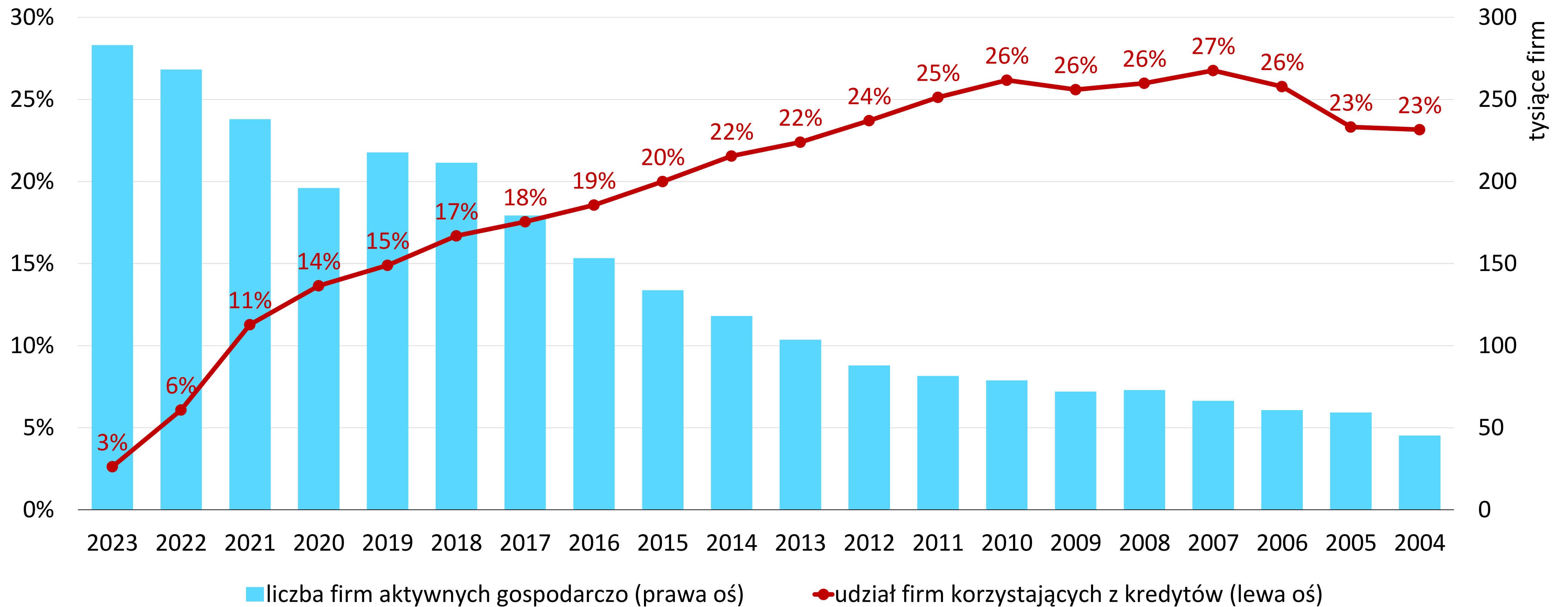
— Mikroprzedsiębiorcy - udział kredytów inwestycyjnych przeterminowanych powyżej 90 dni

Źródło: BIK, GUS, NBP

Co czwarty mikroprzedsiębiorca, wśród długo działających na rynku, korzysta z kredytu firmowego

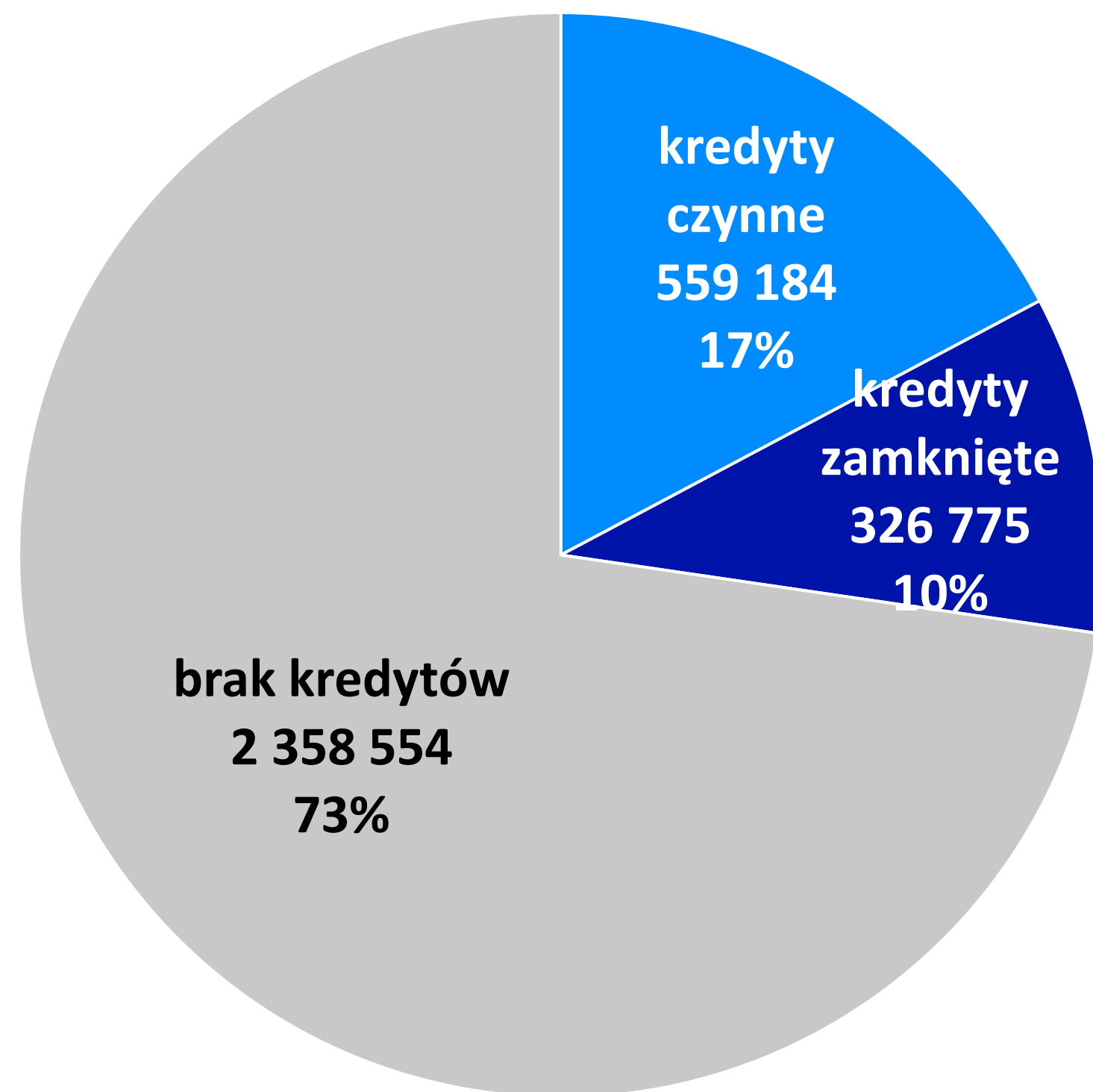
Liczba aktywnych mikroprzedsiębiorców wg daty rozpoczęcia działalności, w tym udział korzystających z kredytów firmowych

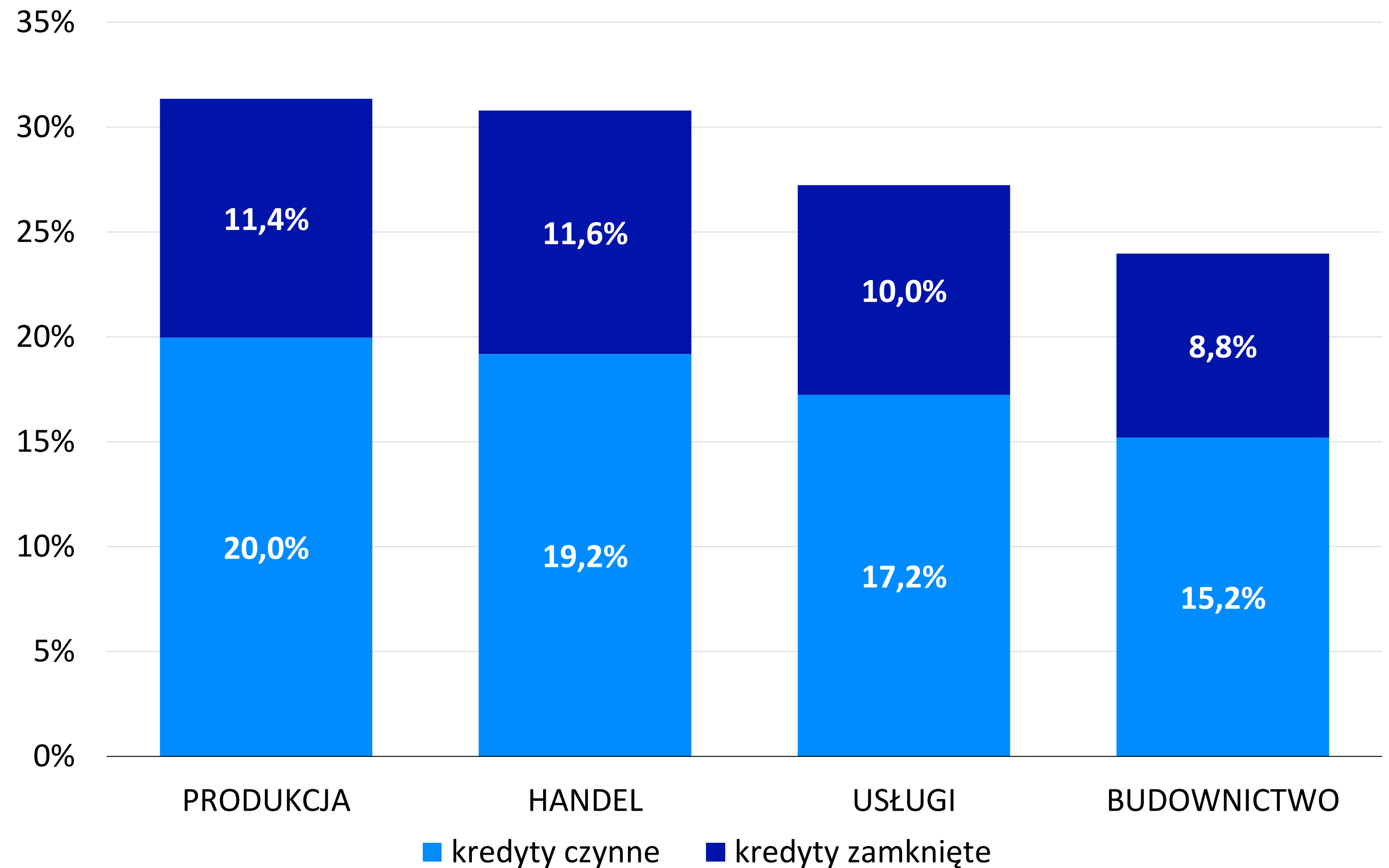
17% mikrofirm finansuje się kredytem bankowym, najwięcej korzystają firmy produkcyjne

Struktura firm (CEiDG) wg posiadania kredytów (3,2 mln podmiotów)

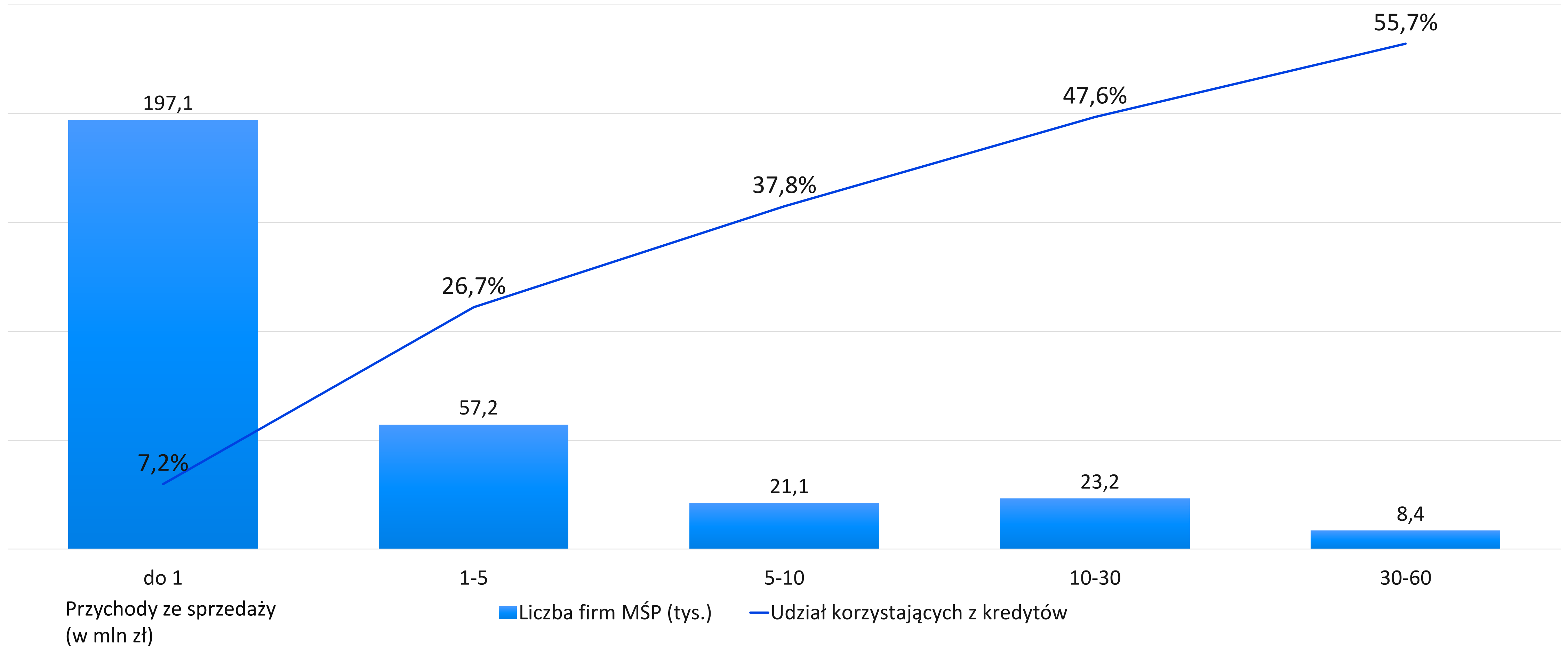
Udział mikroprzedsiębiorców z kredytami wg branż

Im większe przychody firm MŚP, tym większa aktywność kredytowa

Liczba firm i udział korzystających z kredytów
wg przychodów ze sprzedaży MŚP (2022)

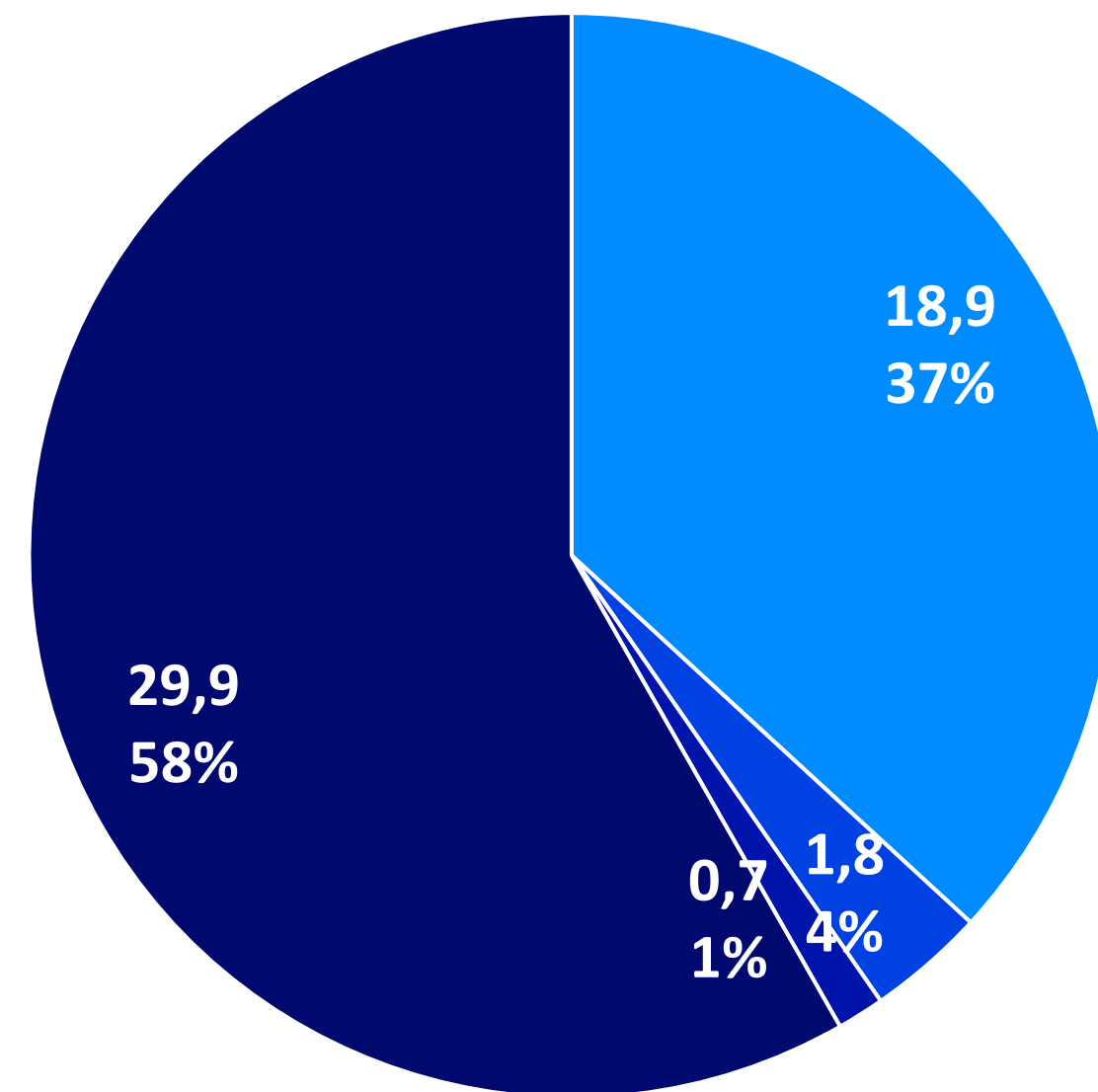

Źródło: BIK, KRS

51,3 tys. mikroprzedsiębiorstw zawieszonych i zamkniętych posiada nadal 7,66 mld zł portfela kredytów do spłaty

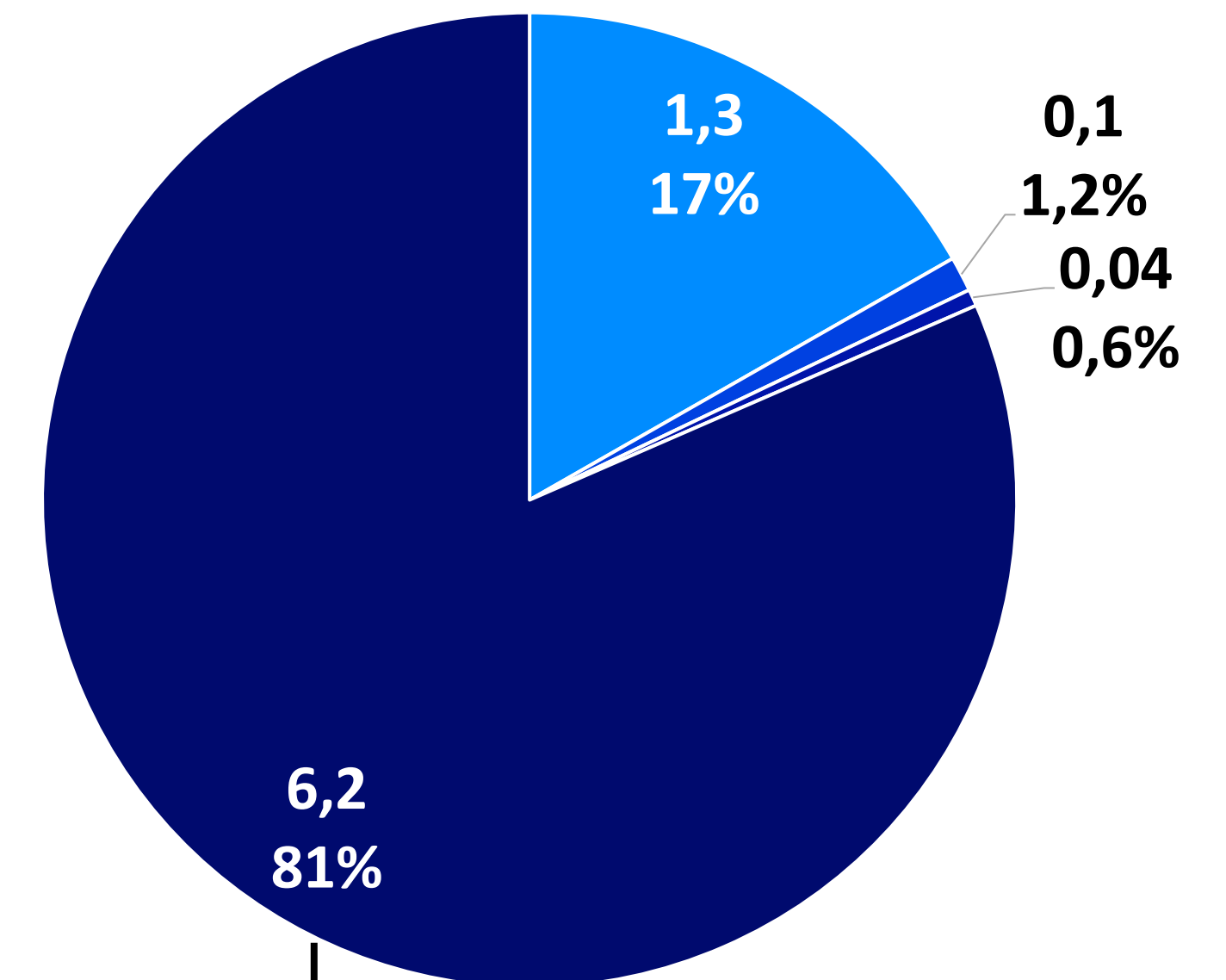

51,3 tys. nieaktywnych gospodarczo mikroprzedsiębiorstw z kredytem bankowym

- brak opóźnień
- 1-30 dni
- 31-90 dni
- >90 dni

7,66 mld zł portfela kredytów nieaktywnych gospodarczo mikroprzedsiębiorców

Łączny portfel wszystkich mikroprzedsiębiorców (aktywnych i nieaktywnych) z opóźnieniem >90 dni wynosi **13,24 mld zł** czyli udział nieaktywnych stanowi w tym aż **47%**

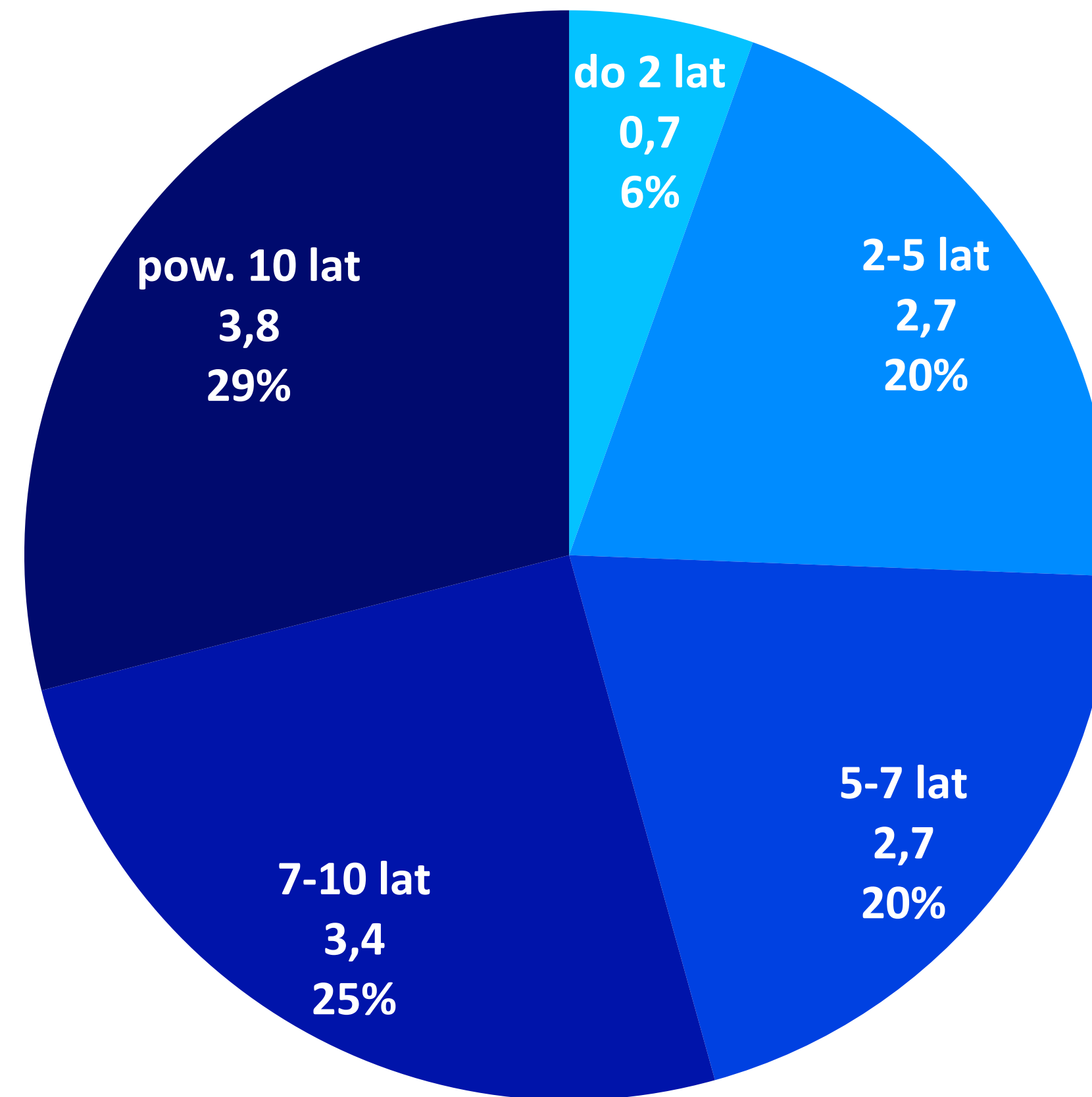
Źródło: BIK

Stan na 31.12.2023 r.

Prawie 3/4 kredytów przeterminowanych powyżej 90 dni zostało udzielonych ponad 5 lat temu

Portfel kredytów mikroprzedsiębiorców z opóźnieniem >90 dni
wg okresu od zaciągnięcia kredytu (13,24 mld zł)

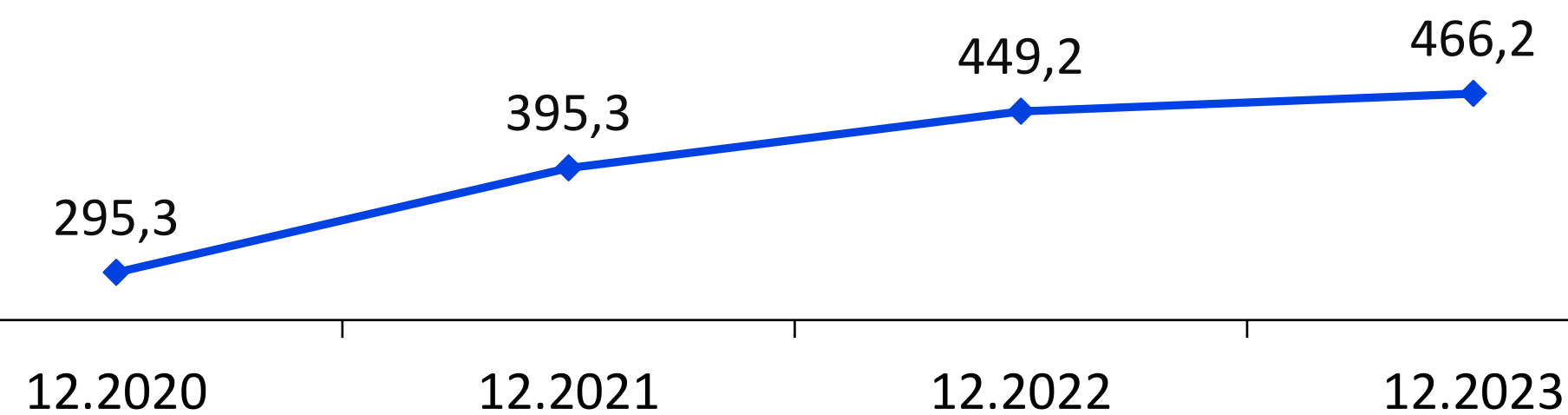
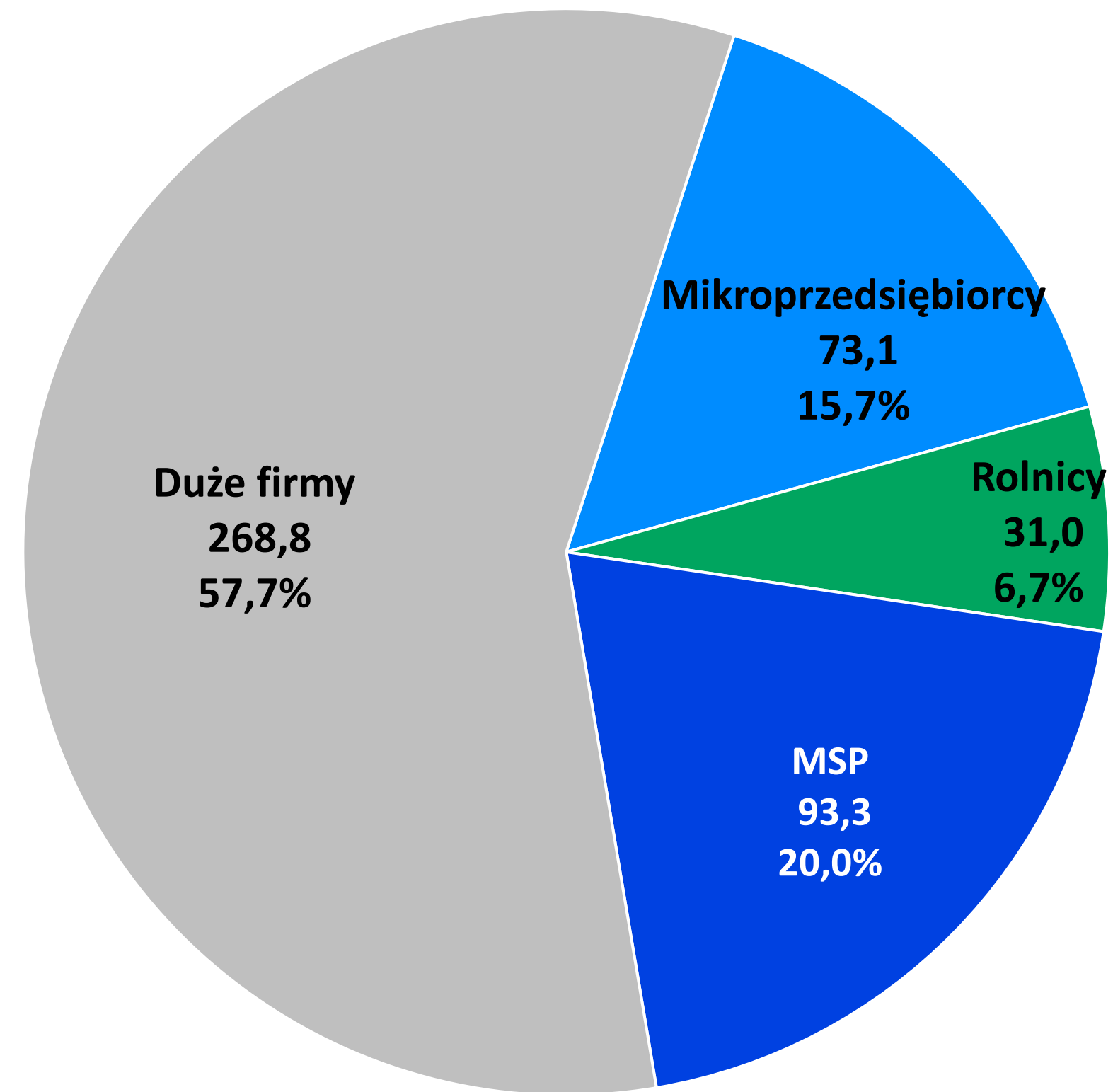
Źródło: BIK

Stan na 31.12.2023 r.

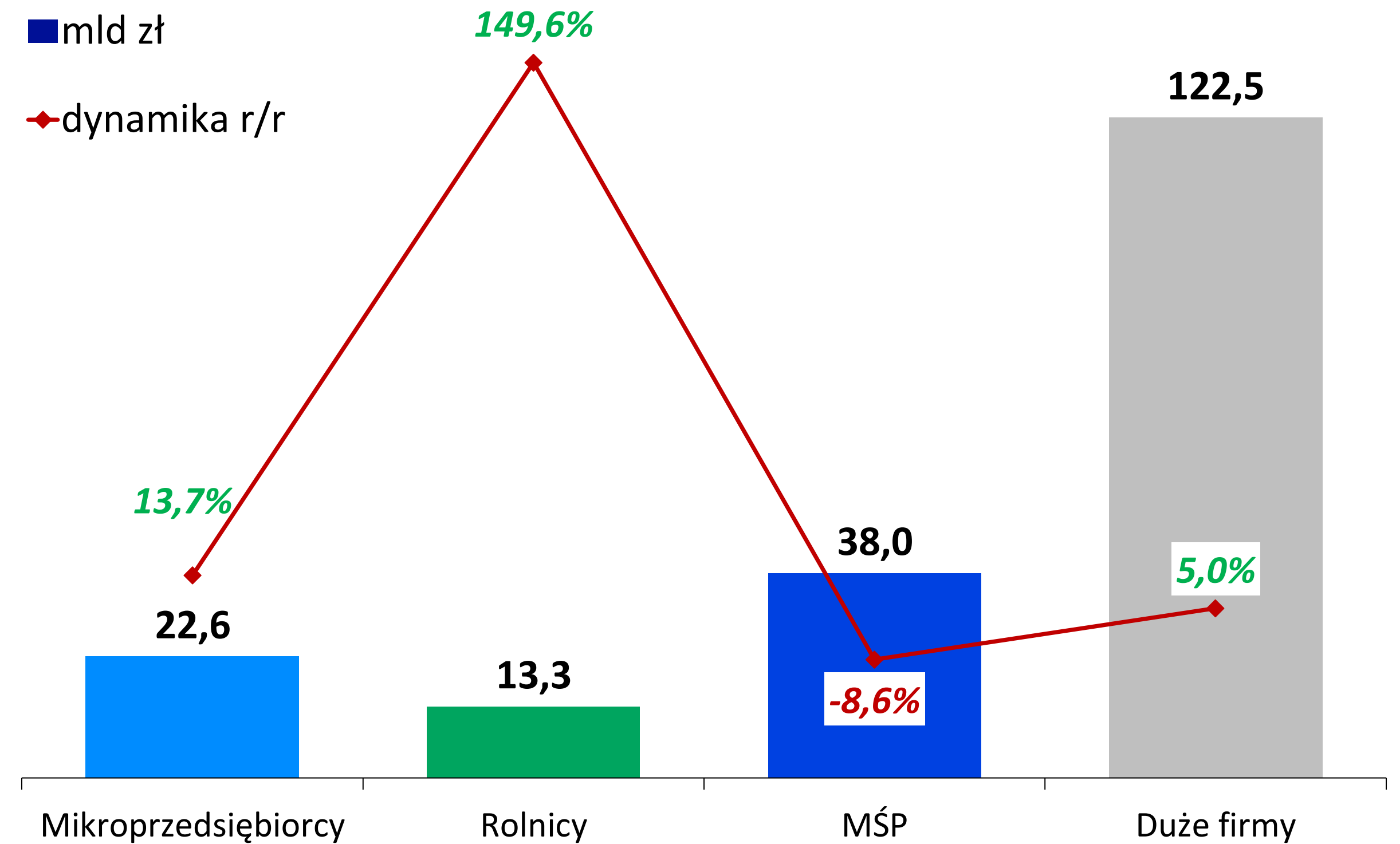
Portfel i sprzedaż kredytów dla przedsiębiorców w sektorze bankowym

Portfel kredytów dla przedsiębiorstw – 466,2 mld zł

Wartość nowych kredytów udzielonych przedsiębiorcom w sektorze bankowym 2023 r. – łącznie 196,4 mld zł

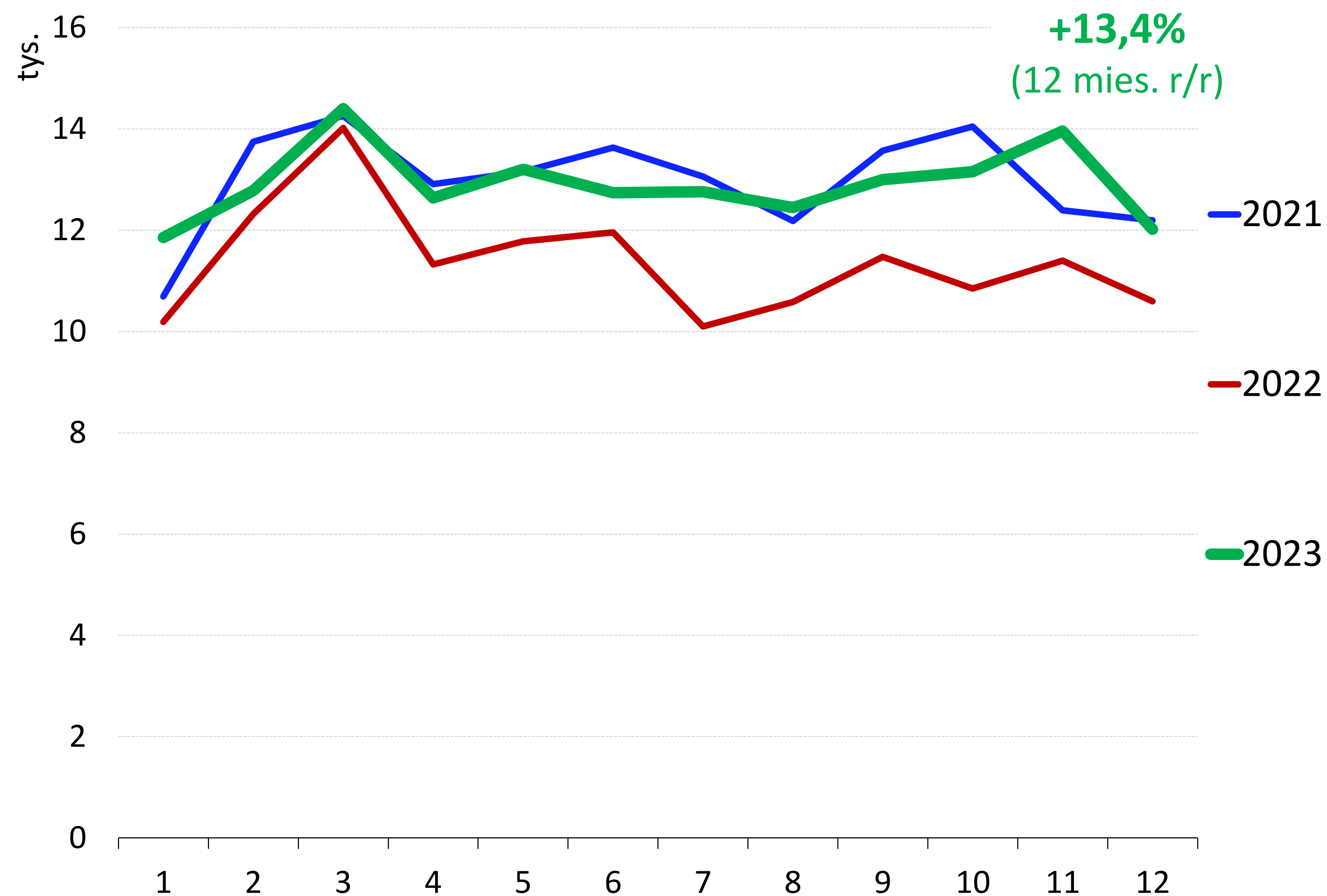

Mikroprzedsiębiorcy – własna działalność, wolne zawody i spółki cywilne,
Rolnicy – rolnicy indywidualni, własna działalność, spółki cywilne (działalność rolnicza),
MŚP – spółki KRS o przychodach do 60 mln zł,
Duże firmy – spółki KRS o przychodach powyżej 60 mln zł oraz JST, wspólnoty mieszkaniowe i inne podmioty

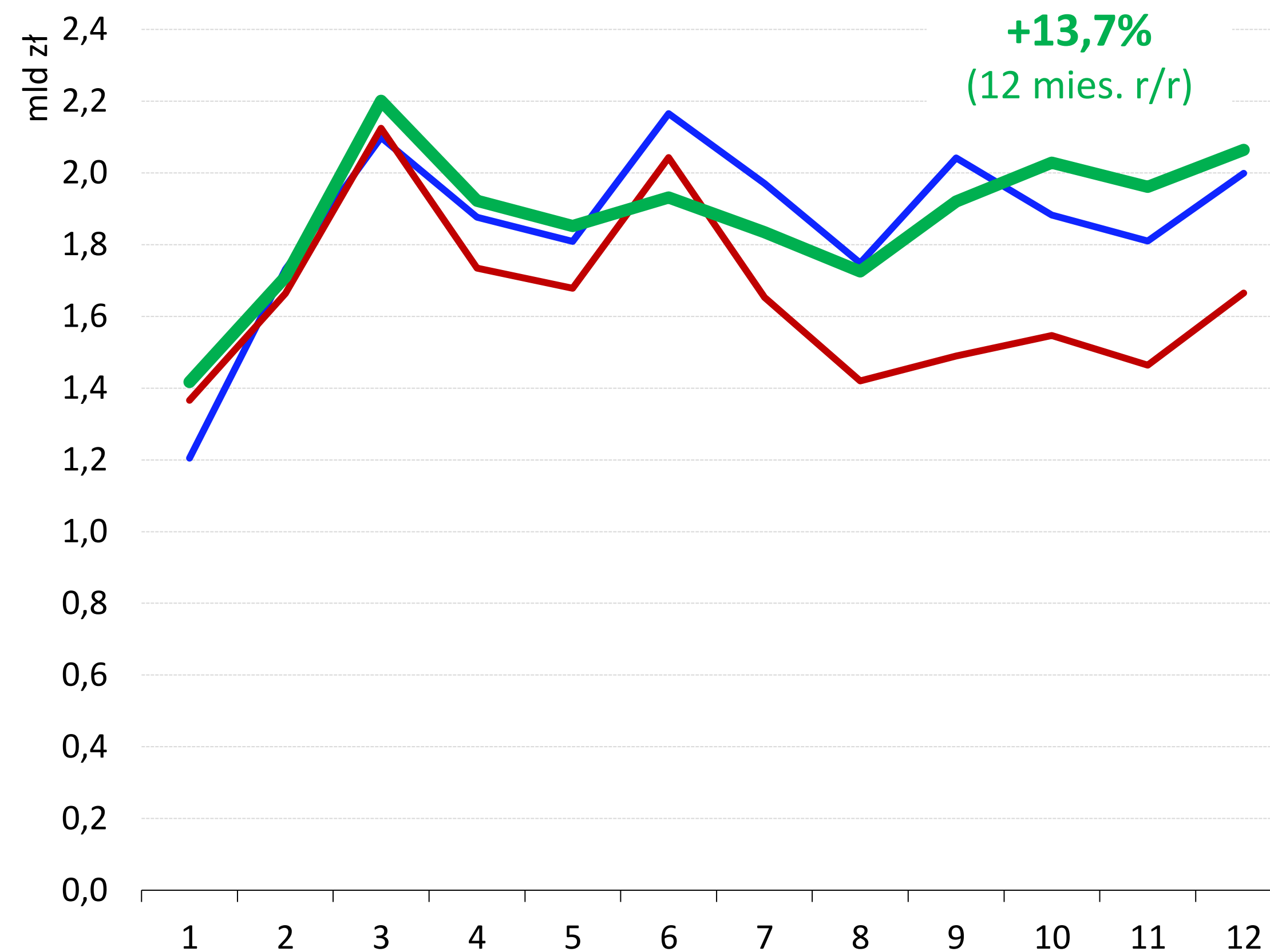
Kredyty dla mikroprzedsiębiorstw – wzrost liczby o 13,4% i wartości o 13,7% przyznanych kredytów w 2023 (r/r)

Liczba kredytów udzielonych w miesiącach lat 2021-2023

Wartość kredytów udzielonych w miesiącach lat 2020-2023

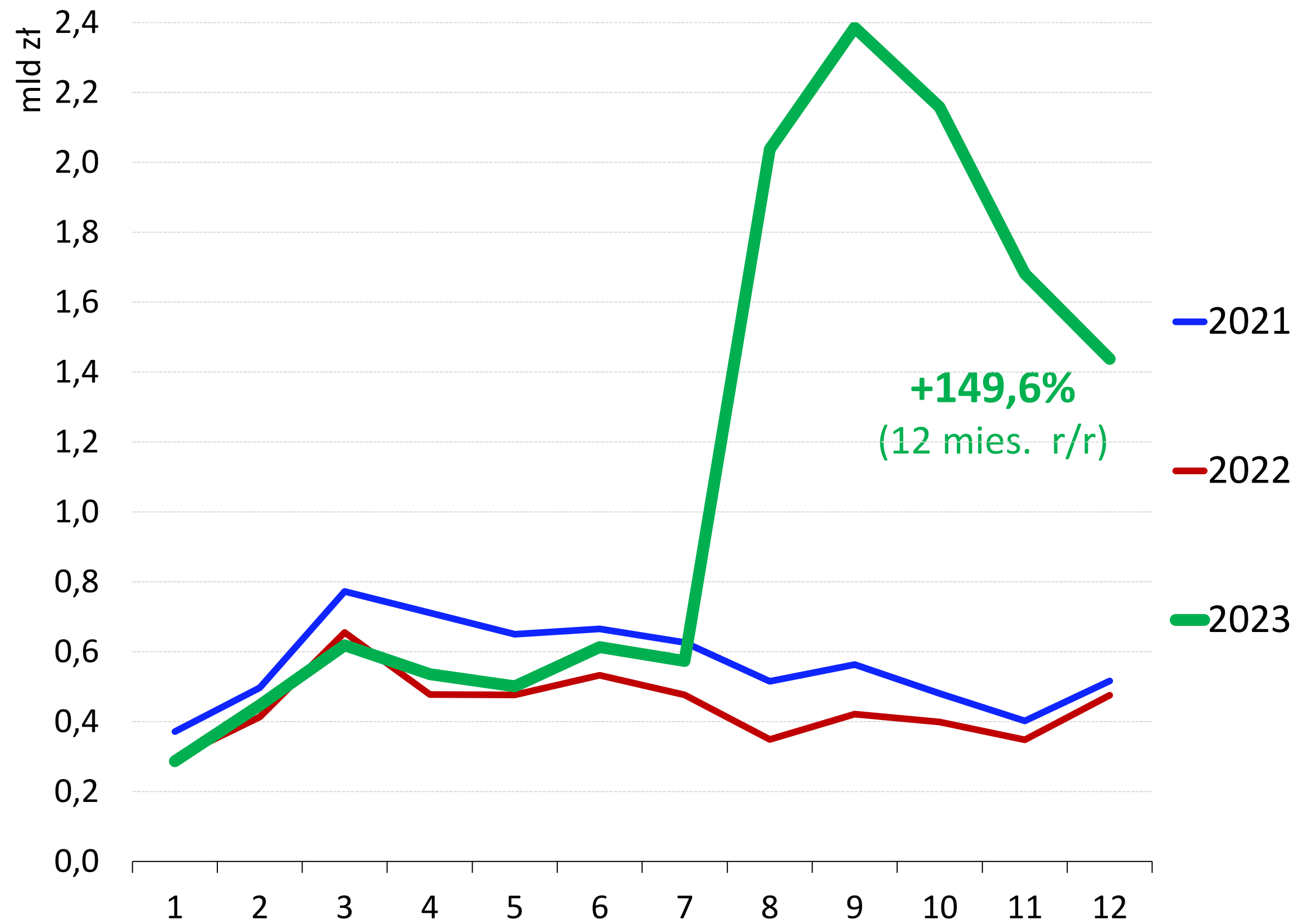

Źródło: BIK

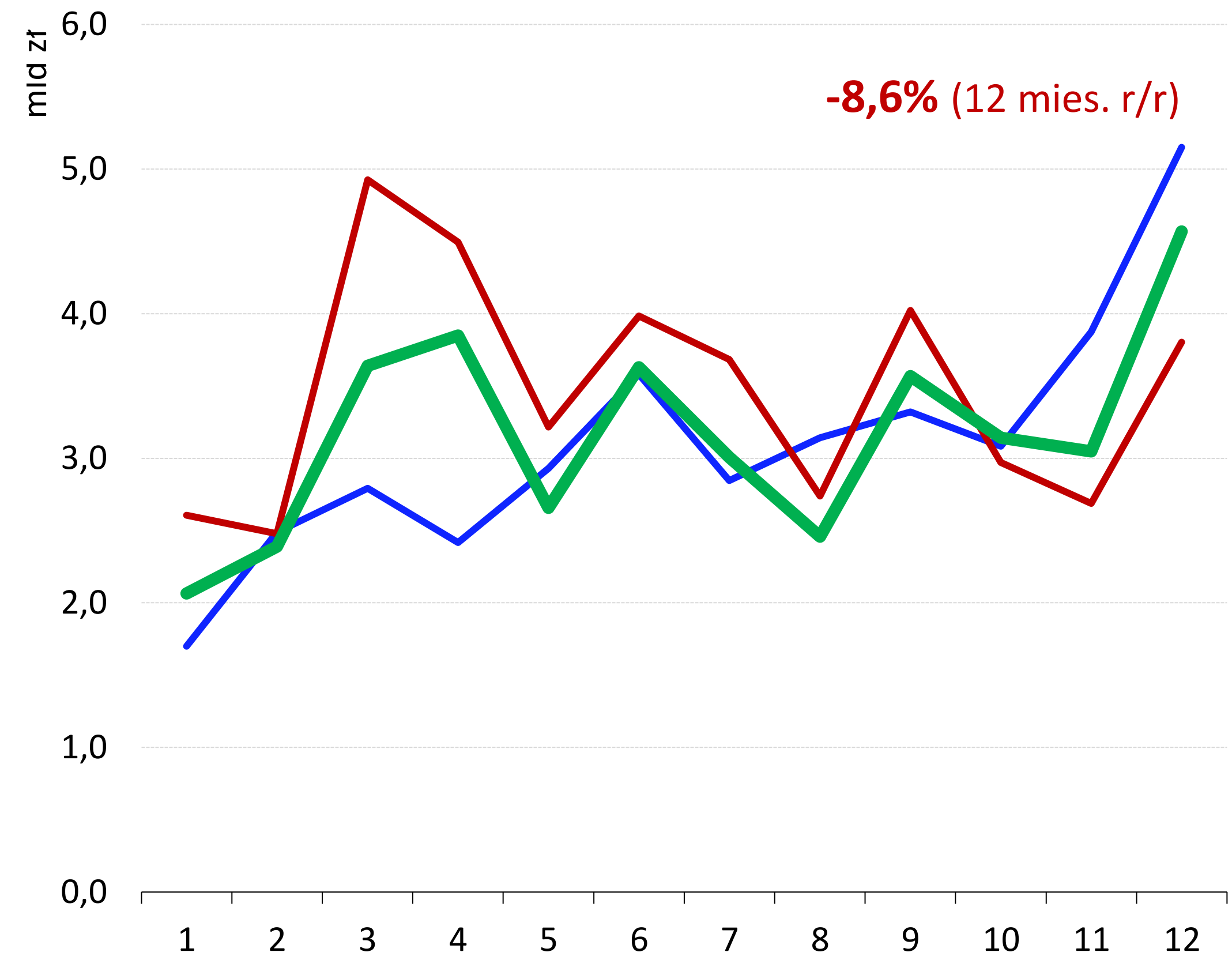
Wzrost sprzedaży kredytów dla rolników o 150% w efekcie programu preferencyjnych kredytów i spadek o 8,6% dla MŚP w 2023 r.

Wartość kredytów udzielonych rolników w miesiącach lat 2021-2023

Wartość kredytów udzielonych MŚP w miesiącach lat 2021-2023

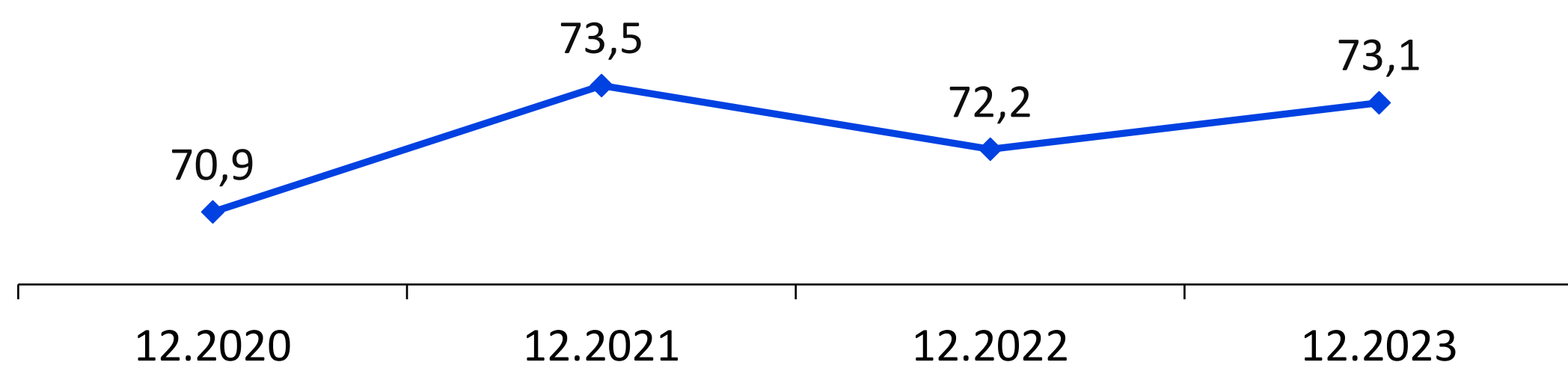
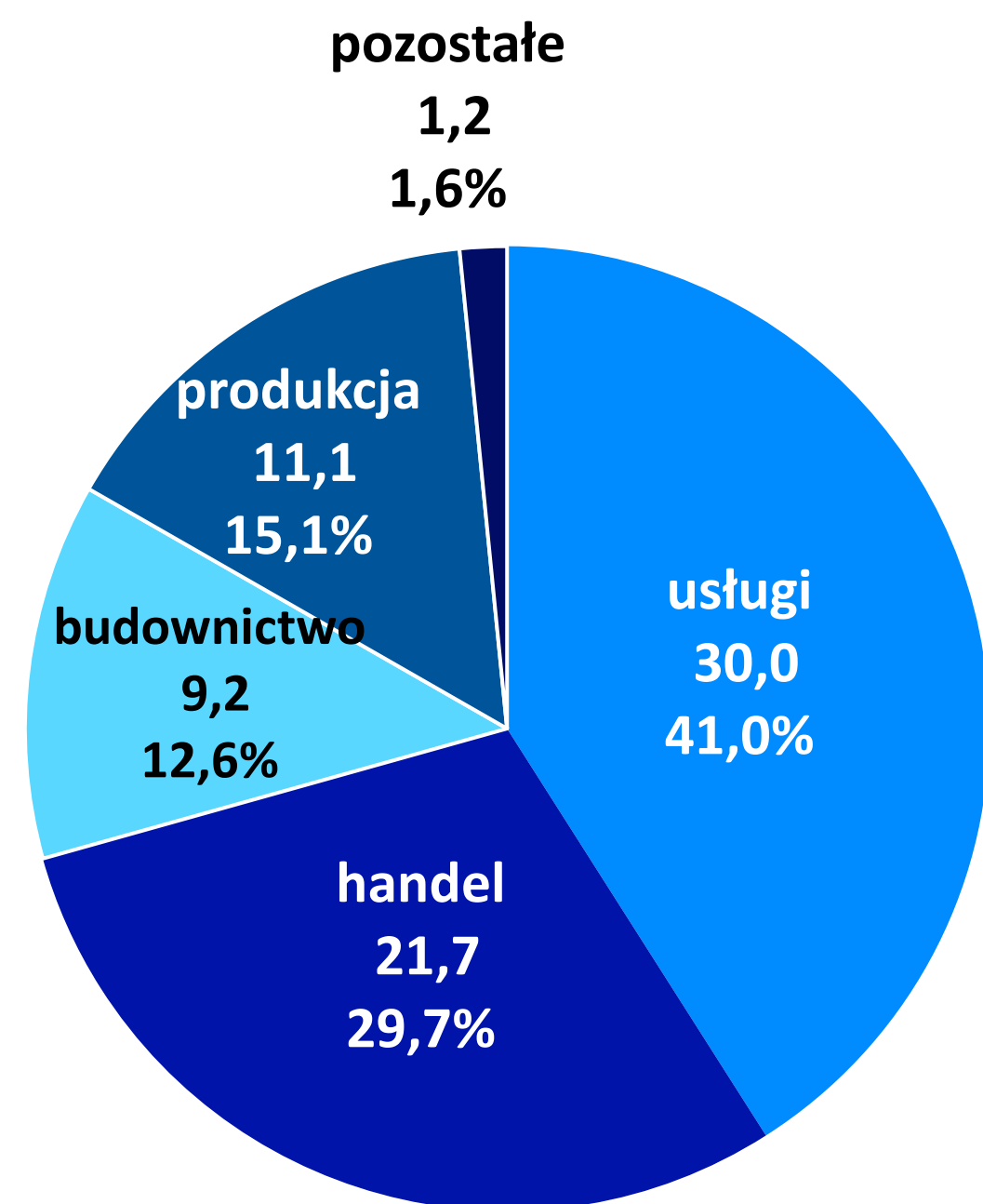

Źródło: BIK

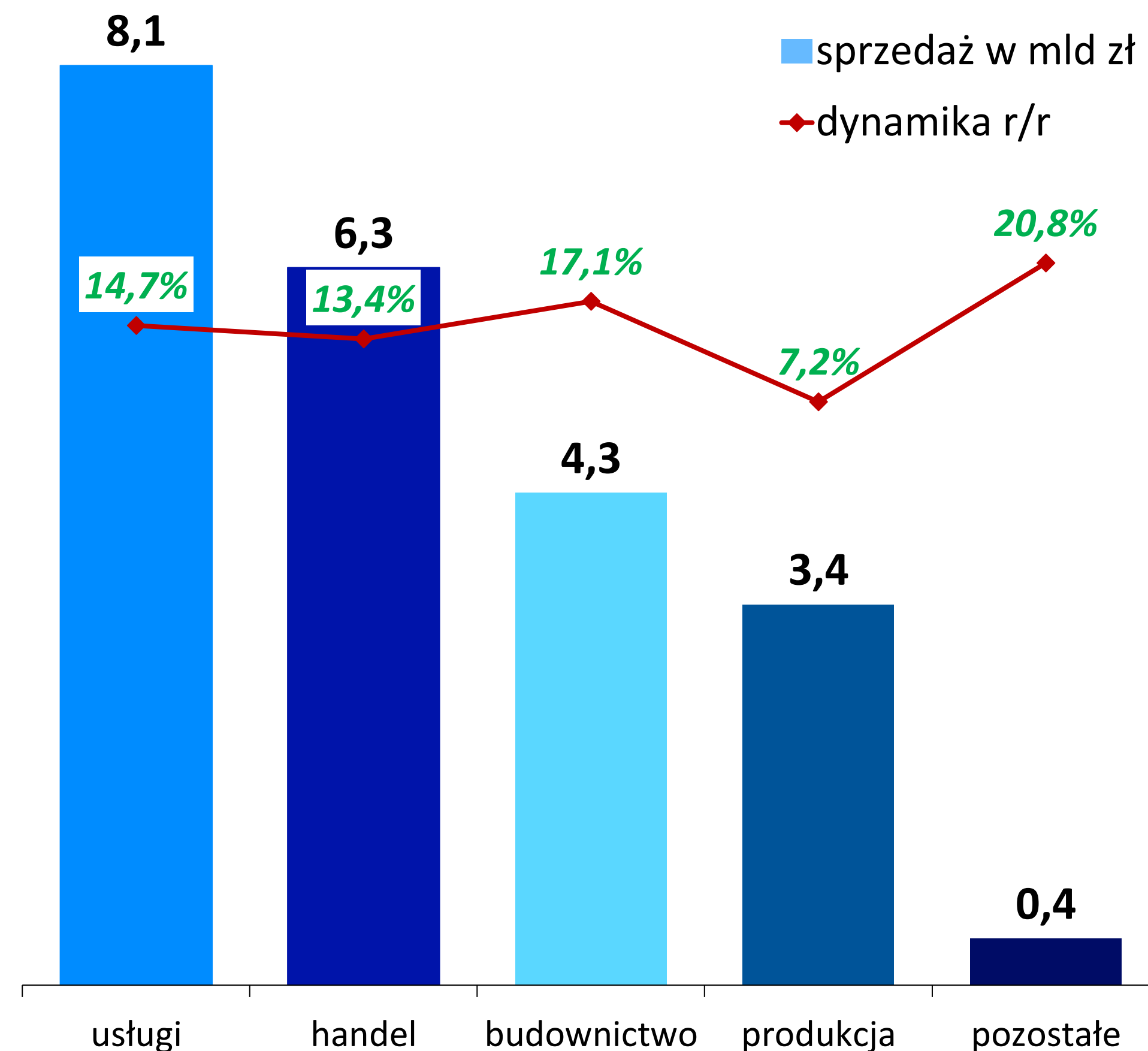
Wzrost sprzedaży kredytów we wszystkich głównych branżach, największy w budownictwie

Wartość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorców
wg branż - 73,1 mld zł

Wartość nowych kredytów mikroprzedsiębiorców
w 2023 r. wg branż – 22,6 mld zł

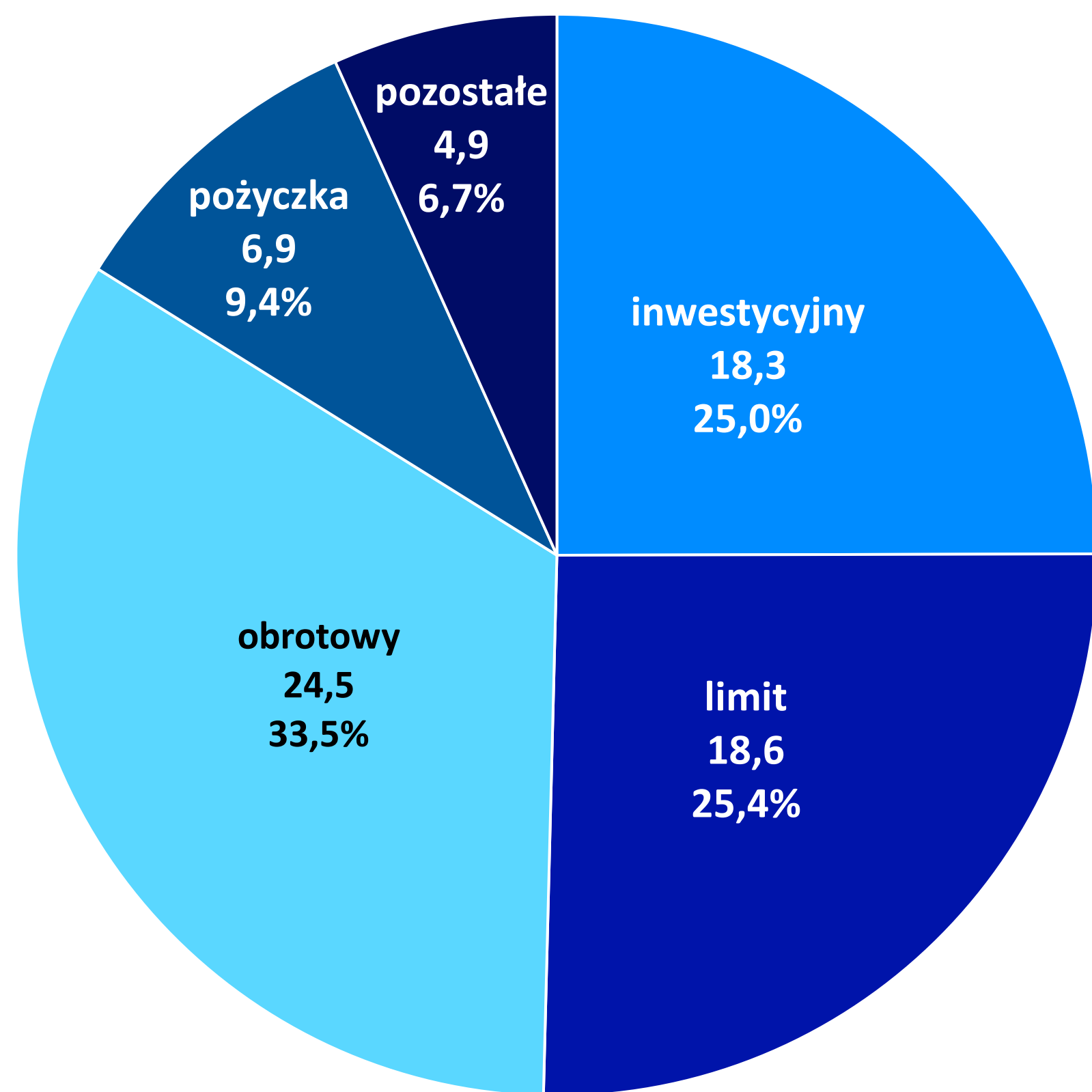

Źródło: BIK

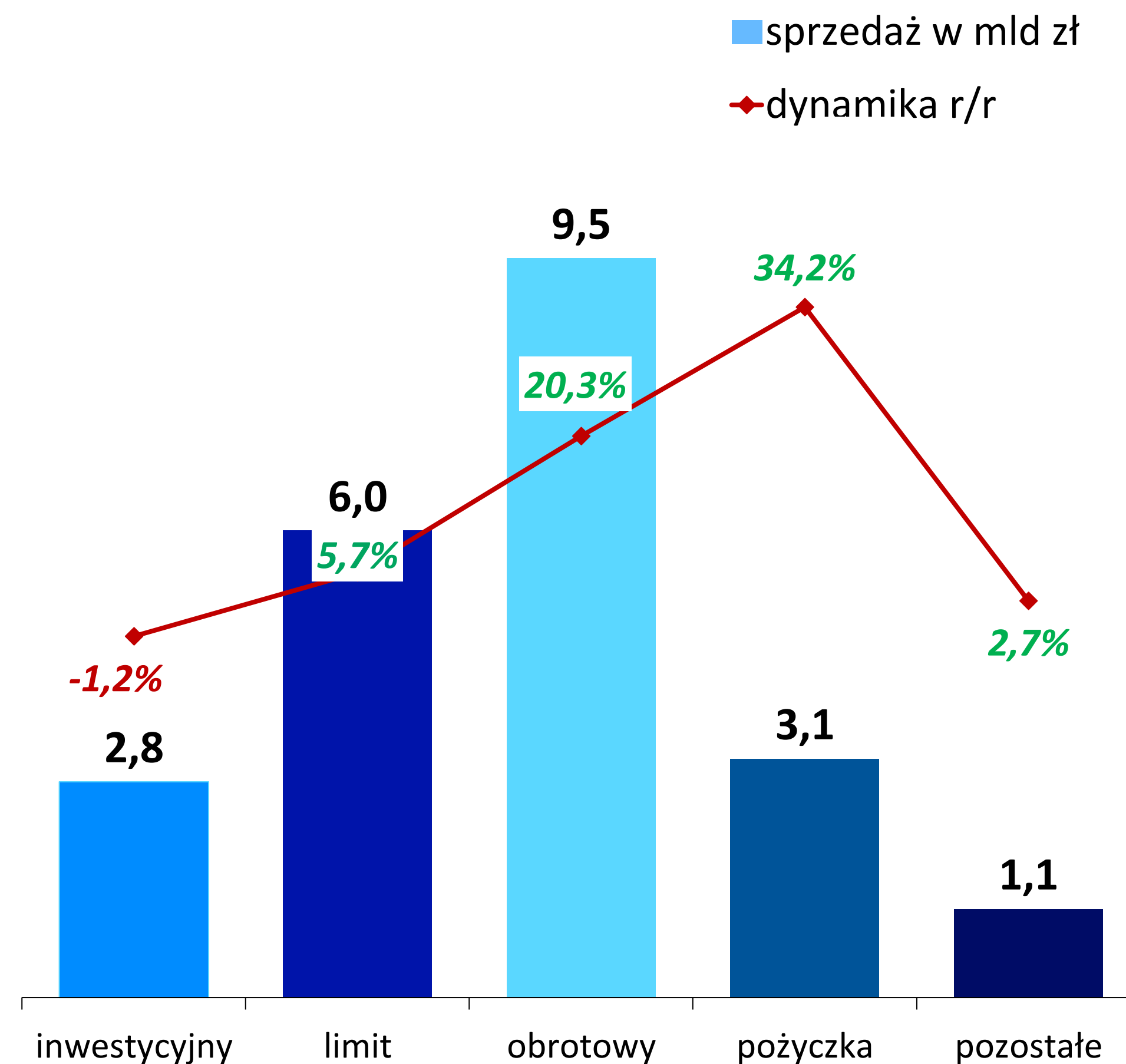
Wzrost finansowania bieżącego, spadek w kredytach inwestycyjnych

Wartość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorców
wg produktów
73,1 mld zł (31.12.2023)

Wartość nowych kredytów mikroprzedsiębiorców
wg produktów w 2023 r. (22,6 mld zł)

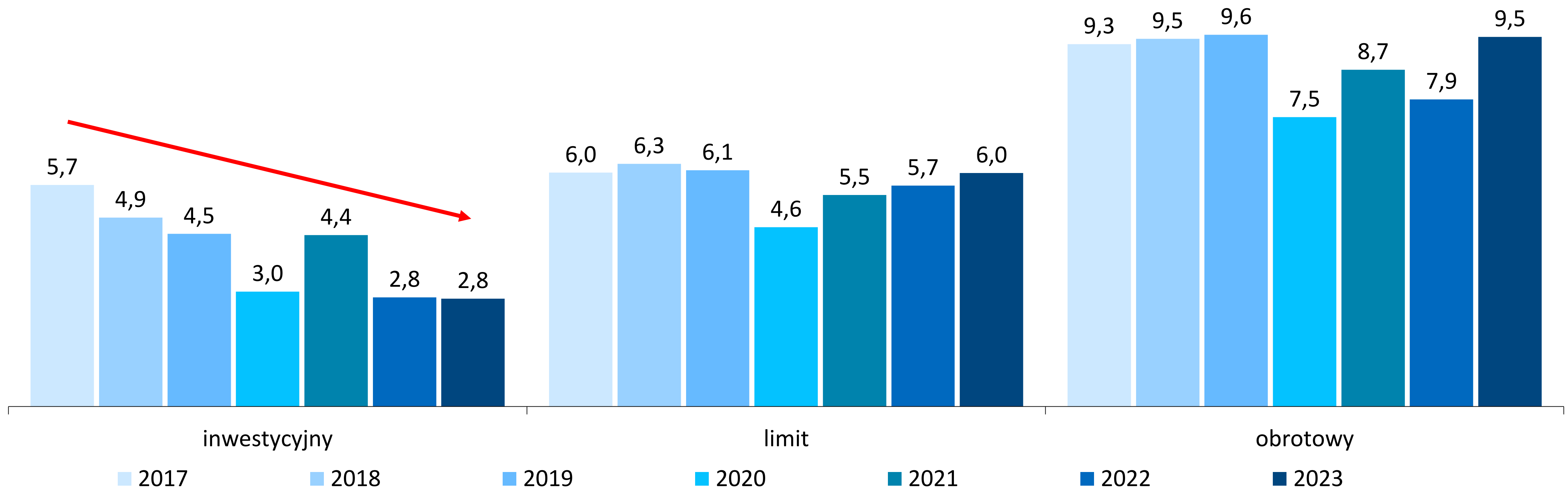

Źródło: BIK

Sprzedaż kredytów inwestycyjnych w 2023 r. najniższa od 7 lat

Sprzedaż kredytów dla mikroprzedsiębiorstw
wg produktów (mld zł) w latach 2017-2023

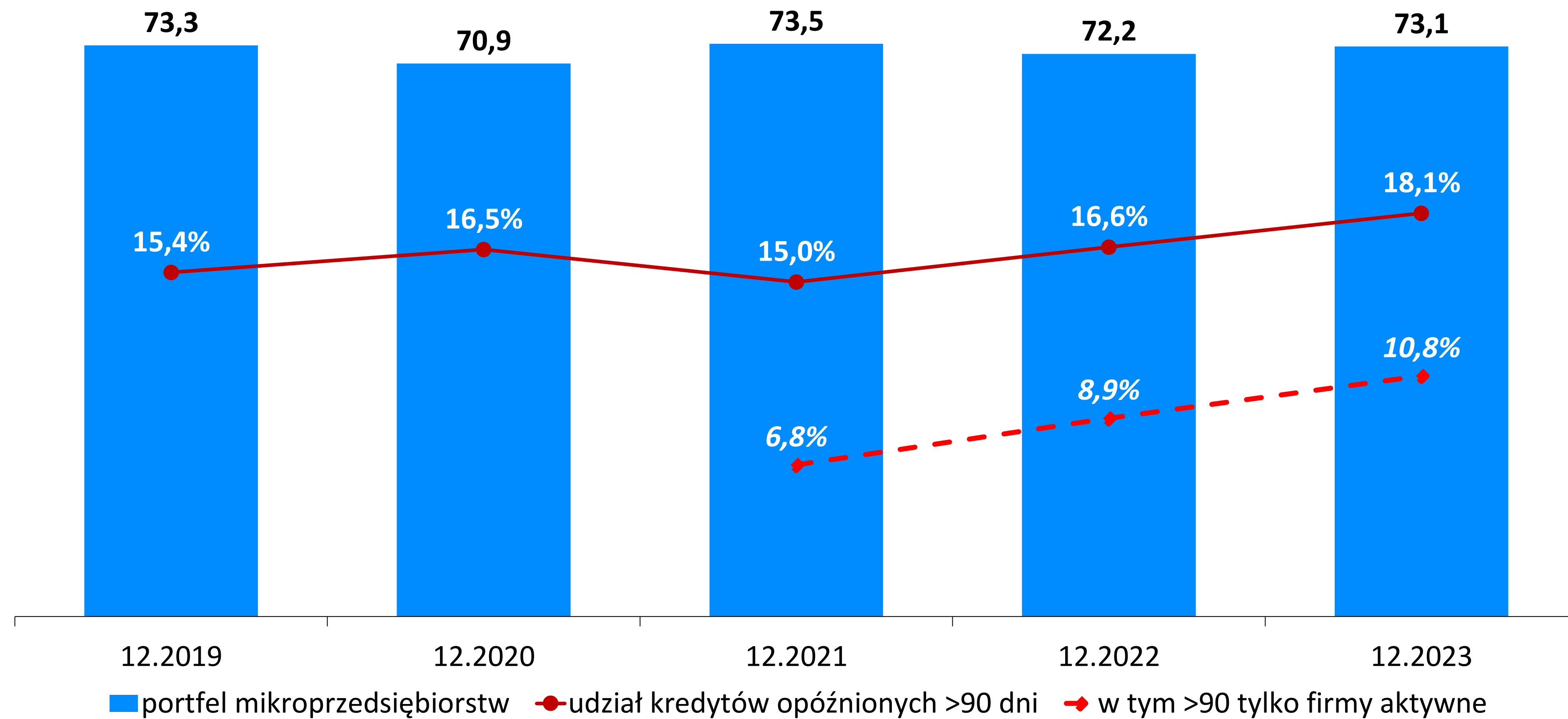

Źródło: BIK

Pogorszenie jakości portfela kredytów dla mikroprzedsiębiorców w 2023 r.

Sektor bankowy - stan i jakość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw
- ujęcie wartościowe (mld zł)

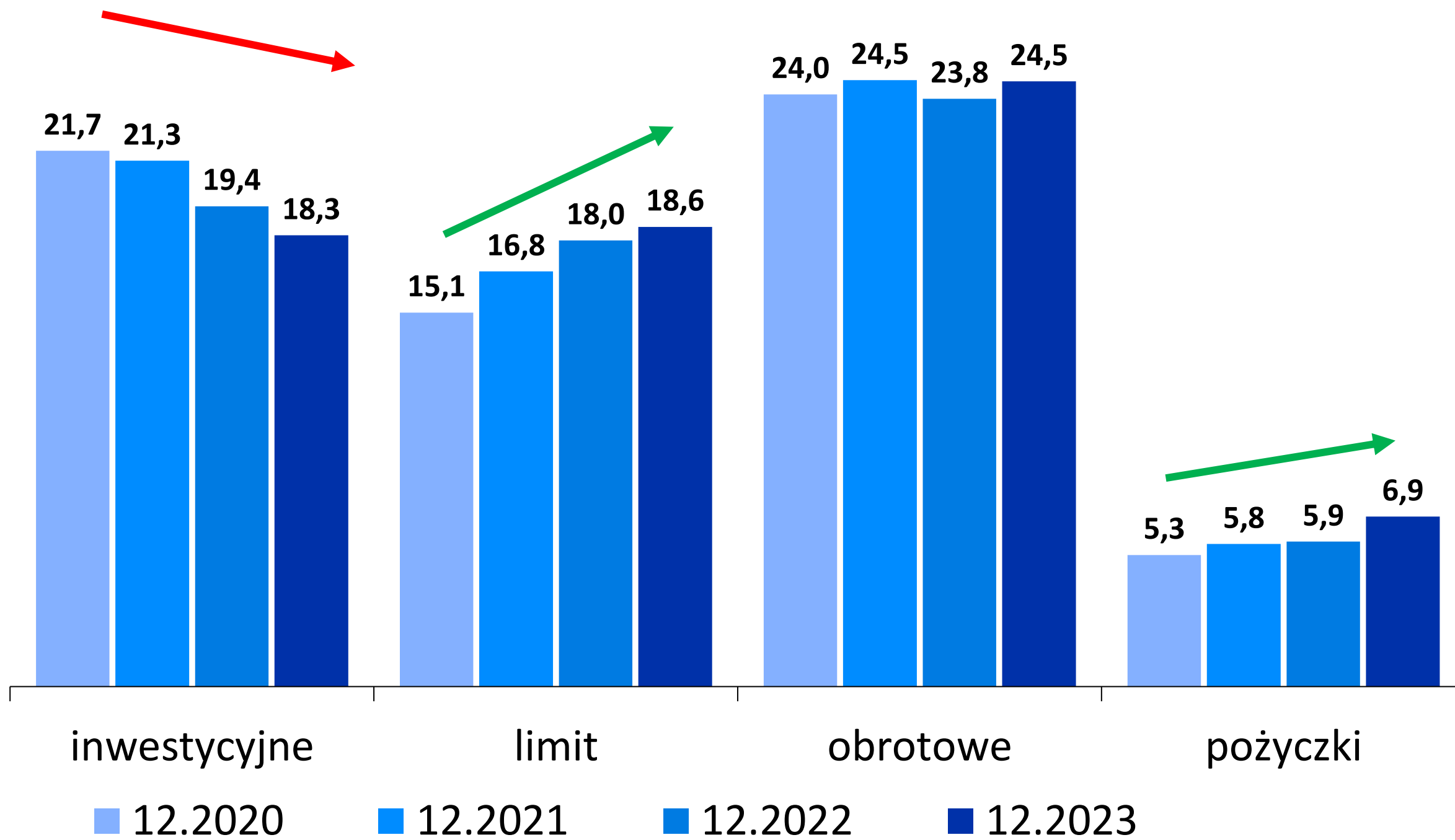

Źródło: BIK

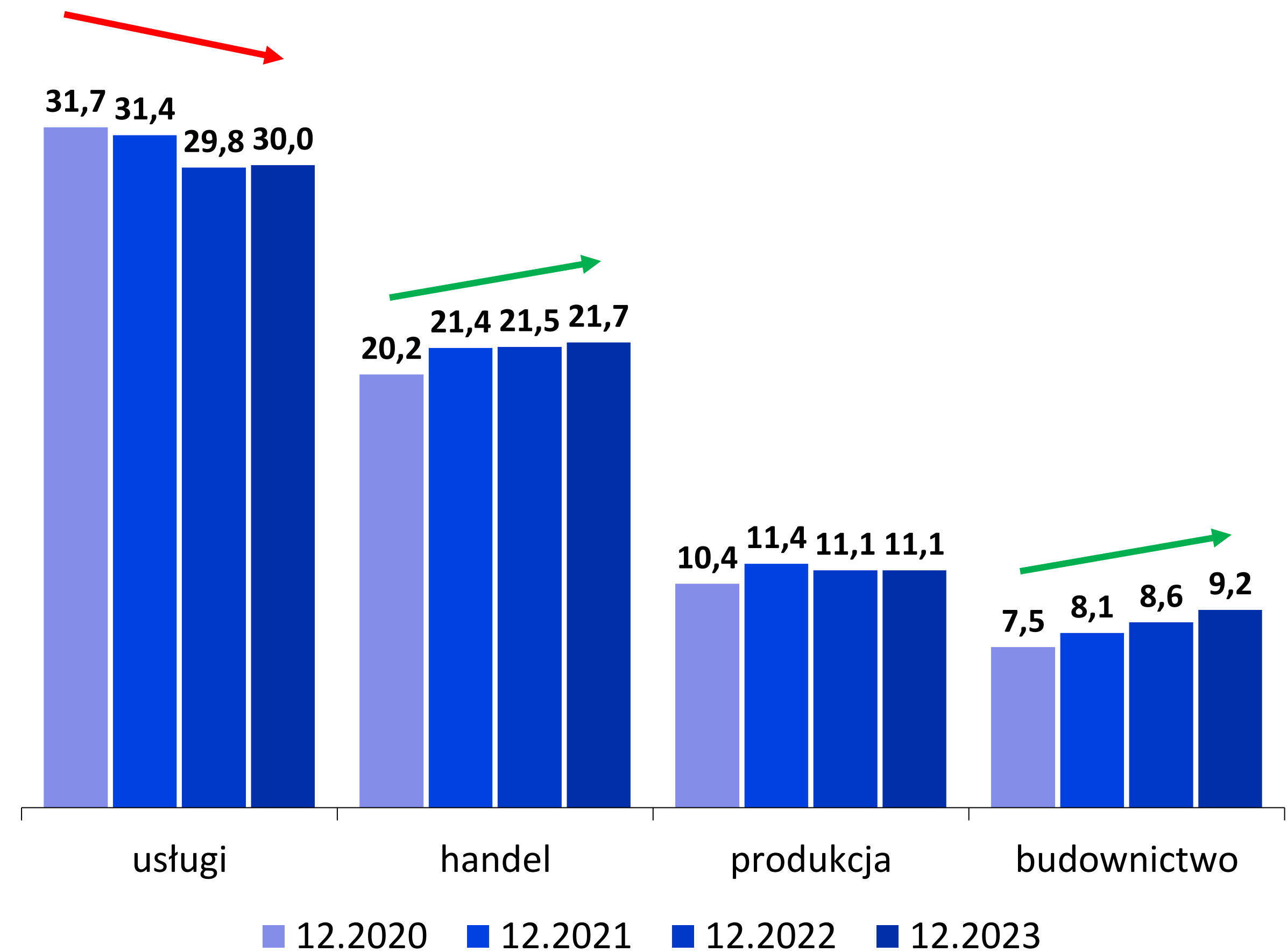
Spadek portfela kredytów inwestycyjnych, wzrost limitów. W ujęciu branżowym wzrost w handlu i budownictwie.

Portfel kredytów dla mikroprzedsiębiorstw
wg produktów (mld zł)

Portfel kredytów dla mikroprzedsiębiorstw
wg branż (mld zł)

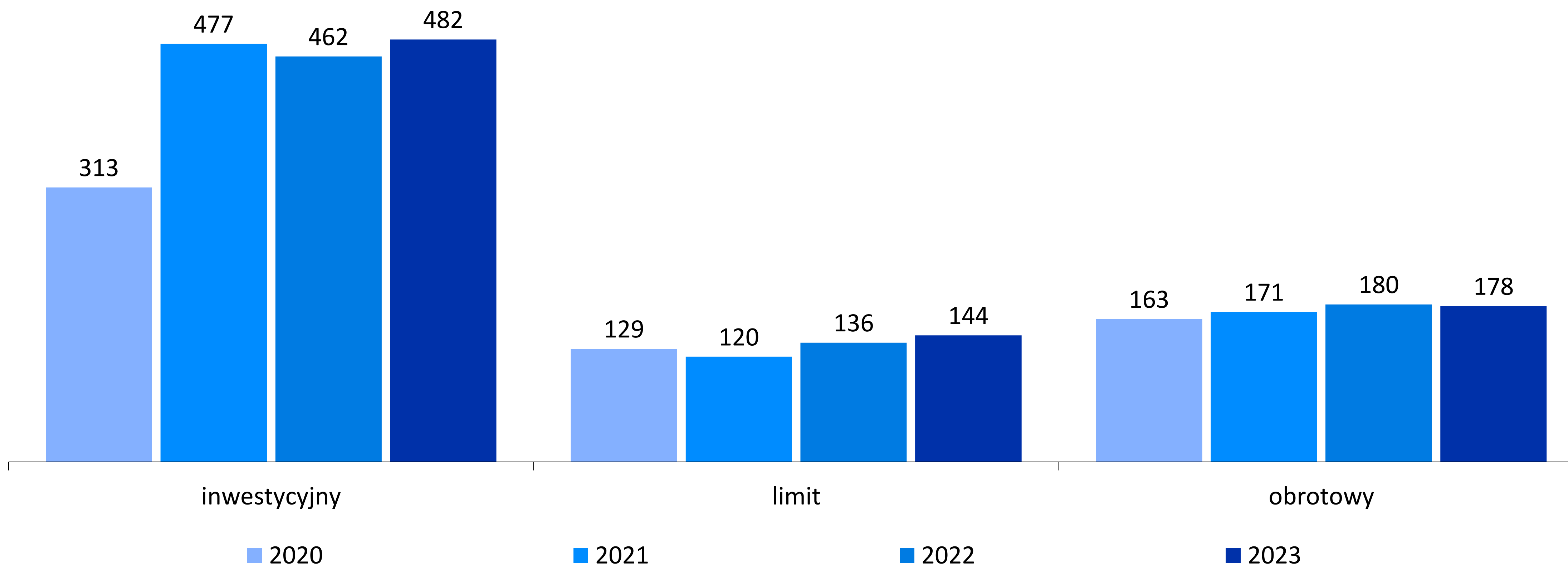

Źródło: BIK

Wzrost średnich kwot kredytów inwestycyjnych i limitów

Średnia kwota kredytów udzielonych m
ikroprzedsiębiorcom wg produktów (w tys. zł)

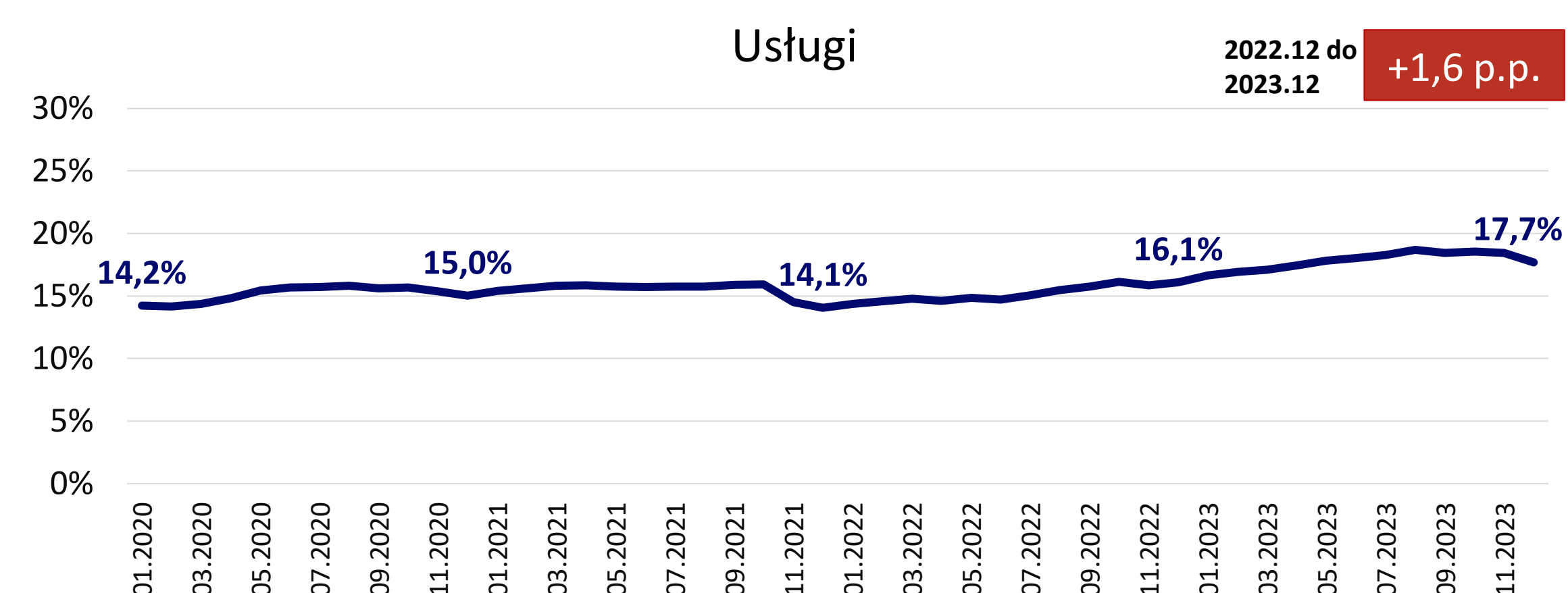
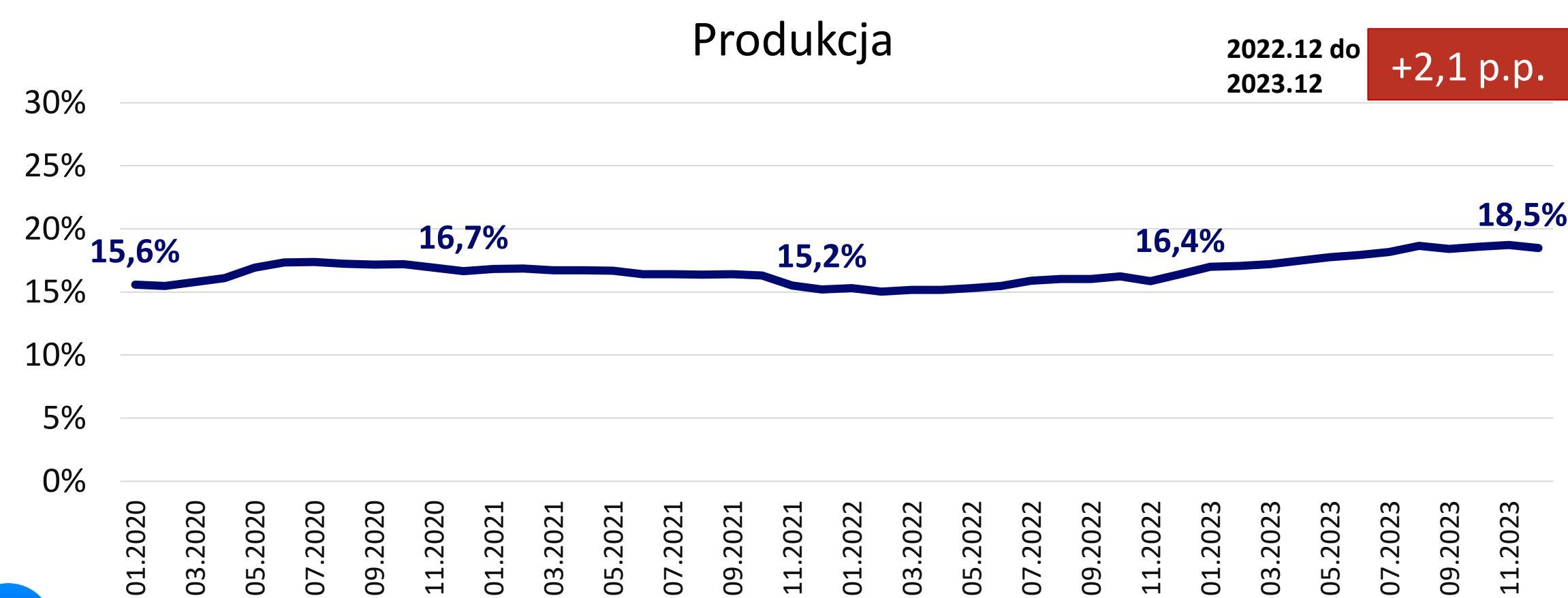
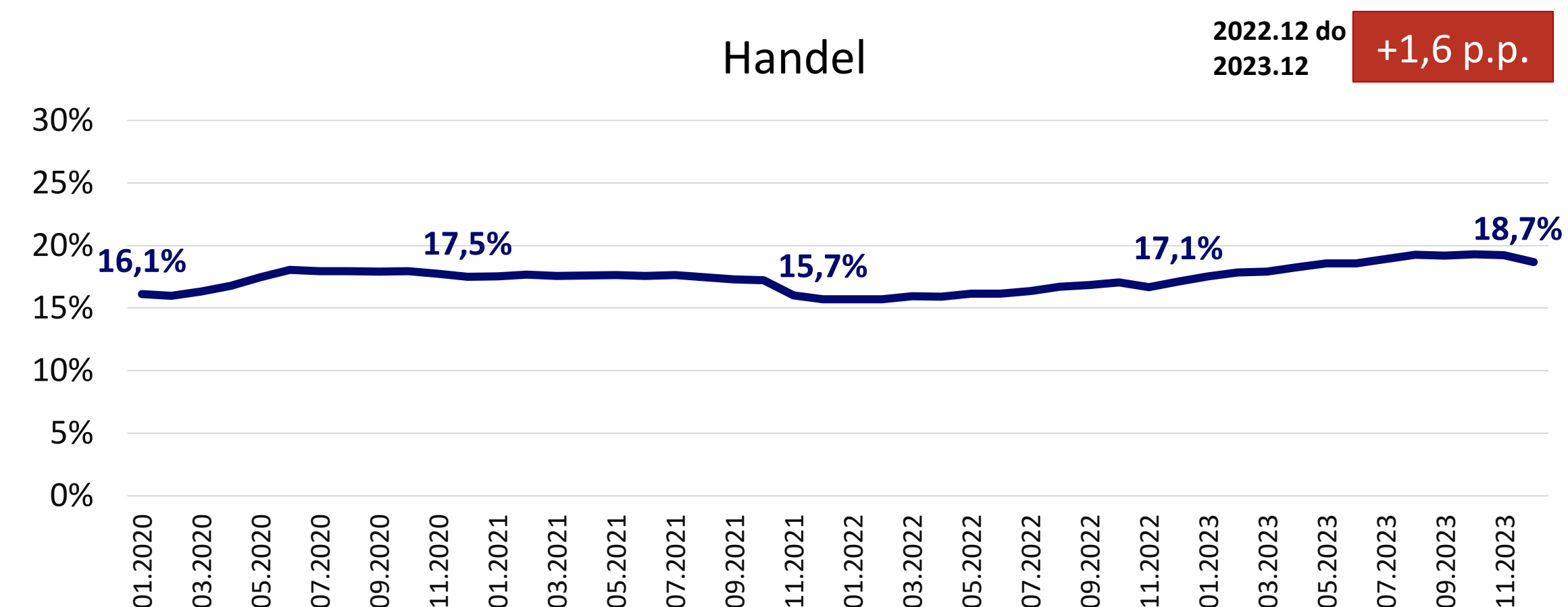
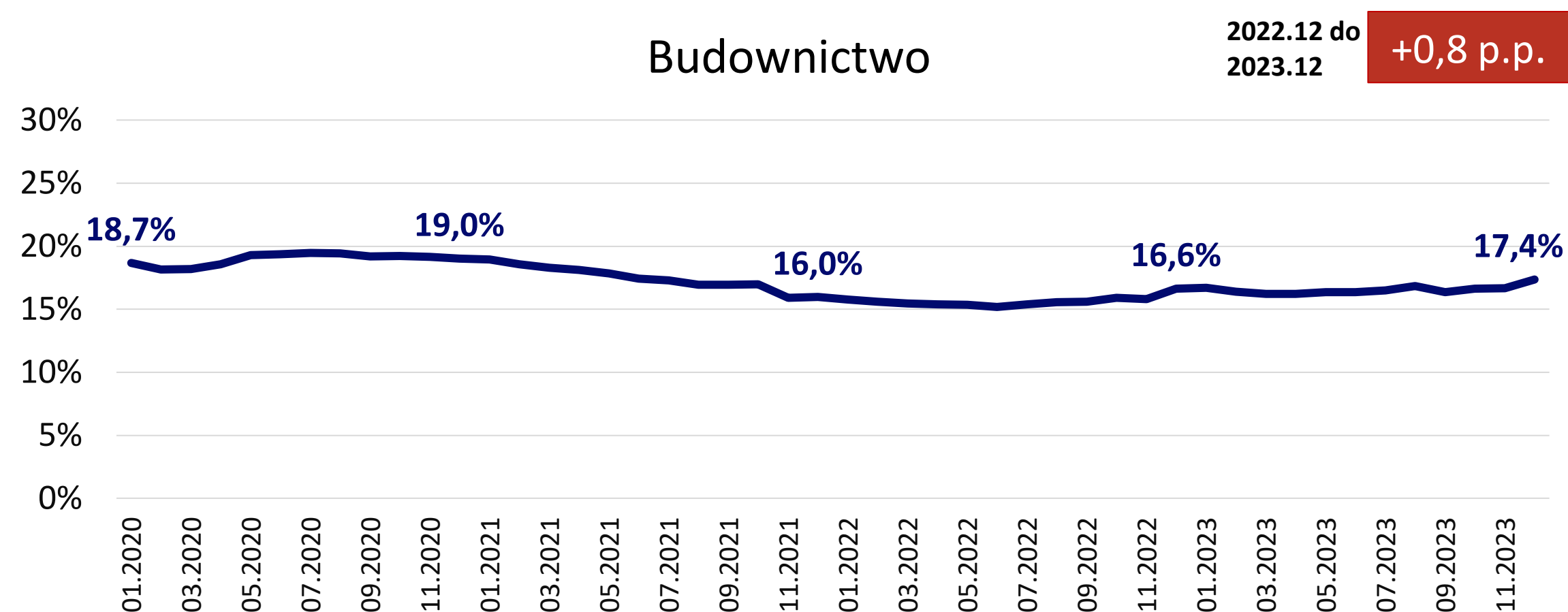

Źródło: BIK

Pogorszenie jakości kredytów dla mikroprzedsiębiorców, największe w branży produkcyjnej

Udział kredytów przeterminowanych powyżej 90 dni – ujęcie wartościowe

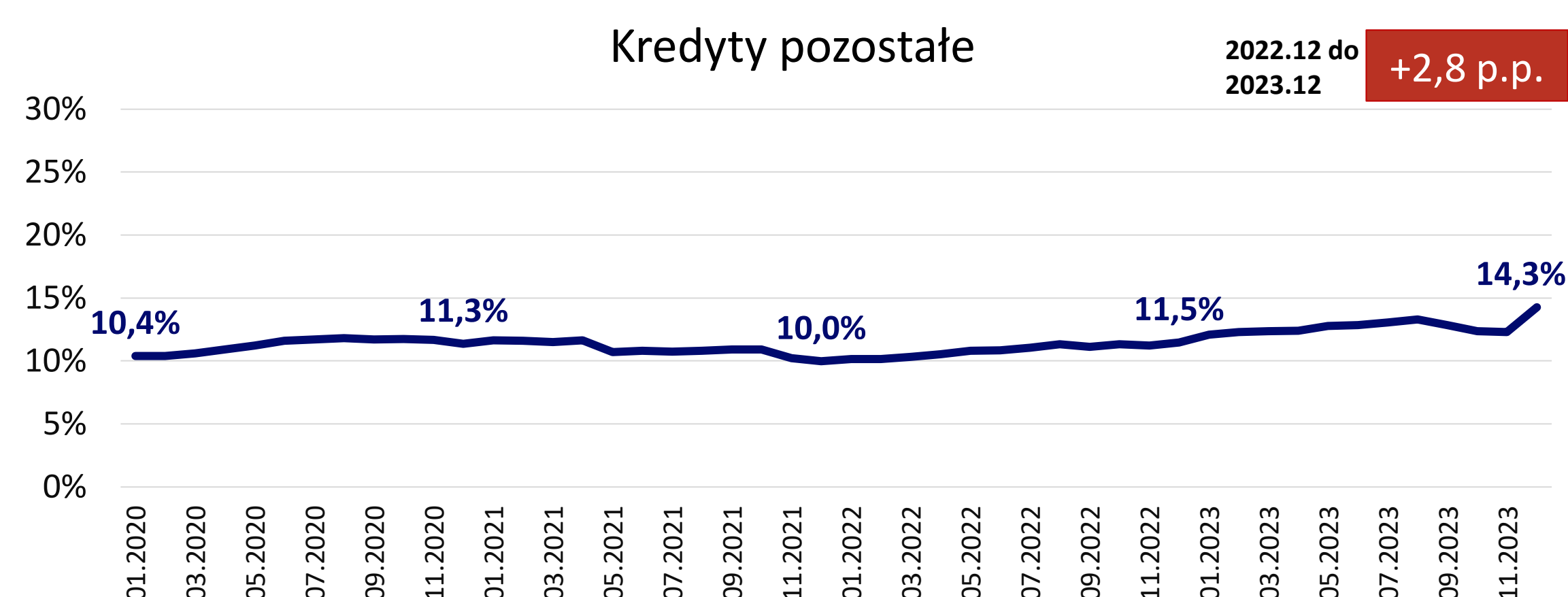
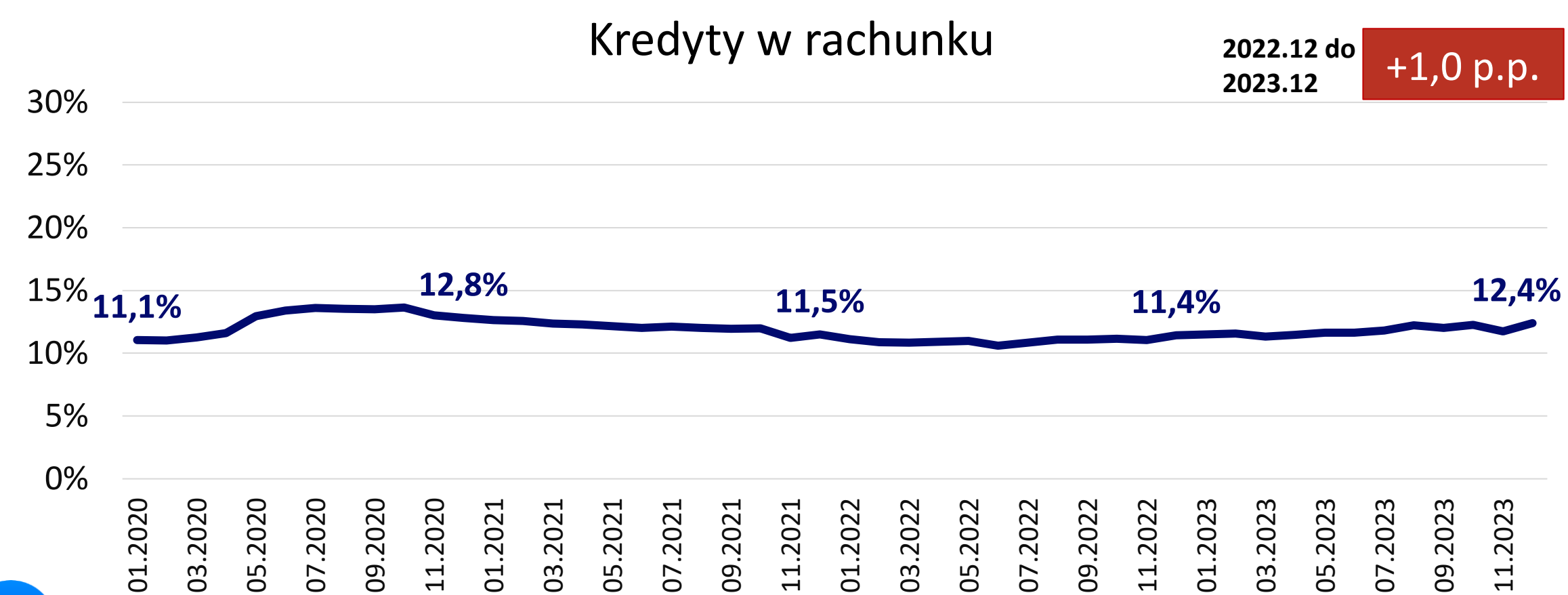
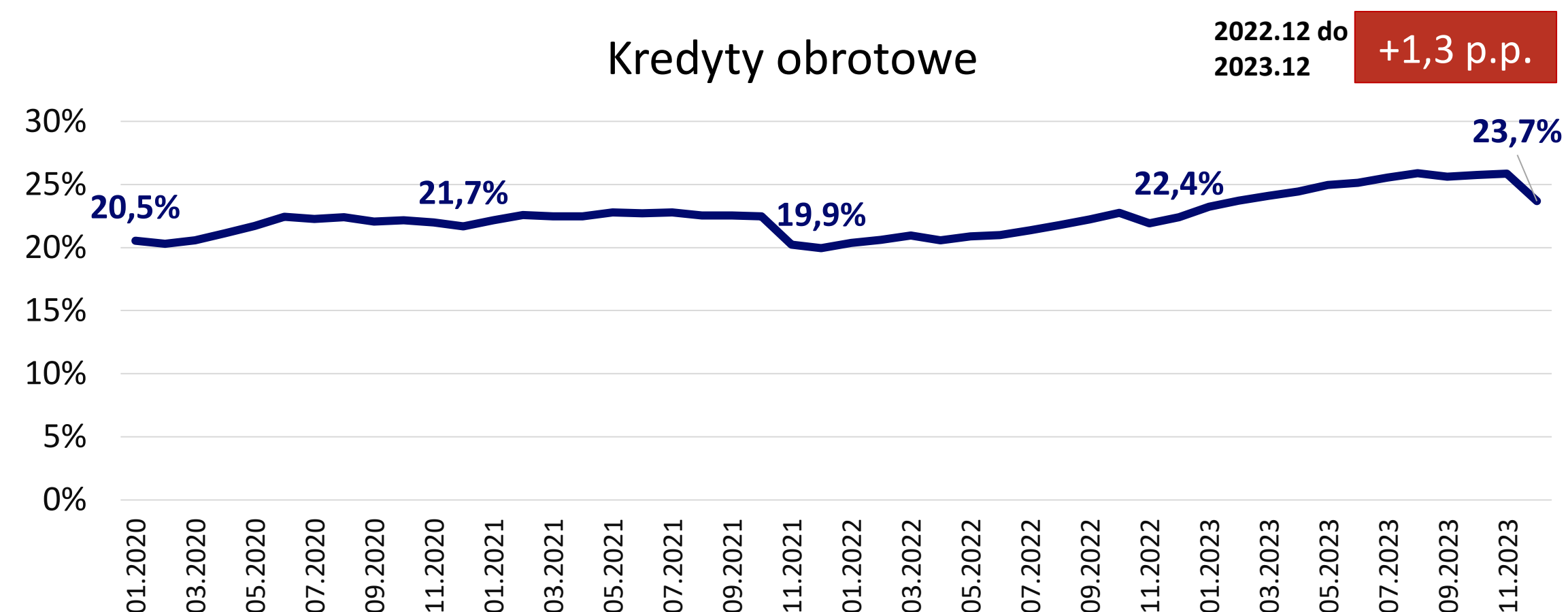
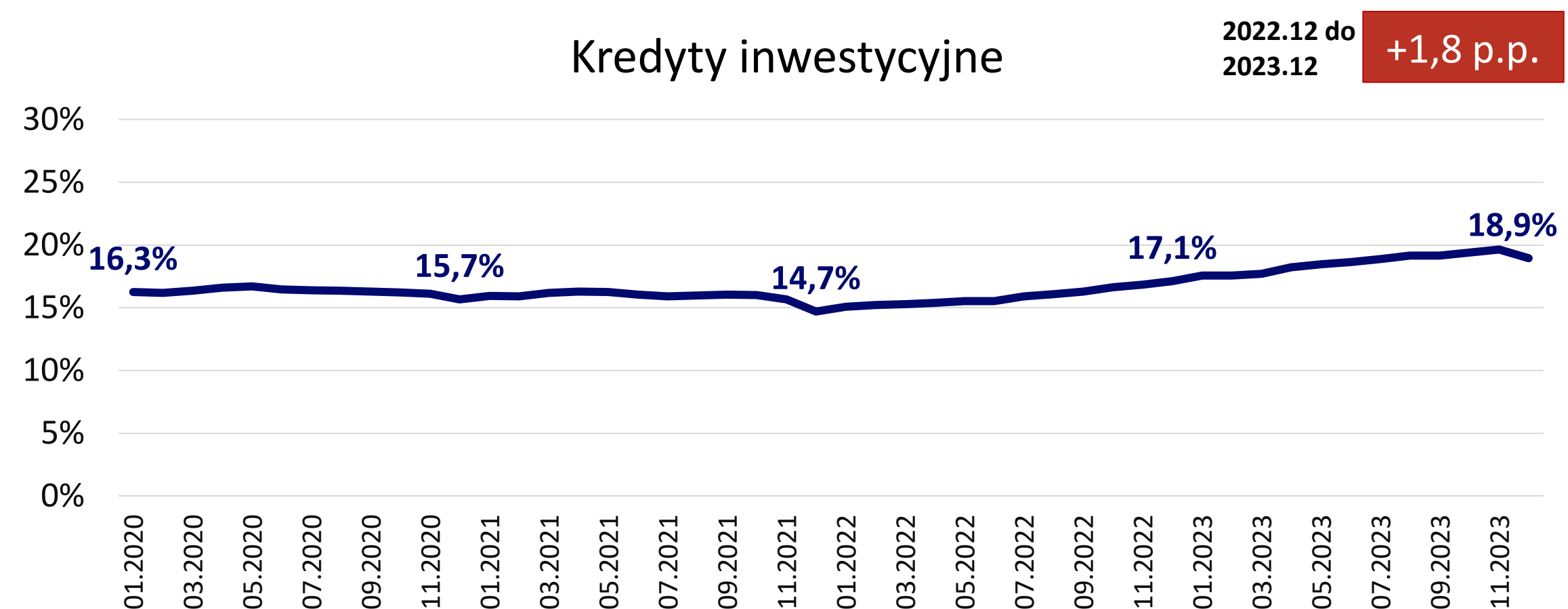

Źródło: BIK

Pogorszenie jakości kredytów dla mikroprzedsiębiorców we wszystkich produktach

Udział kredytów przeterminowanych powyżej 90 dni – ujęcie wartościowe

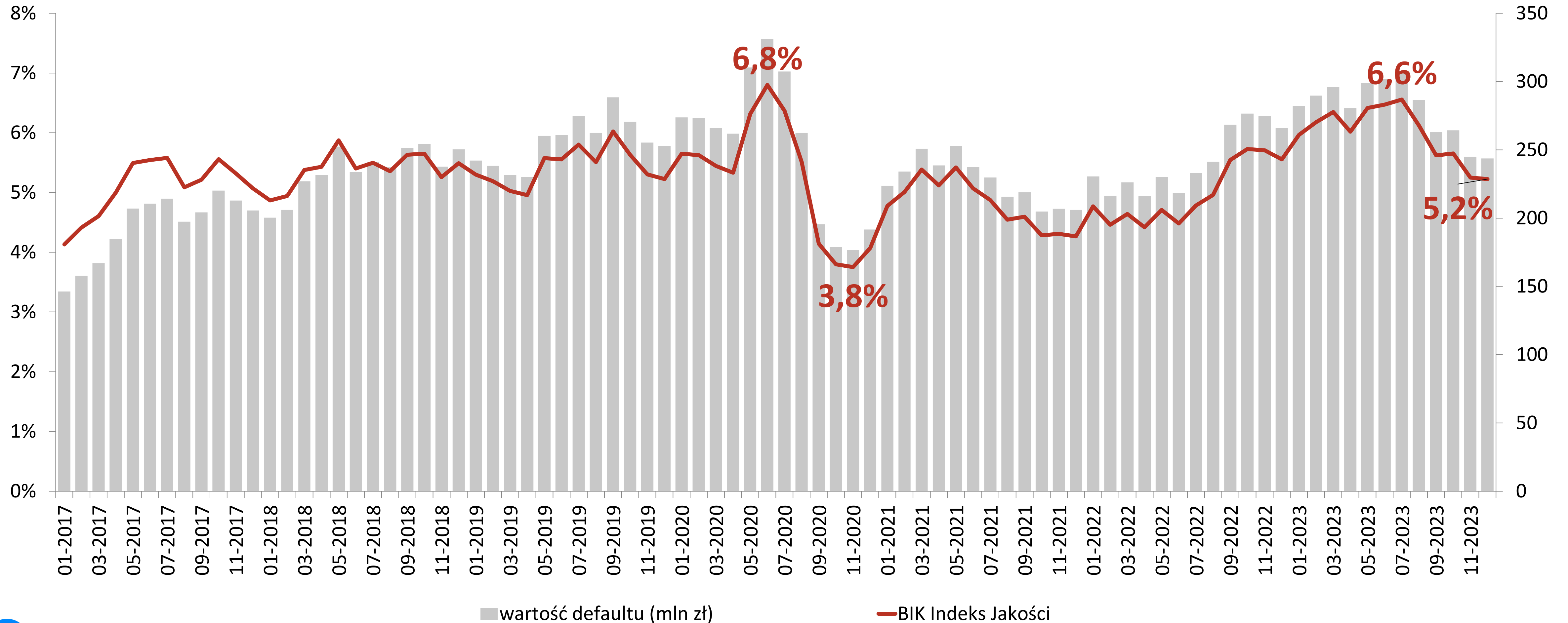

Źródło: BIK

5,2% - BIK Indeks Jakości Portfela Mikroprzedsiębiorców w grudniu 2023 r.

BIK Indeks Jakości portfela kredytów - mikroprzedsiębiorcy

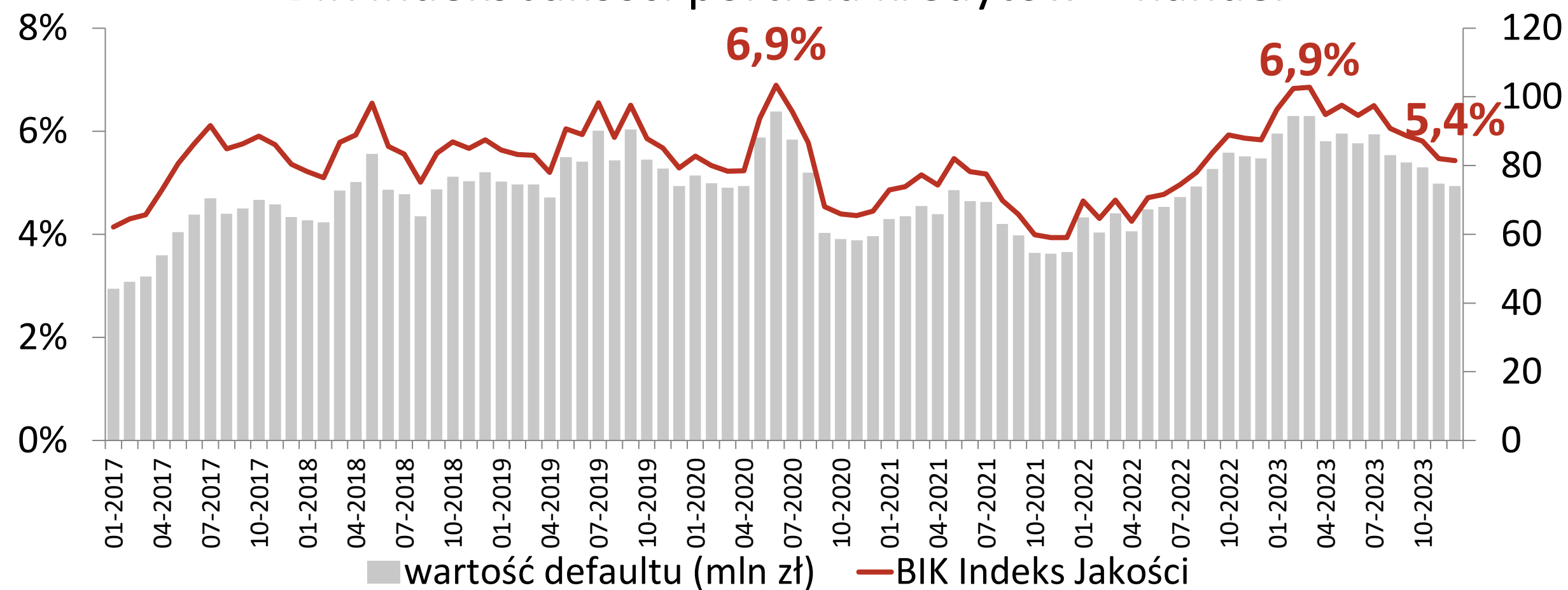

Źródło: BIK

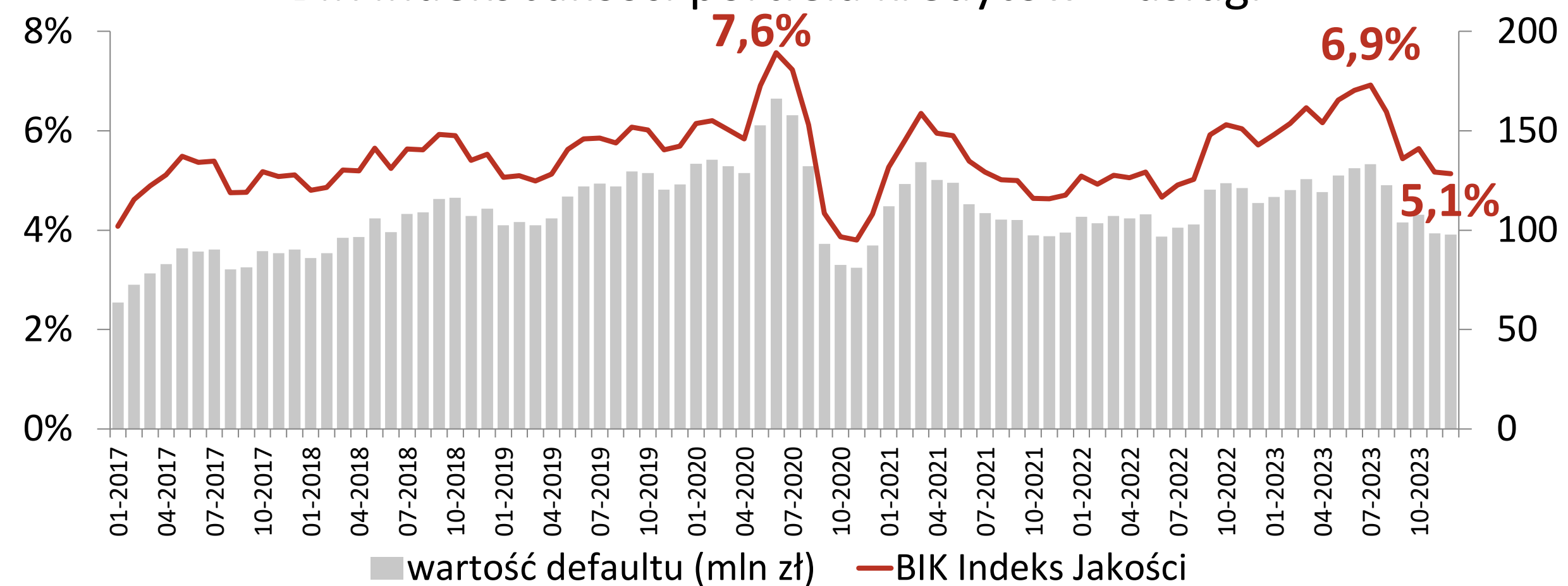
Lepsze indeksy jakości w budownictwie i usługach, gorsze w produkcji i handlu

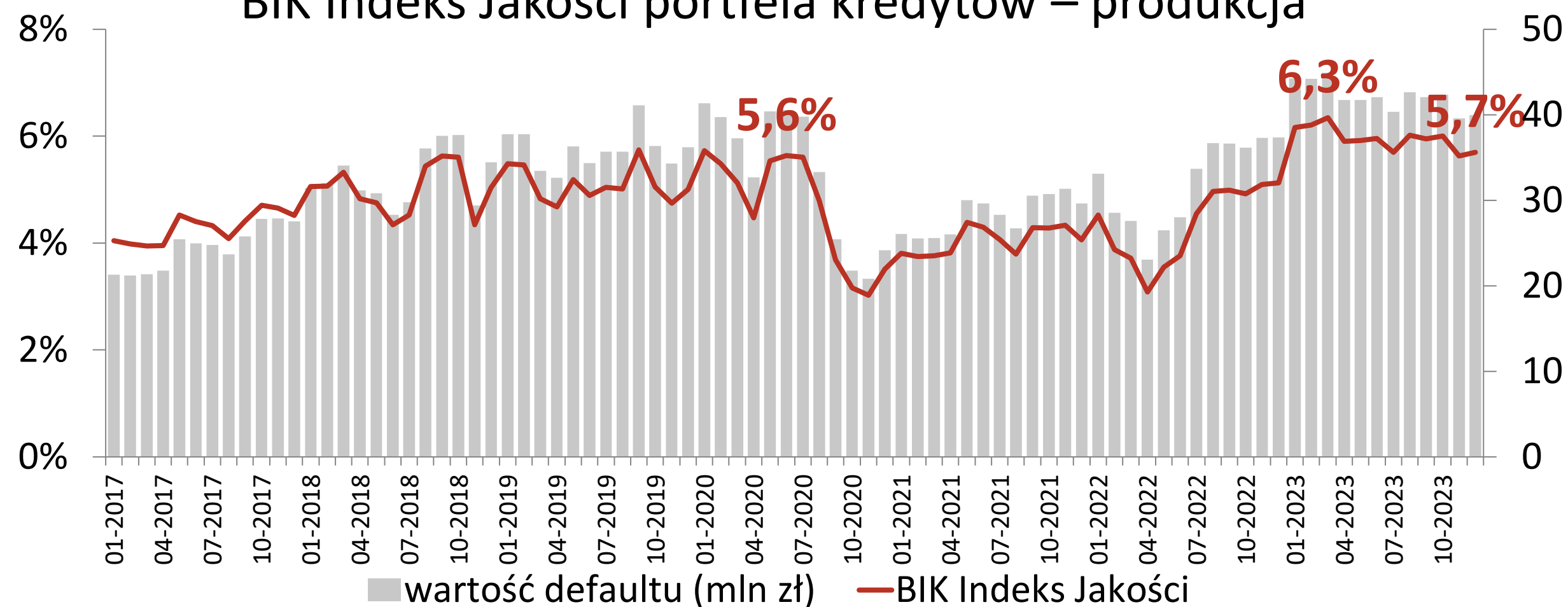
BIK Indeks Jakości portfela kredytów – handel

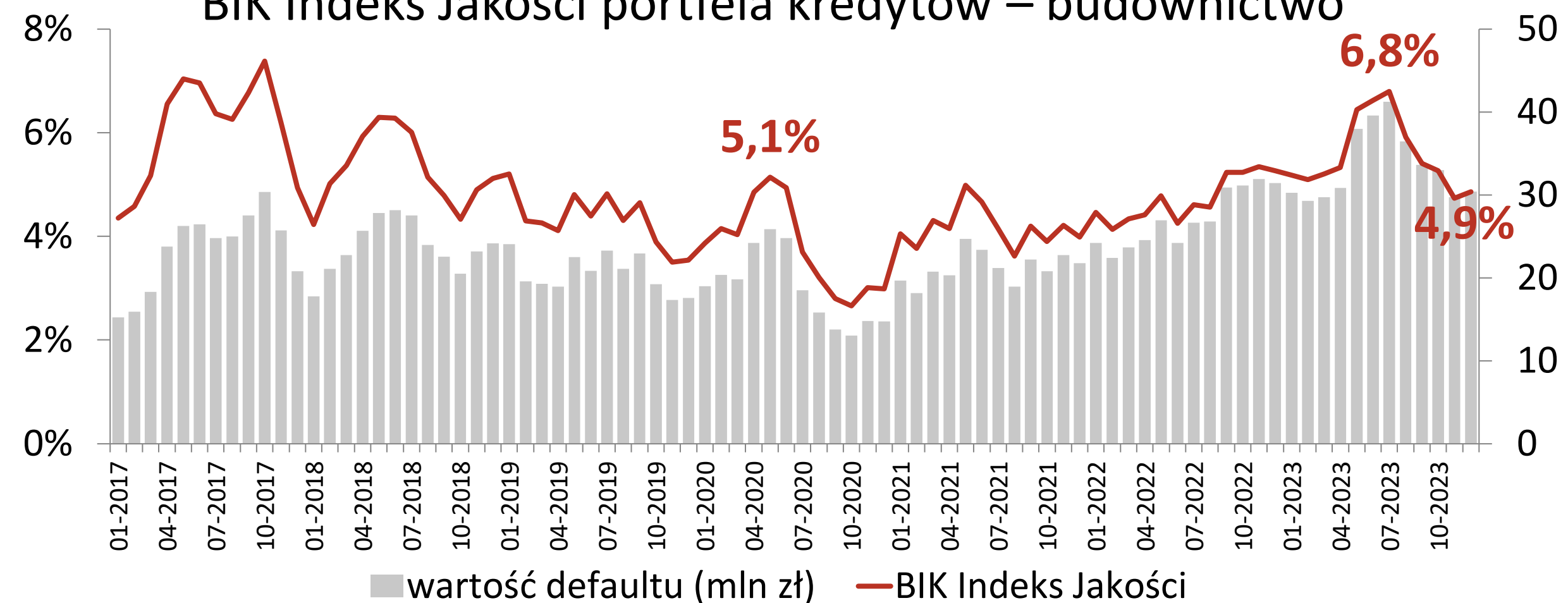
BIK Indeks Jakości portfela kredytów – usługi

BIK Indeks Jakości portfela kredytów – produkcja

BIK Indeks Jakości portfela kredytów – budownictwo

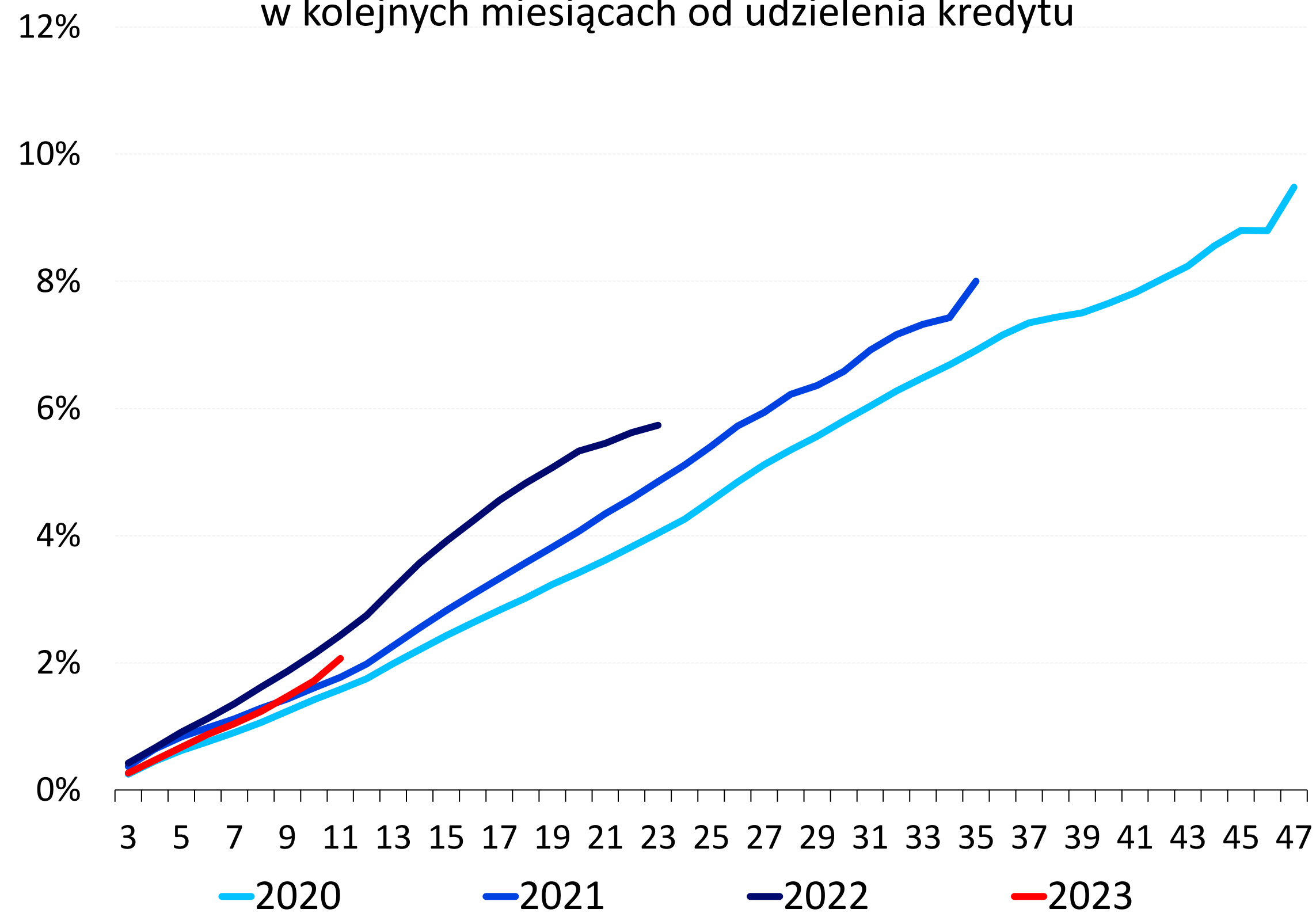

Źródło: BIK

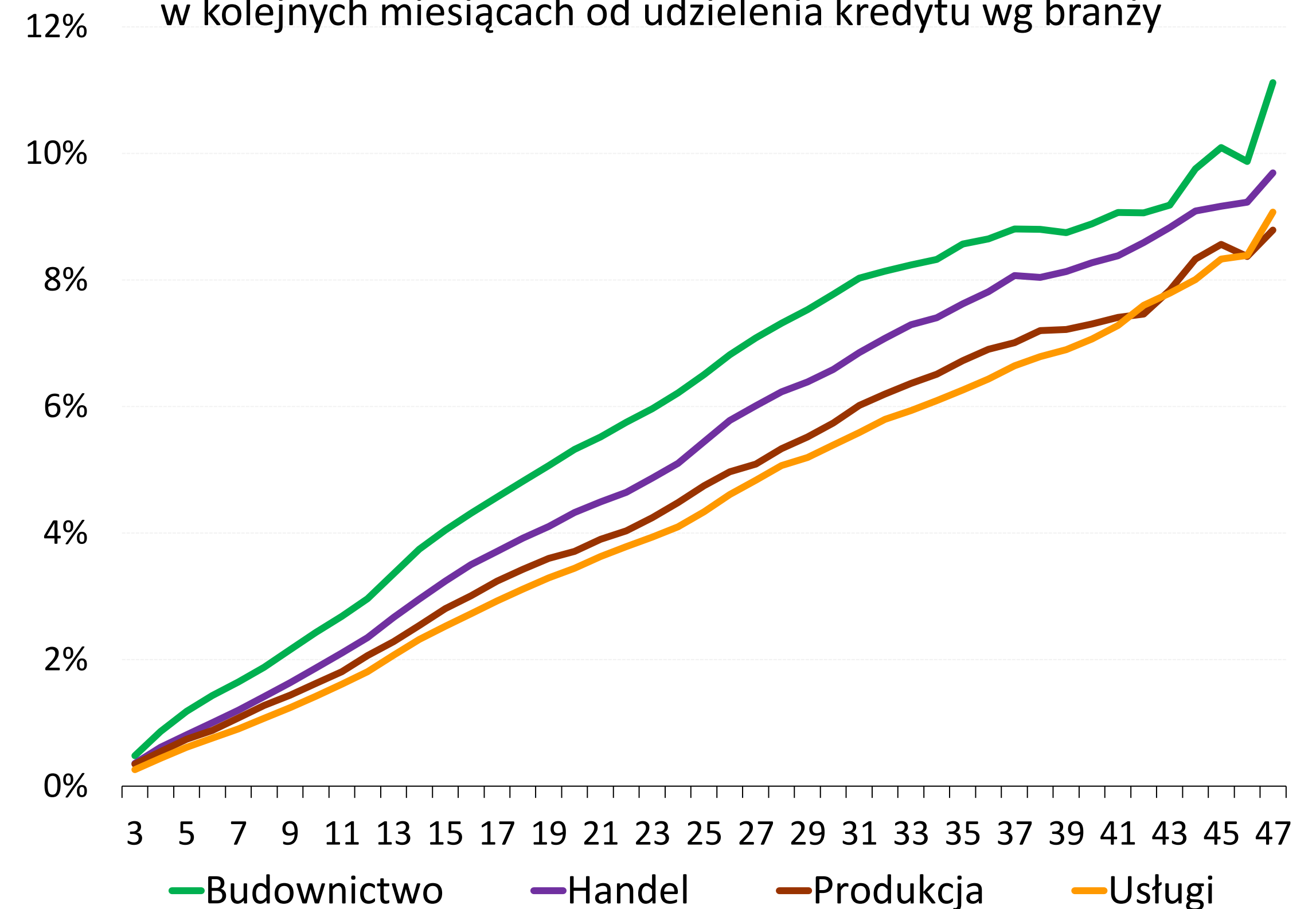
Poprawa jakości kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom w 2023 r. w stosunku do 2022 r.

Udział rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie kredytów dla mikroprzedsiębiorców w kolejnych miesiącach od udzielenia kredytu

Udział rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie kredytów dla mikroprzedsiębiorców z lat 2020-2023 w kolejnych miesiącach od udzielenia kredytu wg branży

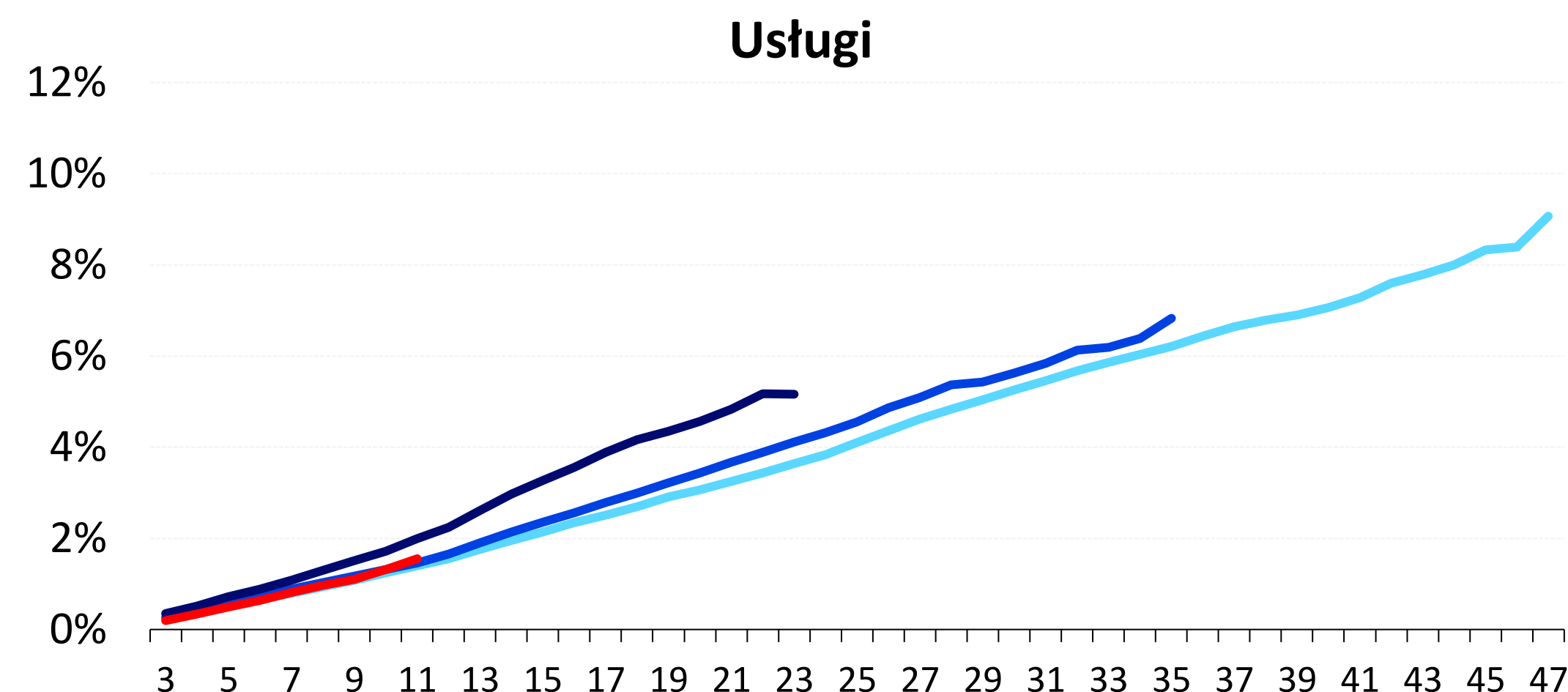
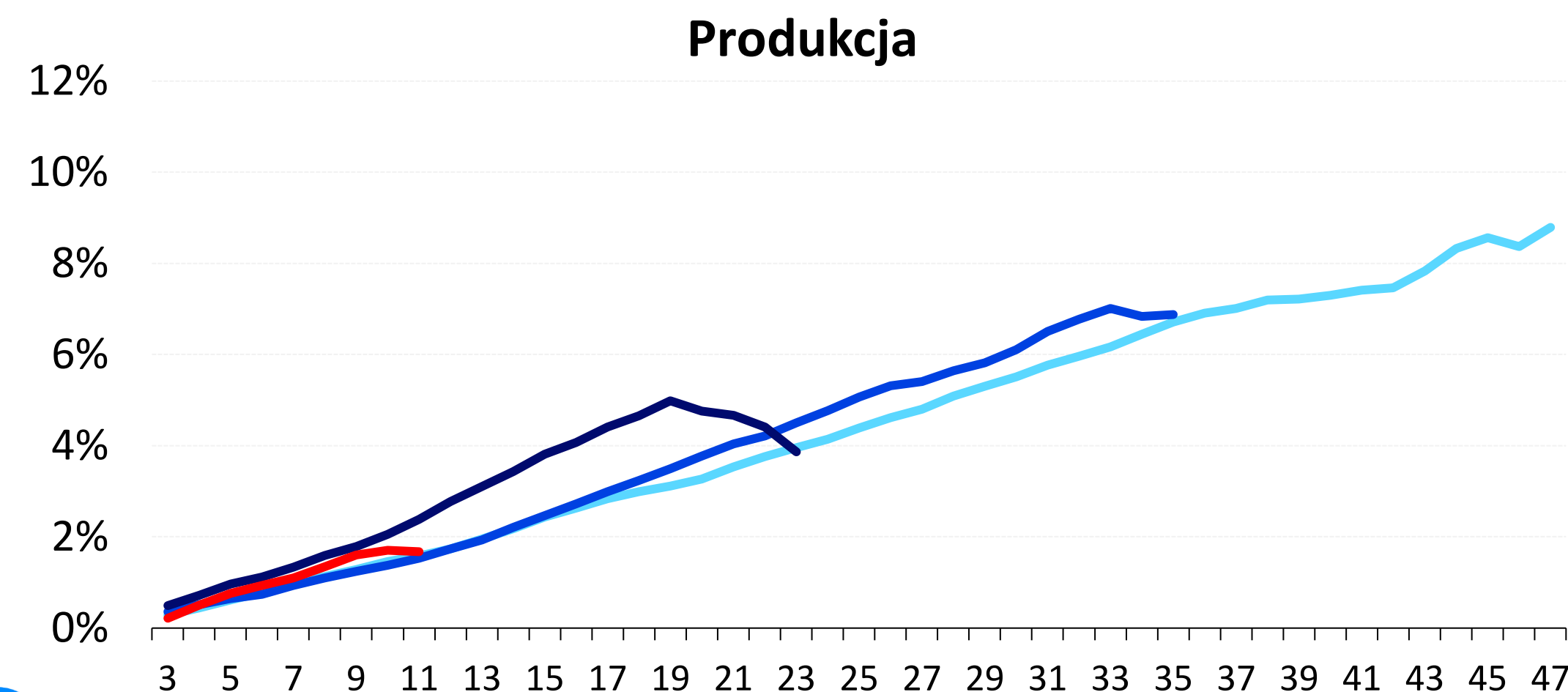
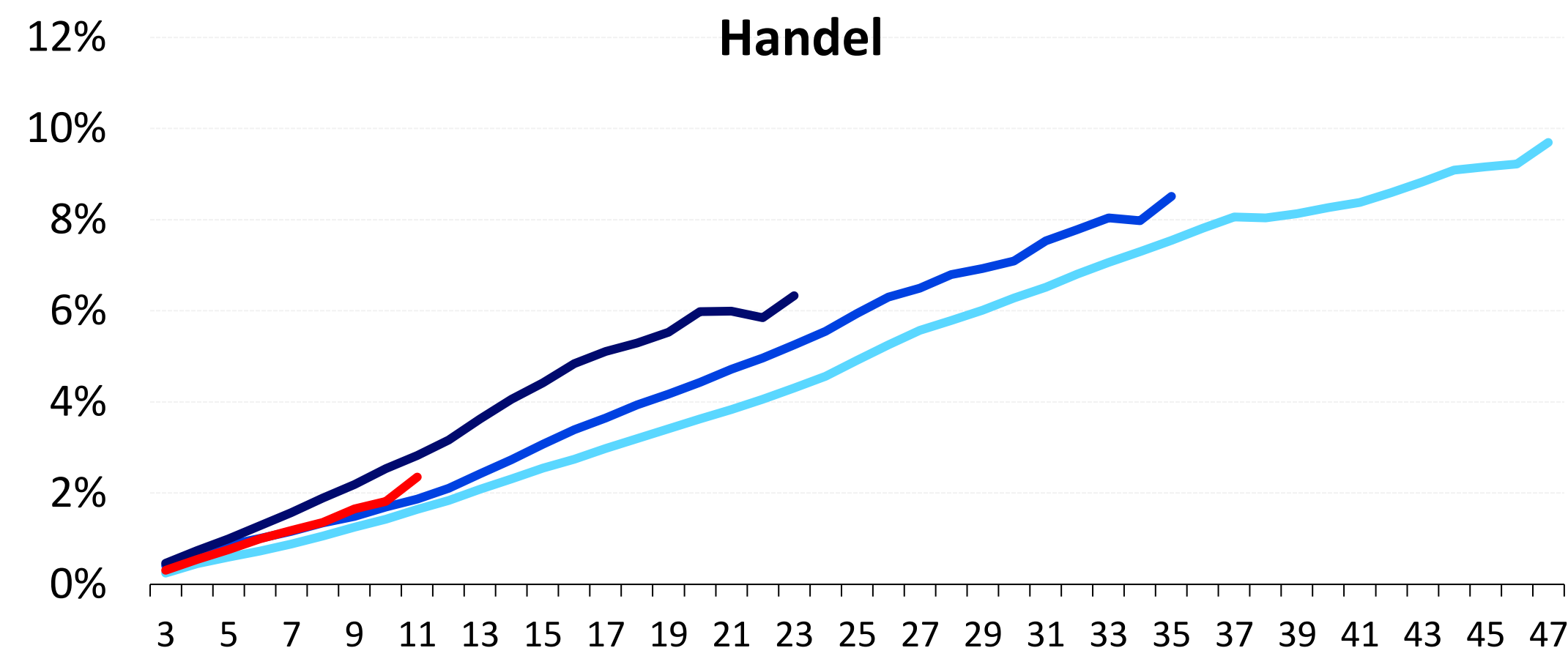
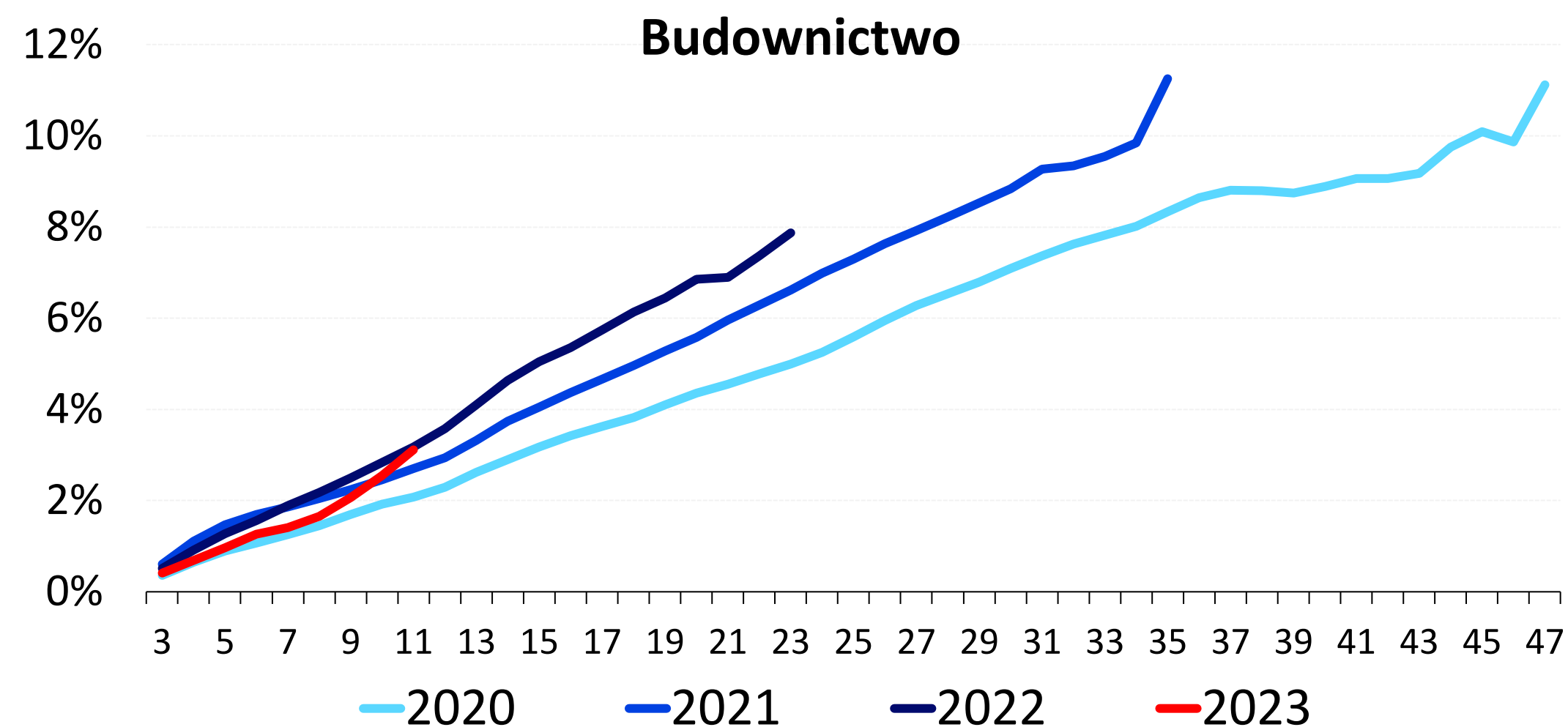
Źródło: BIK

Stan na 31.12.2023 r.

Dobra jakość nowych kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom w 2023 r. we wszystkich branżach

Udział kredytów opóźnionych >90 dni w kolejnych miesiącach od udzielenia

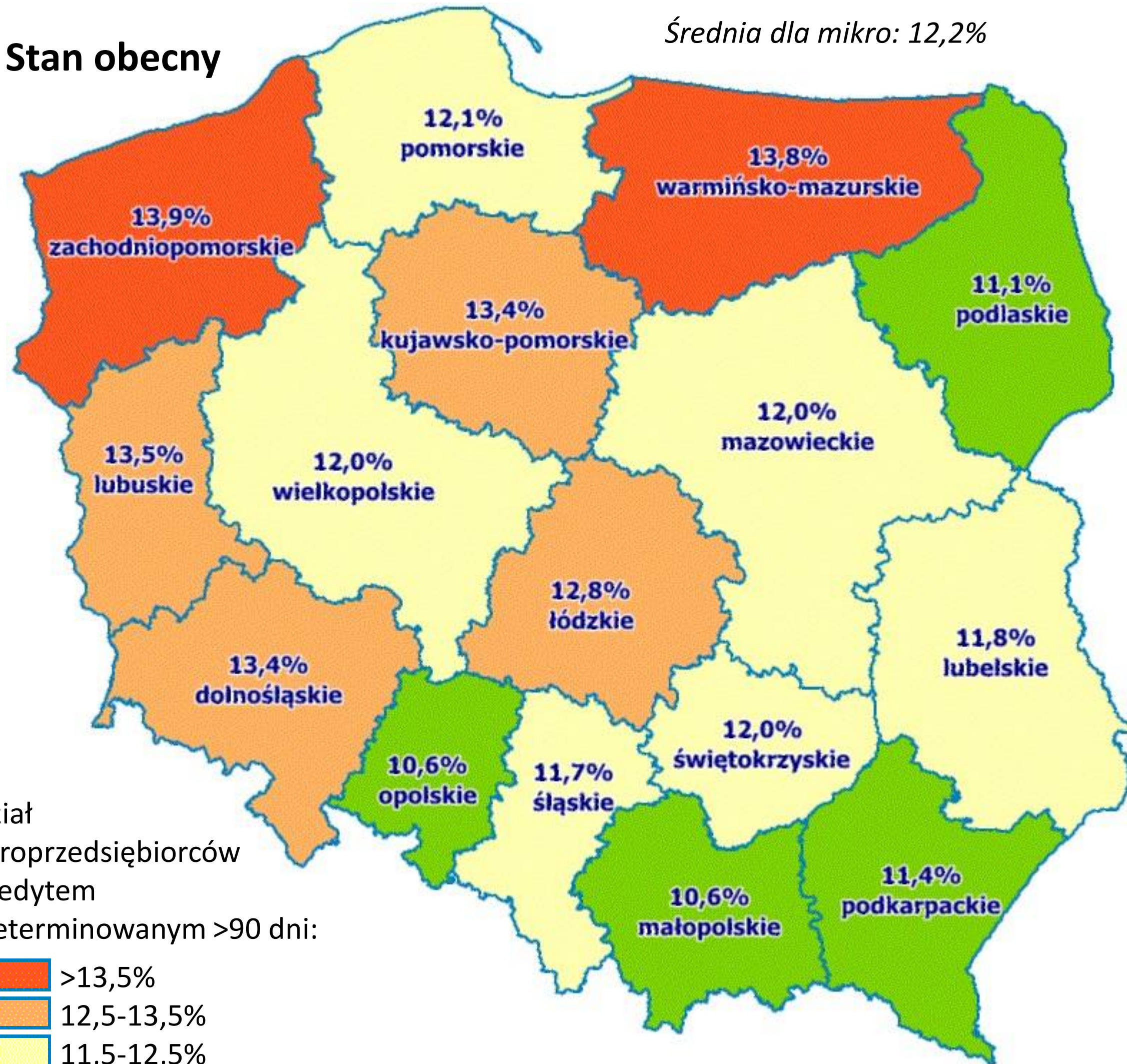
Źródło: BIK

Gorsza jakość mikroprzedsiębiorców w województwach zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim

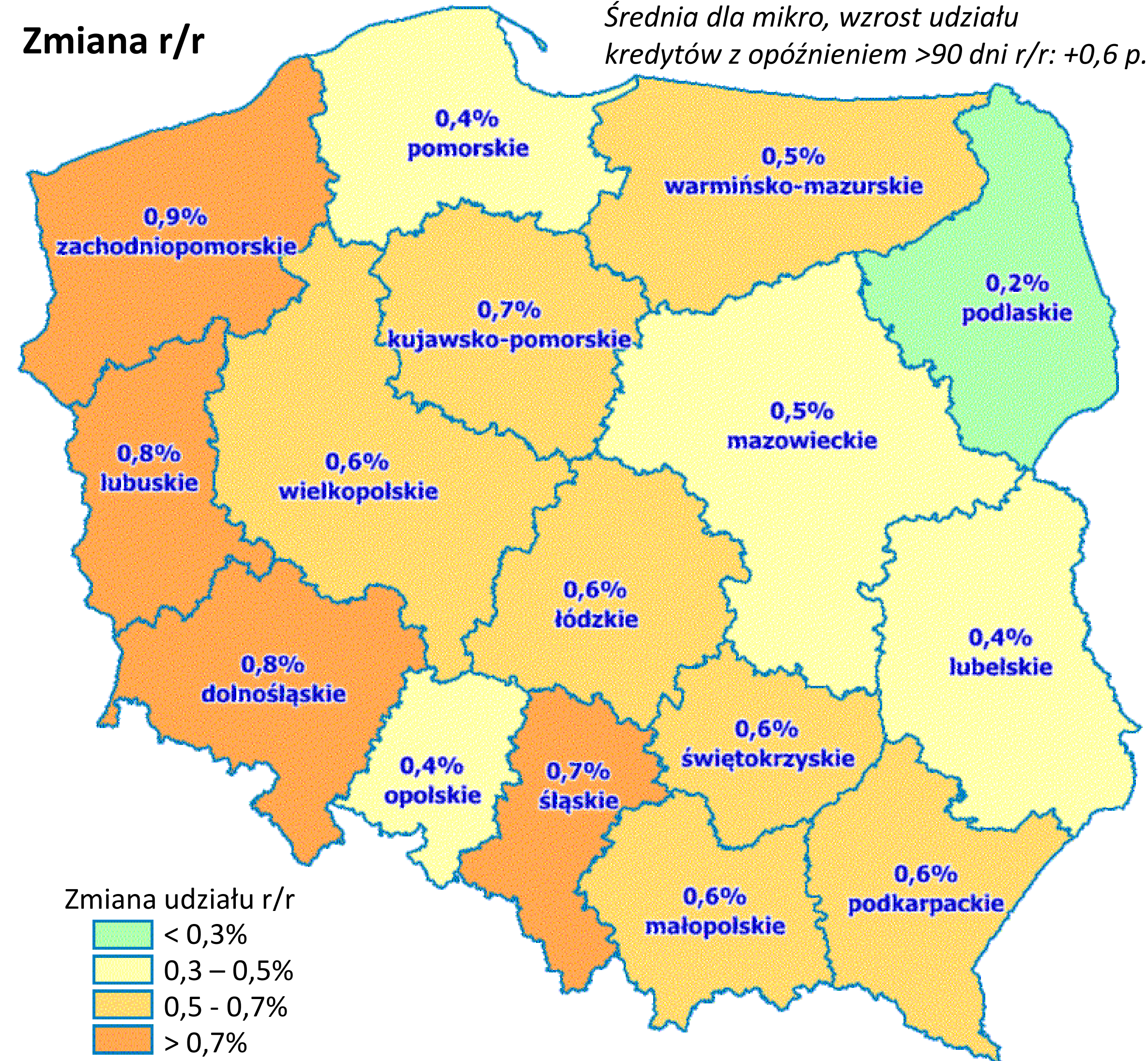
Stan obecny

Średnia dla mikro: 12,2%

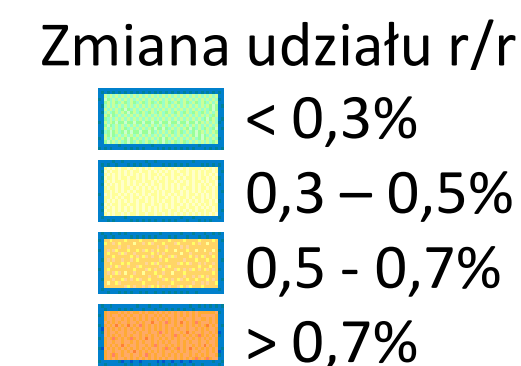
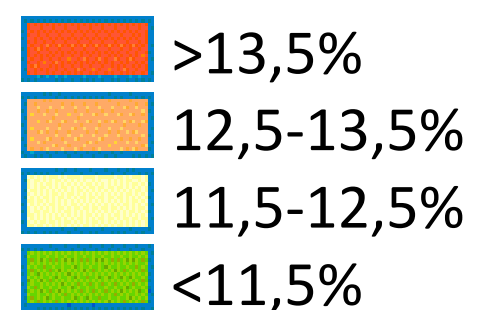

Zmiana r/r

Średnia dla mikro, wzrost udziału kredytów z opóźnieniem >90 dni r/r: +0,6 p.p.

Udział mikroprzedsiębiorców z kredytem przeterminowanym >90 dni:

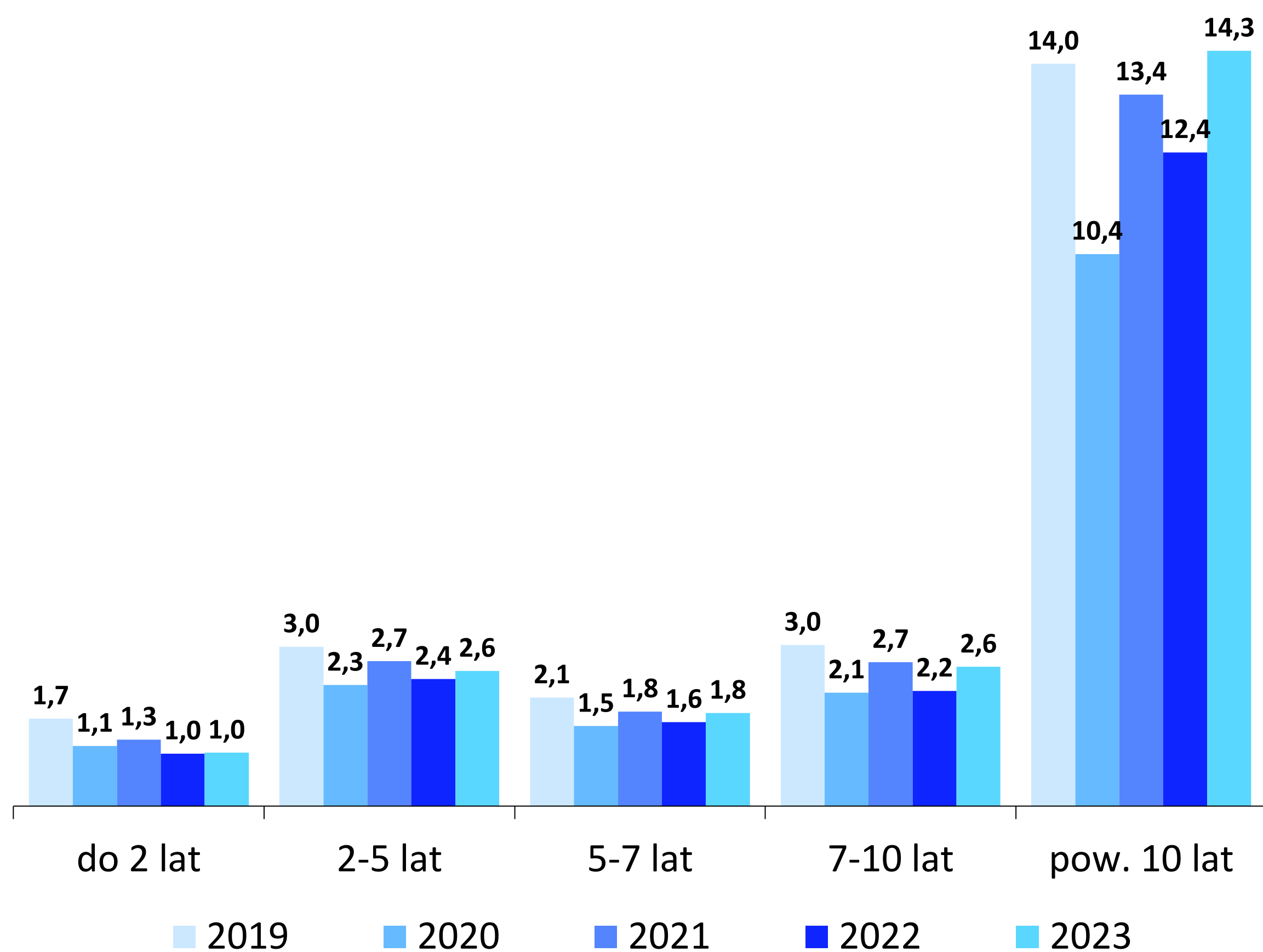
Źródło: BIK

Stan na 31.12.2023 r.

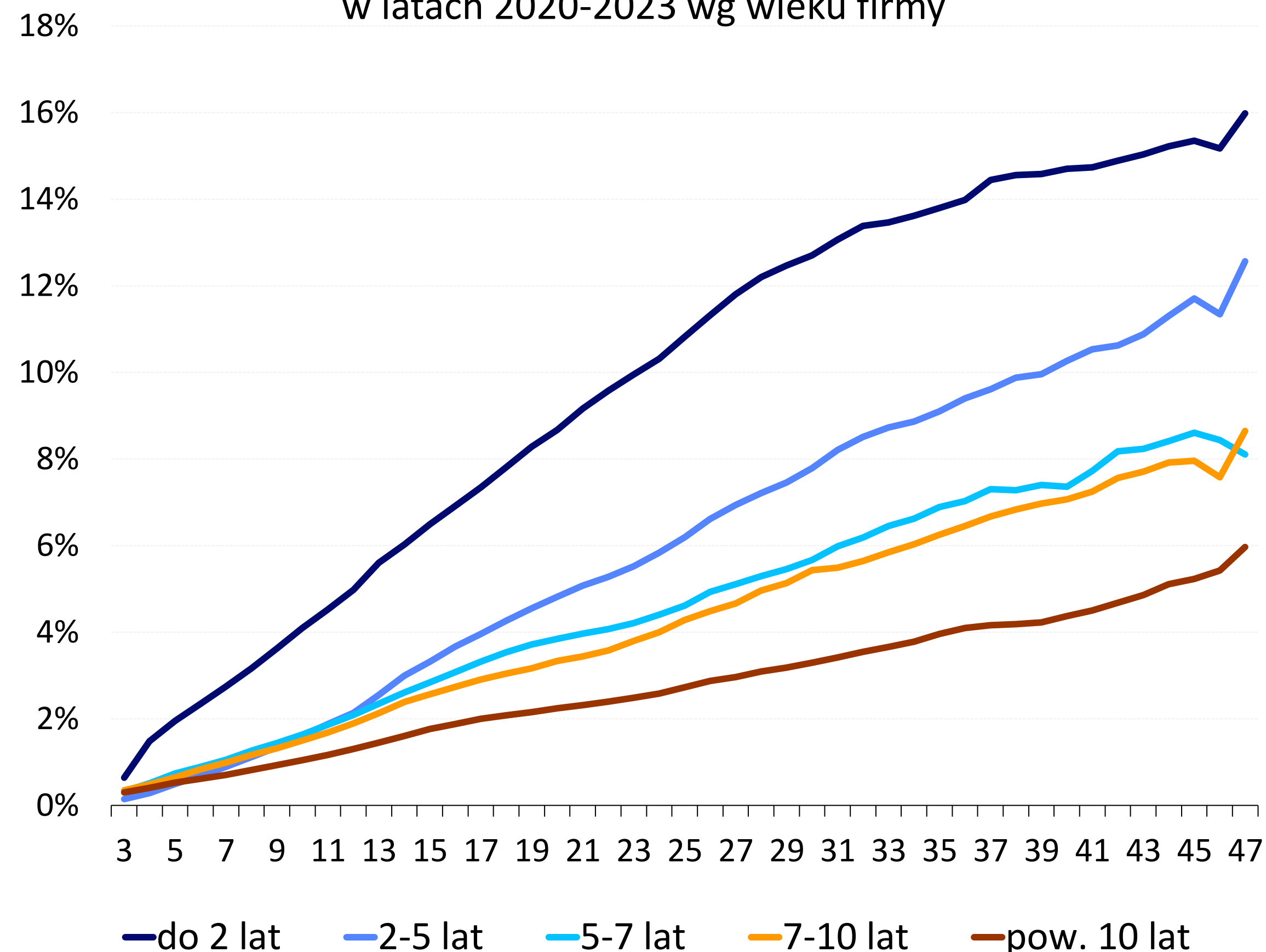
Akcja kredytowa skierowana głównie do firm długo prowadzących działalność, gorsza jakość kredytów dla firm z krótką historią

Sprzedaż kredytów dla mikroprzedsiębiorstw (mld zł)

Udział rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom w latach 2020-2023 wg wieku firmy

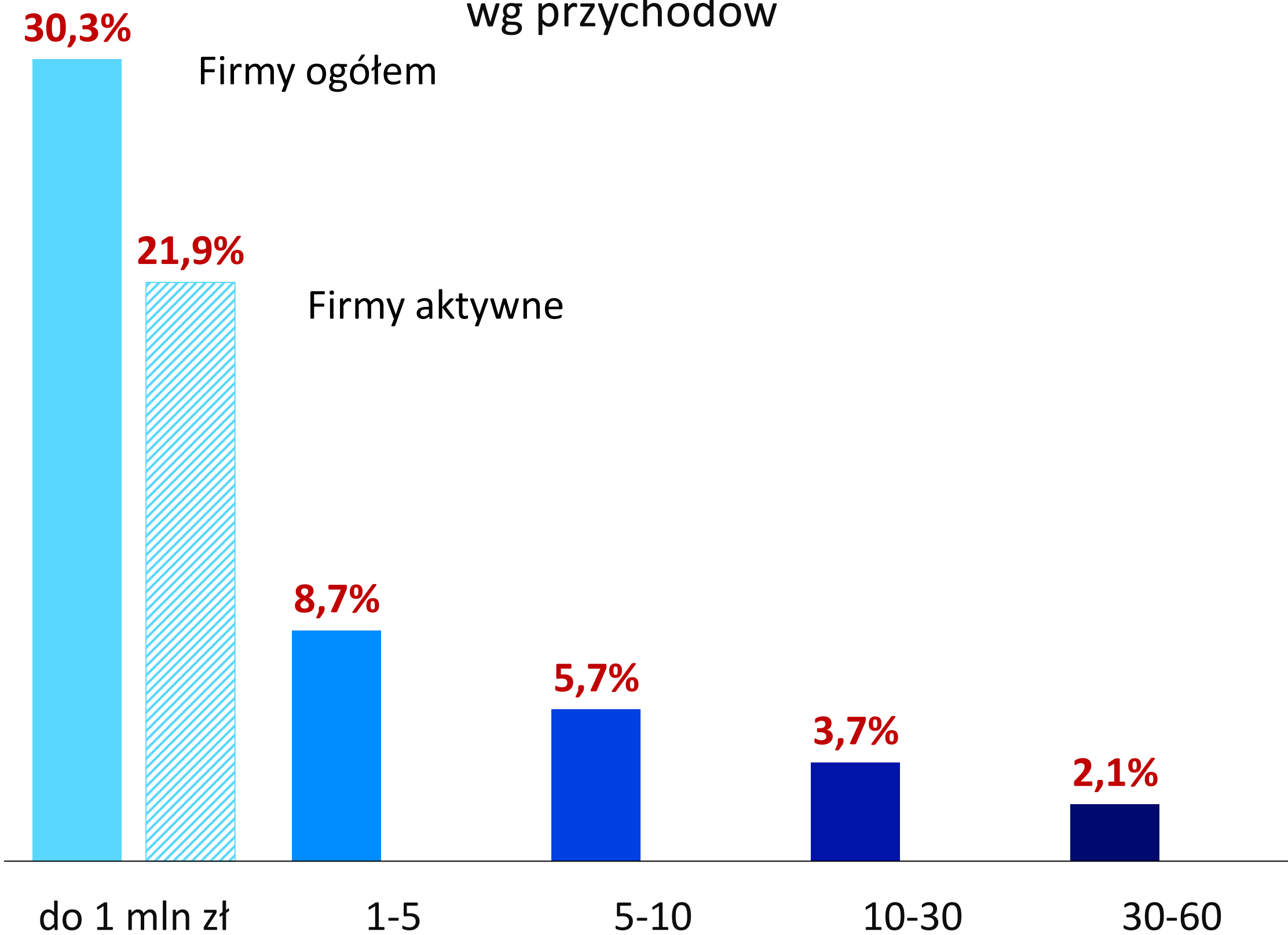

Źródło: BIK

Im większe przychody firm MŚP, tym lepsza jakość kredytów

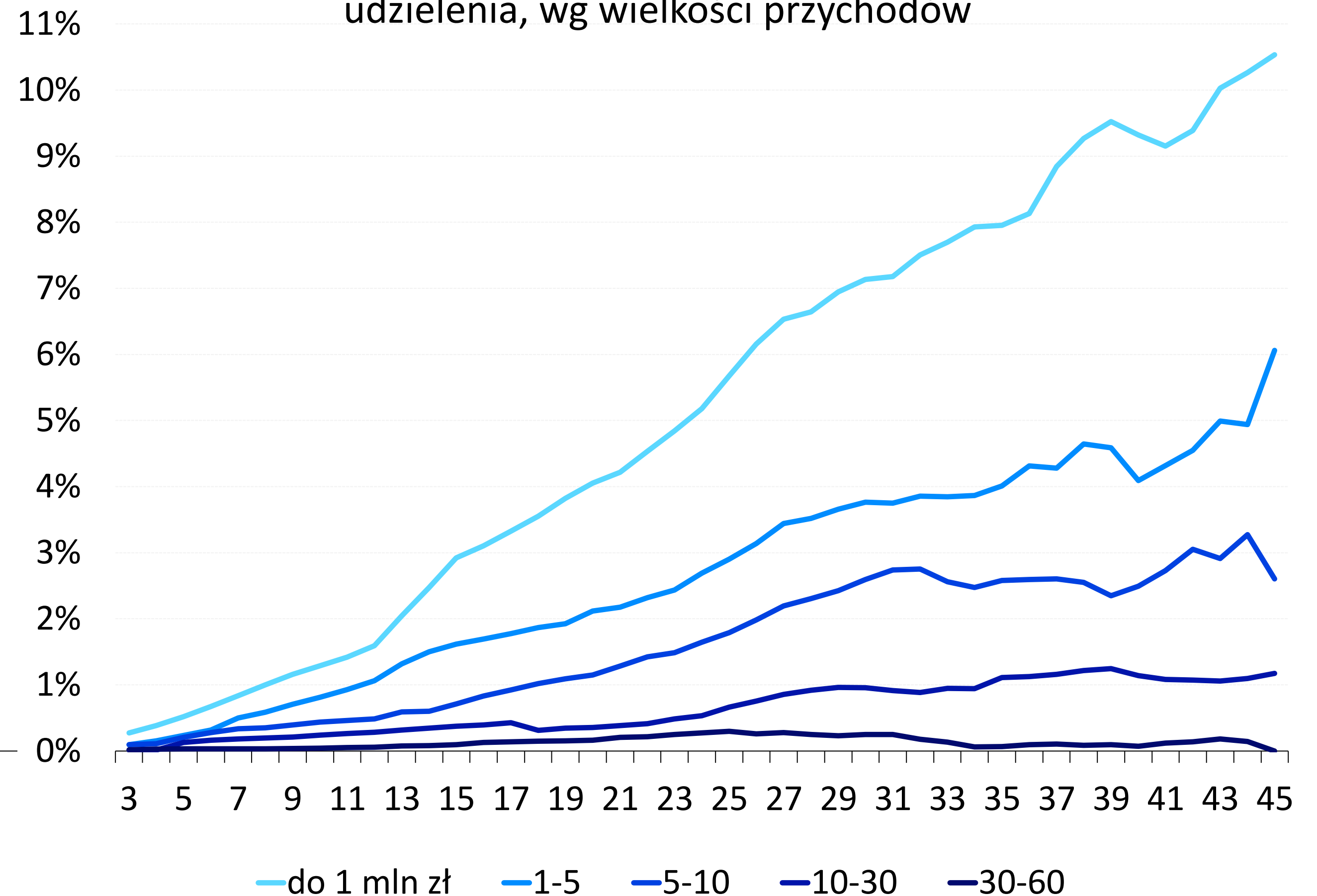

Udział wartościowy kredytów MŚP opóźnionych >90 dni wg przychodów

Stan portfela na 31.12.2023 r.

Udział rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie kredytów dla MŚP w latach 2020-2022 w kolejnych miesiącach od udzielenia, wg wielkości przychodów

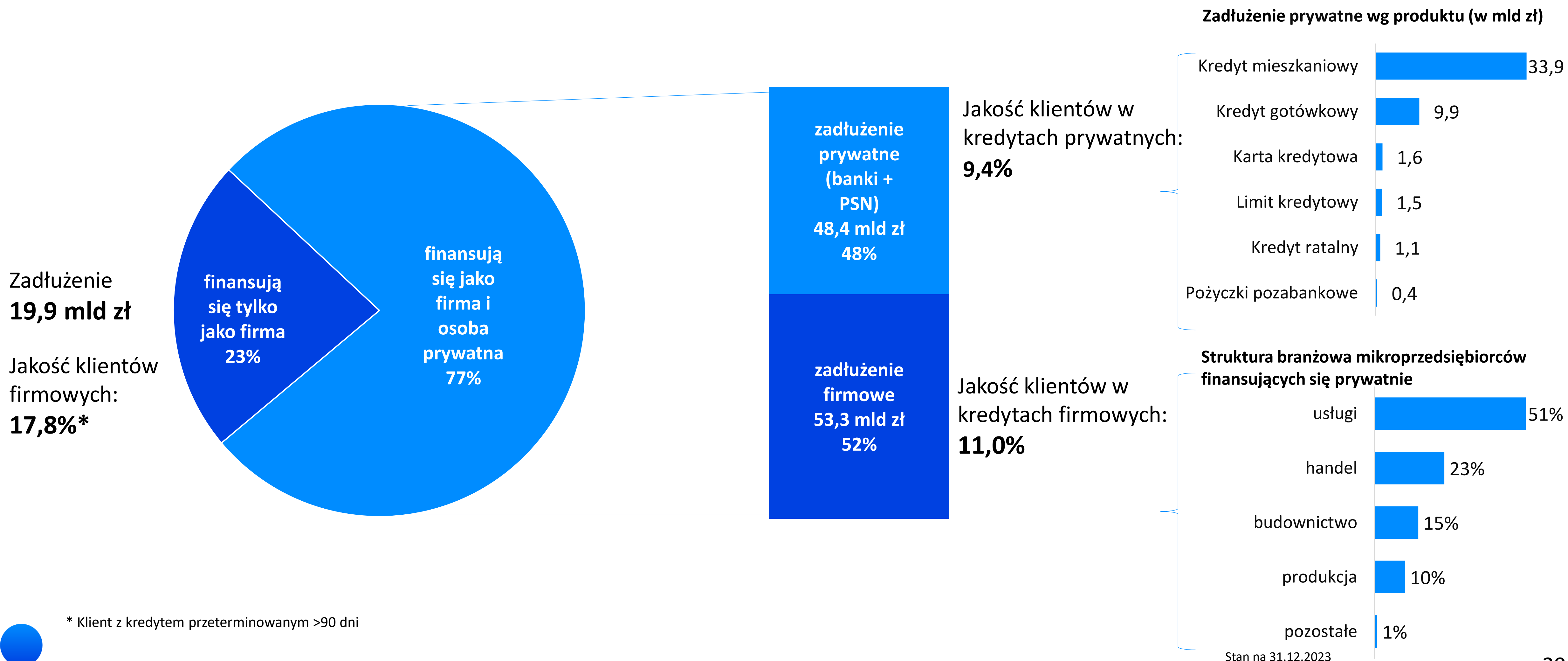

Źródło: BIK, KRS

Mikroprzedsiębiorcy: zadłużenie firmowe i prywatne

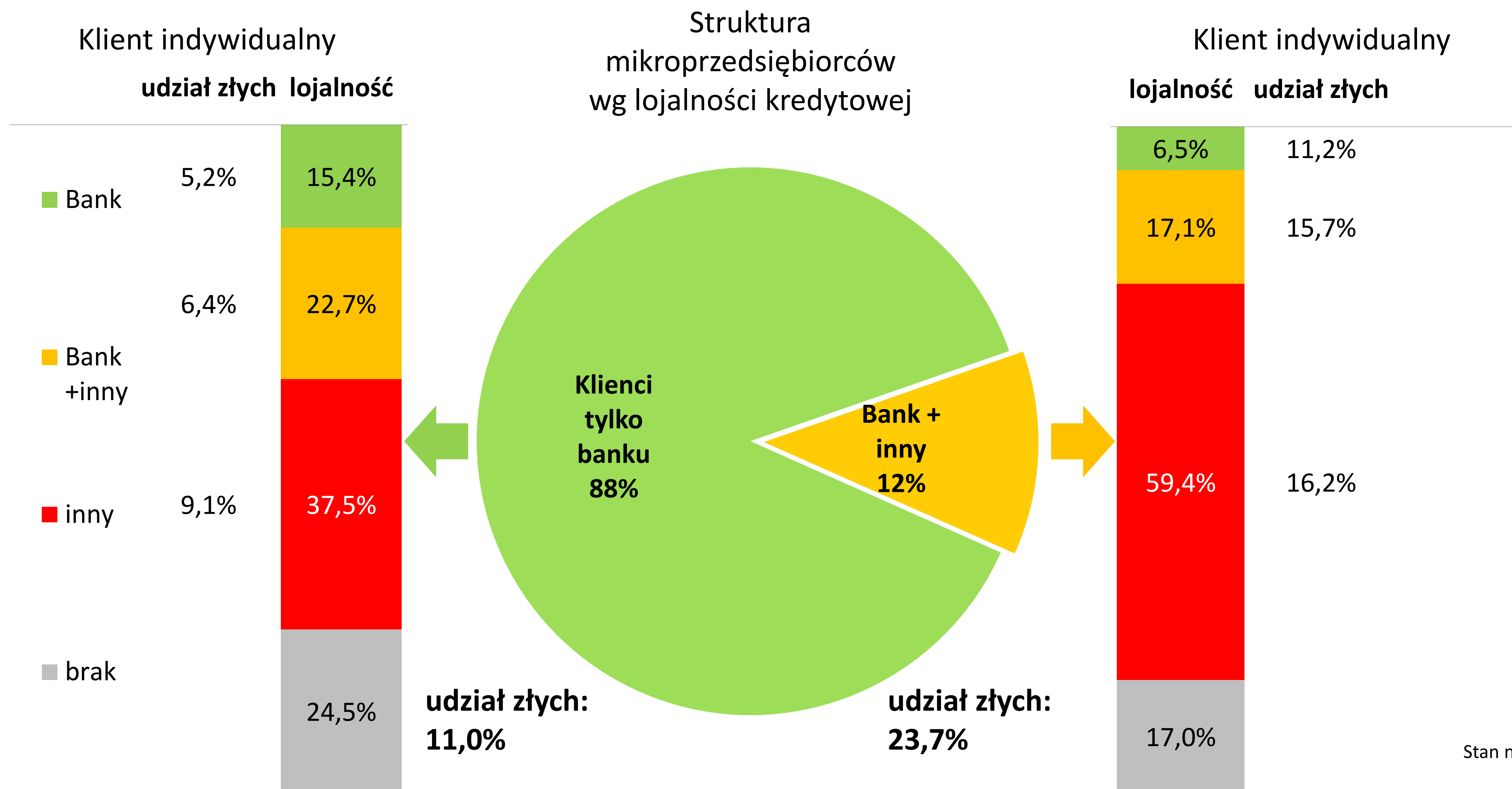

Struktura finansowania mikroprzedsiębiorców

* Klient z kredytem przeterminowanym >90 dni

88% podmiotów jest lojalnych wobec swojego banku jako przedsiębiorcy, ale kredyty prywatne mają zwykle w innych bankach niż firmowe

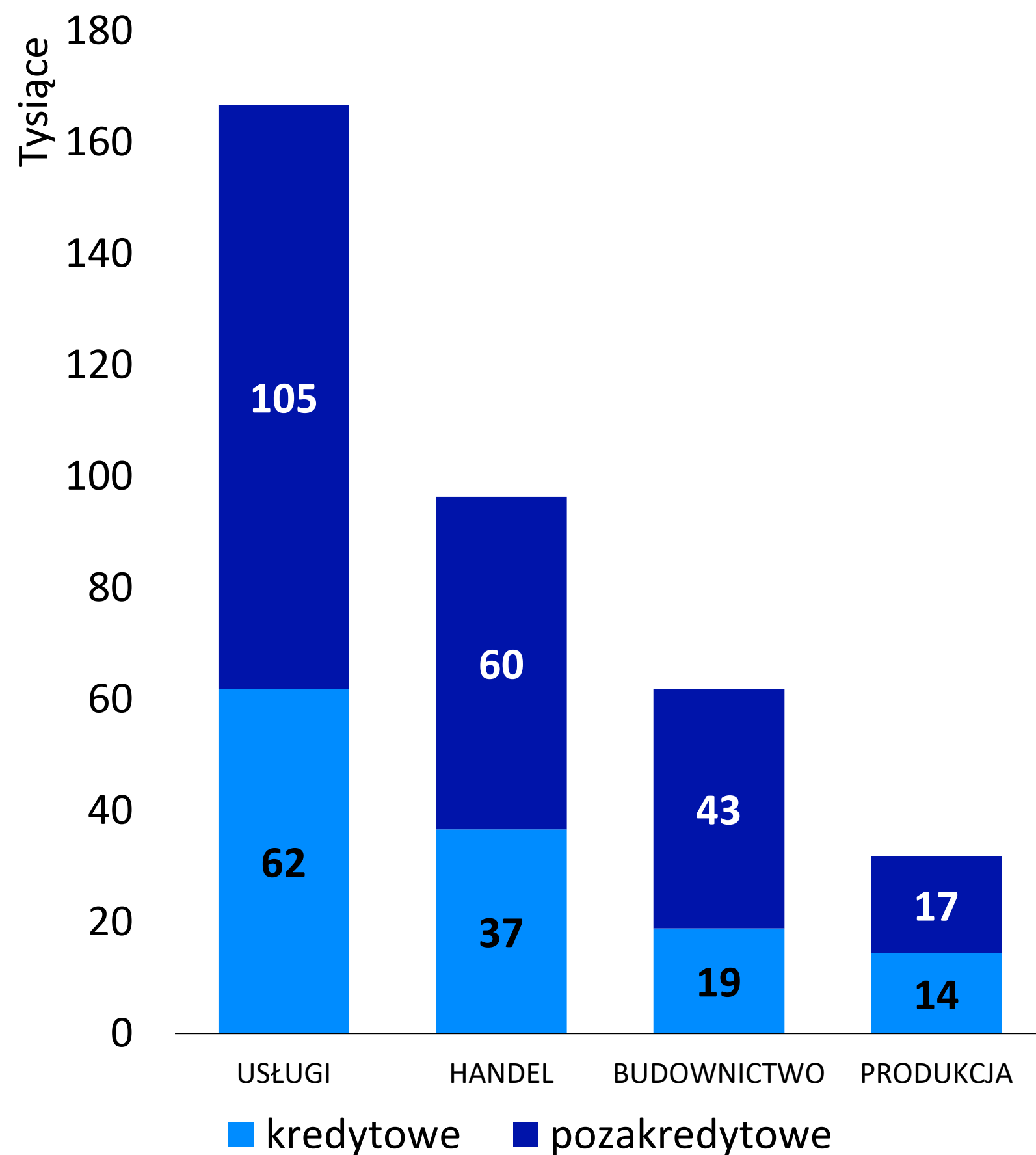
Stan na 31.12.2023

Źródło: BIK

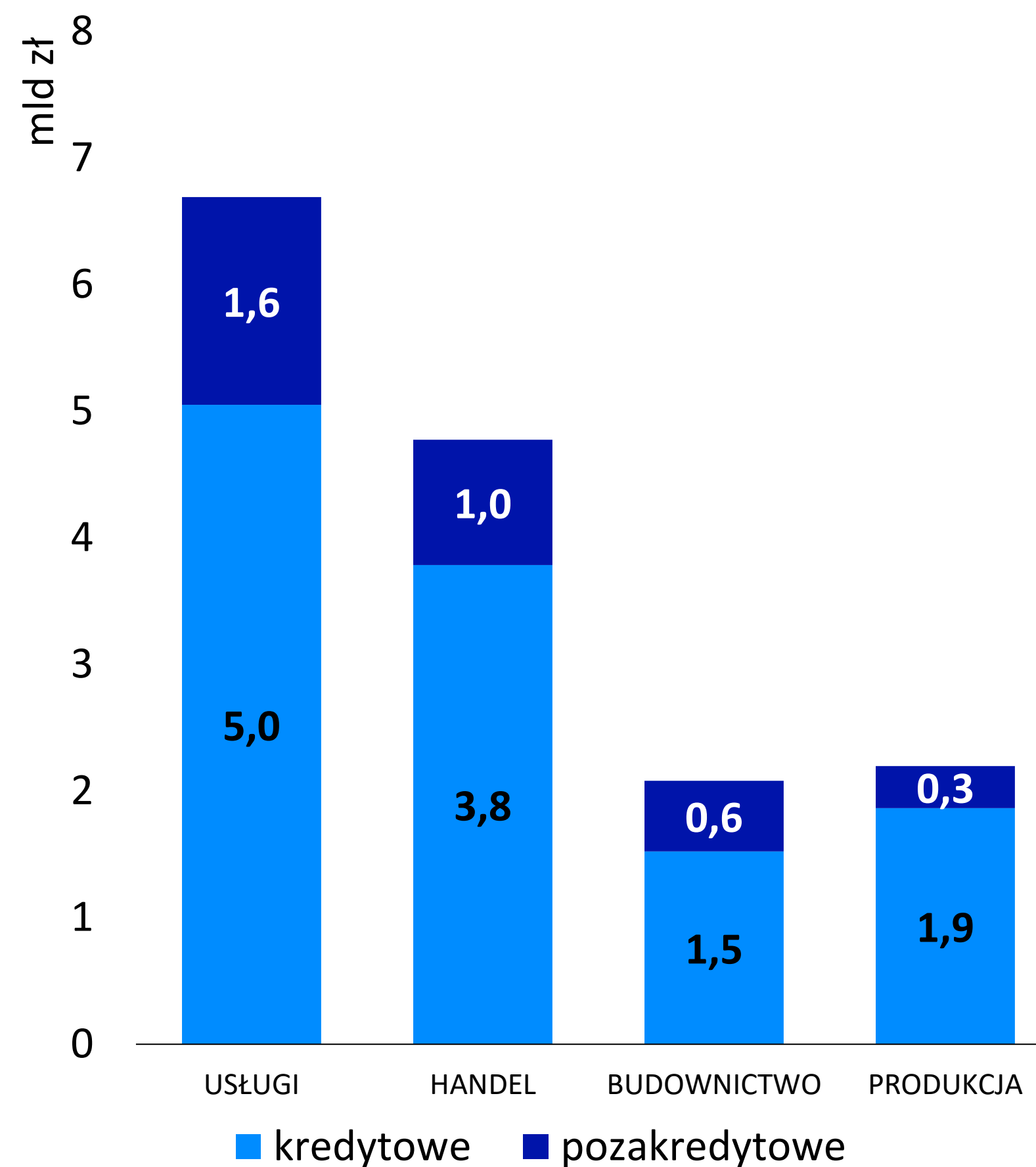
Zaległe zobowiązania kredytowe i pozakredytowe mikroprzedsiębiorców wynoszą 15,7 mld zł

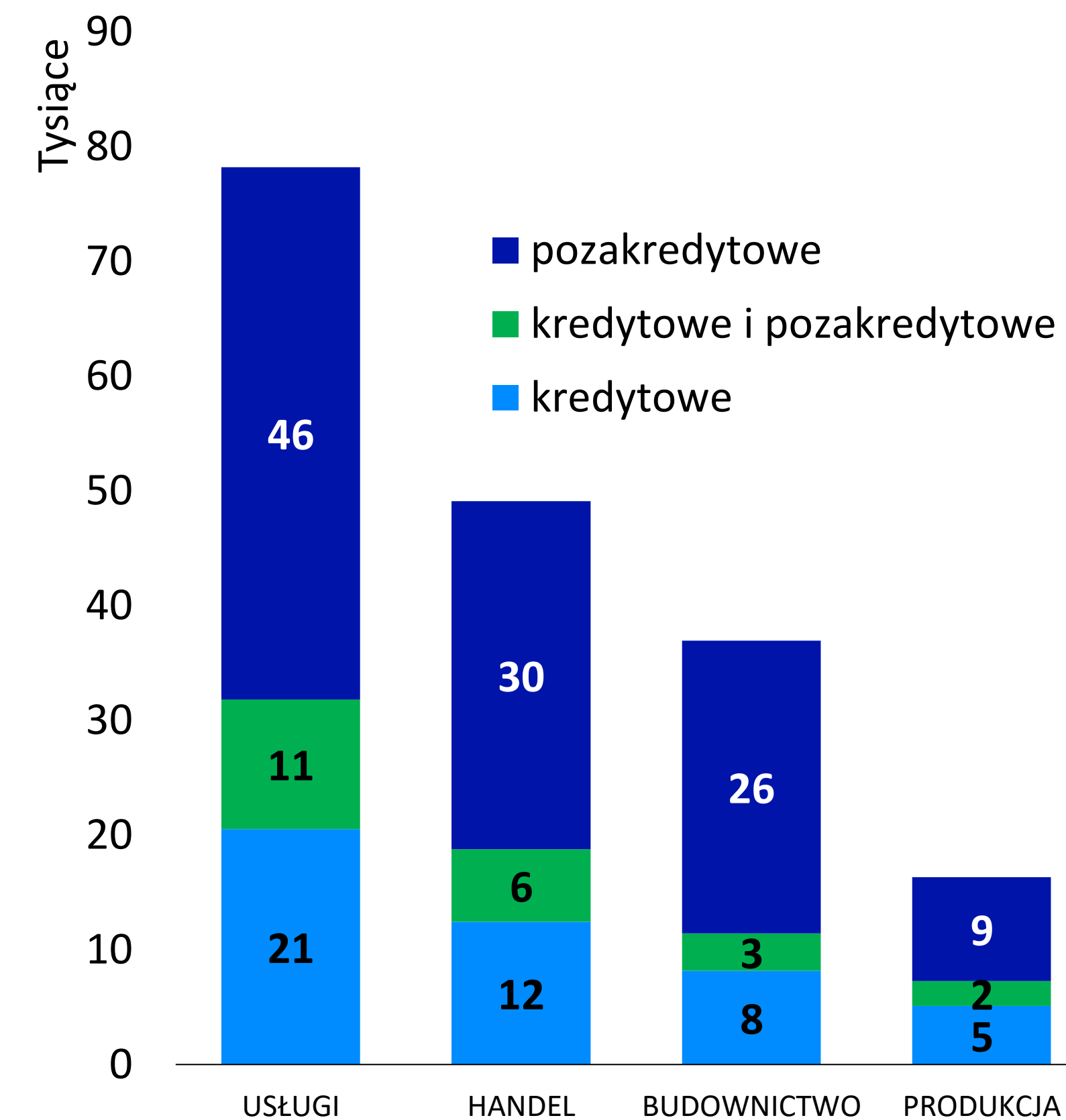
Liczba zaległych zobowiązań kredytowych i pozakredytowych (zaległość ≥ 30 dni, ≥ 500 zł)

Wartość zaległych zobowiązań kredytowych i pozakredytowych (zaległość ≥ 30 dni, ≥ 500 zł)

Liczba firm z zobowiązaniami kredytowymi i pozakredytowymi z zaległościami ≥ 30 dni i ≥ 500 zł

Źródło: BIK, BIG InfoMonitor

Pozytywne perspektywy dla rynku kredytów mikroprzedsiębiorców w Polsce w 2024 roku

[mld zł]	Sprzedaż 2023 r.	% vs 2022 r.	Prognoza 2024 r.	% vs 2023 r.
Kredyty inwestycyjne	2,8	-1,2%	3,7	+32%
Kredyty obrotowe i w rachunku bieżącym	15,6	14,2%	17,0	+9%

Otoczenie gospodarcze w 2024 r.

- Dezinflacja, ale inflacja nadal powyżej celu (5,4%).
- Oczekiwane obniżki stóp procentowych (5,25%).
- Wzrost gospodarczy (+3,0%).
- Nadal niski poziom bezrobocia (5,1%).
- Wzrost eksportu (+3,2%).
- Wzrost importu (+4,0%).

Prognoza na 2024 rok

- **Kredyty inwestycyjne:** kontynuacja w I półroczu 2024 r. wzrostu z II połowy 2023 r., a w II półroczu możliwe przyspieszenie (prognoza wzrostu Inwestycji +2,7% r/r). Inwestycje będą wspierać także programy z KPO.
- **Kredyty obrotowe i w rachunku:** dalszy wzrost popytu ze strony klientów z uwagi na oczekiwania co do poprawy perspektyw dla gospodarki Polski w 2024 r., spadek zapasów ograniczy zapotrzebowanie na kredyty obrotowe i w rachunku bieżącym w porównaniu do 2023 r., co przełoży się na niższą dynamikę wzrostu w porównaniu do 2023 r.

BIG
InfoMonitor

DFP
Digital Fingerprints

GRUPA BIK